

**Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
Στη Φορολογική Λογιστική και Χρηματοοικονομική
Διοίκηση Στρατηγικών Αποφάσεων**

Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων

Διπλωματική Εργασία

**Ο ρόλος, η χρήση και η χρησιμότητα των λογιστικών
πληροφοριακών συστημάτων**

Της

Ιωάννας Μανουσαρίδου του Χαράλαμπου

**Υποβλήθηκε ως απαιτούμενο για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος
στη Φορολογική Λογιστική και Χρηματοοικονομική Διοίκηση Στρατηγικών
Αποφάσεων**

Φεβρουάριος 2024

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Με την ολοκλήρωση της διπλωματικής μου εργασίας αισθάνομαι την ανάγκη να εκφράσω τις θερμές μου ευχαριστίες στον επιβλέποντα καθηγητή μου κ. Γεώργιο Δρογαλά για την καθοδήγηση, την υποστήριξη και την άψογη συνεργασία μας όλα τα χρόνια των σπουδών μου. Θα ήθελα να τον ευχαριστήσω ιδιαίτερω για τις γνώσεις, τις αξίες και τις αρχές, που μου μετέδωσε καθώς και για καθοριστική συμβολή του στην μέχρι τώρα πορεία μου. Θα ήταν φυσικά παράλειψη, να μην ευχαριστήσω και το υπόλοιπο διδακτικό προσωπικό του μεταπτυχιακού για το άρτιο πρόγραμμα σπουδών που μας παρείχαν καθώς και για το αξιόλογο έργο τους.

Τέλος, το μεγαλύτερο «ευχαριστώ» το οφείλω στην οικογένεια μου και τους αγαπημένους μου ανθρώπους για την συνεχή ενθάρρυνση, την συμπαράσταση και την αμέριστη στήριξη τους σε κάθε μου βήμα, που συντέλεσαν με τον δικό τους τρόπο στην επίτευξη των στόχων μου.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα εργασία μελέτησε: (i) τον τρόπο με τον οποίον χρησιμοποιούνται τα λογιστικά πληροφοριακά συστήματα, (ii) τα χαρακτηριστικά τους και (iii) τα οφέλη που προσφέρουν στις επιχειρήσεις. Για τους σκοπούς της, πραγματοποιήθηκε έρευνα μέσω της διανομής δομημένου ερωτηματολογίου, το οποίο συμπληρώθηκε από 96 εργαζομένους σε επιχειρήσεις της Ελληνικής αγοράς. Από την ανάλυση των δεδομένων προέκυψε ότι τα λογιστικά πληροφοριακά συστήματα χρησιμοποιούνται καθημερινά σε μέτριο βαθμό για την εργασία της κοστολόγησης, σε μέτριο προς μεγάλο βαθμό για τις εργασίες της σύνταξης προϋπολογισμού και αναφορών, σε μεγάλο βαθμό για τις εργασίες της σύνταξης χρηματοοικονομικών καταστάσεων, τήρησης παγίων, μισθοδοσίας, διαχείρισης χρηματικών συναλλαγών και παρακολούθησης λογαριασμών εισπρακτέων/πληρωτέων και σε μεγάλο προς πολύ μεγάλο βαθμό για την εργασία της καταχώρησης παραστατικών πωλήσεων και αγορών/εξόδων. Επιπλέον, τα χρησιμοποιούμενα λογιστικά πληροφοριακά συστήματα διακρίνονται σε ικανοποιητικό βαθμό από τα χαρακτηριστικά της ακρίβειας και της αξιοπιστίας των παρεχόμενων δεδομένων και πληροφοριών, της αποτελεσματικότητας και της ευκολίας ως προς τη χρήση και της υψηλής ποιότητας των δεδομένων. Παράλληλα, συμβάλλουν σε ελαφρώς υψηλότερο βαθμό στη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών και στην απλοποίηση των διαδικασιών εργασίας και σε ελαφρώς χαμηλότερο βαθμό στη μείωση του λειτουργικού κόστους των επιχειρήσεων και στην αύξηση του ανταγωνιστικού πλεονεκτημάτων τους. Τέλος, οι απόψεις των συμμετεχόντων στην έρευνα, δε διαφοροποιούνται σημαντικά βάσει των χαρακτηριστικών του δημογραφικού κι επαγγελματικού προφίλ τους, με εξαίρεση το χαρακτηριστικό του ποσοστού χρήσης της καθημερινής εργασίας που αντιπροσωπεύει η χρήση του εκάστοτε λογιστικού πληροφοριακού συστήματος, το οποίο επηρεάζει σημαντικά τις απόψεις των ερωτώμενων αναφορικά με τη χρήση και τα χαρακτηριστικά των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων αλλά όχι τις απόψεις τους αναφορικά με τα οφέλη των τελευταίων.

Λέξεις – κλειδιά: λογιστικά πληροφοριακά συστήματα, χρήση, χαρακτηριστικά, οφέλη

ABSTRACT

The thesis investigated: (i) the way accounting information systems are used, (ii) their characteristics and (iii) the advantages they offer to firms. For the purposes of the thesis, a survey was conducted through the distribution of a structured questionnaire, which was filled by 96 employees of Greek firms. The analysis of the data showed that accounting information systems are used daily on a medium extent for cost accounting purposes, on a medium to large extent for budgeting and reporting, on a large extent for financial statements, fixed assets, payroll, financial transactions management and accounts receivable/payable monitoring and on a large to a very large extent for the registration of sales and purchase/expense invoices. Further, accounting information systems are characterized to a satisfying extent by accuracy and reliability of provided data and information, by ease of use and effectiveness and by high quality of their data. In the meantime, their use contributes to a slightly high extent to the improvement of quality of provided services and to the simplification of tasks and to a slightly lower extent, to the reduction of operating costs and to the increase of firms' competitive advantage. Finally, participants' views do not differ significantly based on the characteristics of their demographic and professional profile with the exemption of the extent to which they use accounting information systems as part of their daily tasks. In this case, it occurs that the extent to which employees use accounting information systems daily affects significantly their views regarding the use and characteristics of accounting information systems, but not their views regarding the benefits of the systems.

Key-words: accounting information systems, use, characteristics, benefits

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	ii
ΠΕΡΙΛΗΨΗ	iii
ABSTRACT	iv
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ	vi
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΧΗΜΑΤΩΝ	viii
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	1
2. ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΥΠΟΒΑΘΡΟ	5
2.1 Η έννοια του πληροφοριακού συστήματος	5
2.2 Οφέλη πληροφοριακών συστημάτων για τις επιχειρήσεις	8
2.3 Τα λογιστικά πληροφοριακά συστήματα	12
2.4 Κριτήρια επιλογής λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων	15
2.5 Προγενέστερες μελέτες επί των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων	17
3. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ.....	21
3.1 Ερευνητική προσέγγιση.....	21
3.2 Ερευνητικό εργαλείο	22
3.3 Διαδικασία συλλογής δεδομένων	24
3.4 Δείγμα έρευνας.....	25
3.5 Διαδικασία ανάλυσης δεδομένων.....	32
4. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ	34
4.1 Αποτελέσματα ελέγχου αξιοπιστίας.....	34
4.2 Αποτελέσματα ανάλυσης συχνοτήτων	34
4.2.1 Χρήση λογιστικού πληροφοριακού συστήματος	34
4.2.2 Χαρακτηριστικά λογιστικού πληροφοριακού συστήματος	40
4.2.3 Οφέλη λογιστικού πληροφοριακού συστήματος	44
4.3 Αποτελέσματα ελέγχων t-test και ANOVA	51
5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	56
ΑΝΑΦΟΡΕΣ.....	61
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α' – ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ	66

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1 - Ορισμοί πληροφοριακών συστημάτων	5
Πίνακας 2 - Αποτελέσματα ελέγχου αξιοπιστίας	34
Πίνακας 3 - Αποτελέσματα ανάλυσης συχνοτήτων για την καταχώρηση παραστατικών	35
Πίνακας 4 - Αποτελέσματα ανάλυσης συχνοτήτων για την κοστολόγηση	35
Πίνακας 5 - Αποτελέσματα ανάλυσης συχνοτήτων για τη σύνταξη προϋπολογισμού.....	36
Πίνακας 6 - Αποτελέσματα ανάλυσης συχνοτήτων για τη σύνταξη χρηματοοικονομικών καταστάσεων	37
Πίνακας 7 - Αποτελέσματα ανάλυσης συχνοτήτων για την τήρηση παγίων.....	38
Πίνακας 8 - Αποτελέσματα ανάλυσης συχνοτήτων για την παρακολούθηση λογαριασμών εισπρακτέων/πληρωτέων.....	38
Πίνακας 9 - Αποτελέσματα ανάλυσης συχνοτήτων για την τήρηση μισθοδοσίας.....	39
Πίνακας 10 - Αποτελέσματα ανάλυσης συχνοτήτων για τη σύνταξη αναφορών.....	39
Πίνακας 11 - Αποτελέσματα ανάλυσης συχνοτήτων για τη διαχείριση χρηματικών συναλλαγών	40
Πίνακας 12 - Αποτελέσματα ανάλυσης συχνοτήτων για το χαρακτηριστικό της ακρίβειας των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων	42
Πίνακας 13 - Αποτελέσματα ανάλυσης συχνοτήτων για το χαρακτηριστικό της αξιοπιστίας των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων.....	42
Πίνακας 14 - Αποτελέσματα ανάλυσης συχνοτήτων για το χαρακτηριστικό της αποτελεσματικότητας των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων	42
Πίνακας 15 - Αποτελέσματα ανάλυσης συχνοτήτων για το χαρακτηριστικό της ευκολίας χρήσης των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων	43
Πίνακας 16 - Αποτελέσματα ανάλυσης συχνοτήτων για το χαρακτηριστικό της υψηλής ποιότητας δεδομένων των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων	43
Πίνακας 17 - Αποτελέσματα ανάλυσης συχνοτήτων για το όφελος της μείωσης λειτουργικού κόστους.....	45
Πίνακας 18 - Αποτελέσματα ανάλυσης συχνοτήτων για το όφελος της αύξησης του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος.....	45
Πίνακας 19 - Αποτελέσματα ανάλυσης συχνοτήτων για το όφελος της βελτίωσης της απόδοσης της επιχείρησης	46
Πίνακας 20 - Αποτελέσματα ανάλυσης συχνοτήτων για το όφελος της αύξησης των κερδών της επιχείρησης	46
Πίνακας 21 - Αποτελέσματα ανάλυσης συχνοτήτων για το όφελος της βελτίωσης της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών	47
Πίνακας 22 - Αποτελέσματα ανάλυσης συχνοτήτων για το όφελος της βελτίωσης του επιπέδου εξυπηρέτησης των πελατών.....	48

Πίνακας 23 - Αποτελέσματα ανάλυσης συχνοτήτων για το όφελος της απλοποίησης των διαδικασιών εργασίας	48
Πίνακας 24 - Αποτελέσματα ανάλυσης συχνοτήτων για το όφελος της βελτίωσης της επικοινωνίας μεταξύ των τμημάτων της επιχείρησης.....	49
Πίνακας 25 - Αποτελέσματα ανάλυσης συχνοτήτων για το όφελος της καλύτερης αξιοποίησης των εταιρικών πόρων	49
Πίνακας 26 - Αποτελέσματα ανάλυσης συχνοτήτων για το όφελος της βελτίωσης της διαδικασίας λήψης αποφάσεων	50
Πίνακας 27 - Αποτελέσματα ανάλυσης συχνοτήτων για το όφελος της βελτίωσης της ομαδικής εργασίας	50
Πίνακας 28 - Αποτελέσματα ελέγχου t-test για το χαρακτηριστικό του φύλου	51
Πίνακας 29 - Αποτελέσματα ελέγχων ANOVA για τα χαρακτηριστικά της ηλικίας, της εκπαίδευσης, της εμπειρίας, του τμήματος και της θέσης εργασίας	52

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΧΗΜΑΤΩΝ

Σχήμα 1 - Κατανομή δείγματος ως προς το φύλο.....	27
Σχήμα 2 - Κατανομή δείγματος ως προς την ηλικία.....	27
Σχήμα 3 - Κατανομή δείγματος ως προς το εκπαιδευτικό υπόβαθρο.....	28
Σχήμα 4 - Κατανομή δείγματος ως προς τα έτη εργασιακής εμπειρίας	29
Σχήμα 5 - Κατανομή δείγματος ως προς το τμήμα εργασίας	29
Σχήμα 6 - Κατανομή δείγματος ως προς τη θέση εργασίας	30
Σχήμα 7 - Κατανομή δείγματος ως προς τη χρήση του λογιστικού πληροφοριακού συστήματος.....	31
Σχήμα 8 - Κατανομή δείγματος ως προς τον κλάδο δραστηριότητας της επιχείρησης	32
Σχήμα 9 - Κατανομή δείγματος ως προς το μέγεθος της επιχείρησης	32

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η λογιστική και χρηματοοικονομική διαχείριση διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην λειτουργία ενός οργανισμού, δεδομένου ότι η χρηματοοικονομική πληροφόρηση είναι απαραίτητη προκειμένου οι επιχειρήσεις να παρακολουθούν αποτελεσματικά τις δραστηριότητές τους. Η λογιστική διαχείριση περιλαμβάνει διάφορες διαδικασίες, οι οποίες μπορεί να είναι απλές ή ιδιαίτερα περίπλοκες, γεγονός, το οποίο σε συνδυασμό με τον υψηλό όγκο συναλλαγών και των απαιτούμενων λογιστικών εγγραφών, καθιστά ευάλωτο σε λάθη το εκάστοτε λογιστικό σύστημα. Σε αυτό το πλαίσιο, οι επιχειρήσεις καλούνται να παραμένουν ενημερωμένες αναφορικά με τις συνεχείς αλλαγές στον κλάδο της τεχνολογίας, ώστε να διατηρούν ακριβή και ενημερωμένα λογιστικά αρχεία, μέσω της χρήσης λογιστικών συστημάτων, τα οποία χαρακτηρίζονται από αυξημένη ταχύτητα, μεγάλη χωρητικότητα και επεξεργαστική ισχύ (ChongandNizam, 2018). Ως αποτέλεσμα των παραπάνω, για να ικανοποιηθεί η ζήτηση για ενημερωμένες και ακριβείς πληροφορίες, αναπτύχθηκαν τα λογιστικά πληροφοριακά συστήματα, τα οποία ενσωματώνουν τη λογιστική και την τεχνολογία της πληροφορίας (Wickramsaingheetal., 2017).

Το λογιστικό πληροφοριακό σύστημα είναι ουσιαστικά ένα λογισμικό, το οποίο καταγράφει και επεξεργάζεται λογιστικές συναλλαγές και το οποίο περιλαμβάνει λειτουργικά υποσυστήματα, όπως σύστημα διαχείρισης πληρωτέων και εισπρακτέων, σύστημα διαχείρισης μισθοδοσίας κ.α.(PulakanamandSuraweera, 2010). Ένα λογιστικό πληροφοριακό σύστημα μπορεί να αναπτυχθεί στο εσωτερικό της εκάστοτε επιχείρησης ή από τρίτο μέρος ή μπορεί να συνιστά συνδυασμό των δύο, δηλαδή συνδυασμό ενός λογισμικού τρίτου μέρους, το οποίο έχει υποστεί παραμετροποίηση, σύμφωνα με τα τοπικά λογιστικά πρότυπα. Σήμερα, τα διαθέσιμα λογιστικά πληροφοριακά συστήματα καταγράφουν τις χρηματοοικονομικές συναλλαγές, παράγουν αναφορές λογιστικής αλλά και περιλαμβάνουν λειτουργικότητα, η οποία εξυπηρετεί τη διαδικασία λήψης επιχειρηματικών αποφάσεων, αποσκοπώντας στην απόκτηση ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος (PulakanamandSuraweera, 2010).

Τα λογιστικά πληροφοριακά συστήματα έχουν καταστεί πλέον, ένα εκ των σημαντικότερων στοιχείων μίας επιχείρησης, δεδομένου ότι συμβάλλουν στην

αποτελεσματική λογιστική και χρηματοοικονομική διαχείριση (Marushchak *et al.*, 2021). Περαιτέρω, η προσπάθεια των επιχειρήσεων να επεκτείνουν τη δραστηριότητά τους στις διεθνείς αγορές, ενισχύει τη ζήτηση για νέα και περισσότερο εξελιγμένα λογιστικά πληροφοριακά συστήματα, τα οποία προσφέρουν τη δυνατότητα διαχείρισης διεθνών λογιστικών θεμάτων (Ajay Adhikari, 2004). Καθώς τα λογιστικά πληροφοριακά συστήματα διασυνδέονται με άλλα πληροφοριακά συστήματα και διαχειριστικές πλατφόρμες, όπως συστήματα διαχείρισης αποθήκης, συστήματα διαχείρισης παραγγελιών, συστήματα διαχείρισης πελατειακών σχέσεων και επιχειρηματικών πόρων, συστήματα διαχείρισης εφοδιαστικής αλυσίδας κ.α., η λειτουργία τους θα πρέπει να ξεπερνά την απλή καταγραφή και αποθήκευση λογιστικής πληροφορίας. Ειδικότερα, η εφαρμογή τεχνολογιών πληροφορίας και λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων έχει συμβάλει στη βελτίωση της ποιότητας των χρηματοοικονομικών αναφορών των οργανισμών κι επιχειρήσεων, ως αποτέλεσμα της ακρίβειας των δεδομένων και της μείωσης του χρόνου που απαιτείται από τα στελέχη των οργανισμών να προετοιμάσουν και να παρουσιάσουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις τους (Olufemi *et al.*, 2021). Επιπλέον, τα λογιστικά πληροφοριακά συστήματα συμβάλλουν στη βελτίωση της συνολικής λειτουργίας των λογιστικών διαδικασιών, μέσω της βελτίωσης της ταχύτητας και της ακρίβειας της επεξεργασίας, ενώ παράλληλα επιτρέπουν στους υπαλλήλους και τα στελέχη των τμημάτων λογιστικής και χρηματοοικονομικής διαχείρισης να ελέγχουν τους επιχειρηματικούς οικονομικούς και χρηματοοικονομικούς πόρους τους. Κατά συνέπεια, η χρήση της τεχνολογίας της πληροφορίας και της επικοινωνίας επέτρεψε στους οργανισμούς να βελτιώσουν την απόδοσή τους και να ενισχύσουν την αξιοπιστία των λογιστικών πληροφοριών τους (Olufemi *et al.*, 2021).

Εκτός των παραπάνω, παρατηρείται ότι η εισαγωγή της τεχνολογίας της πληροφορίας και της επικοινωνίας έχει συμβάλει σημαντικά στη βελτίωση του τρόπου, με τον οποίον οι επαγγελματίες λογιστές επεξεργάζονται τις χρηματοοικονομικές συναλλαγές των επιχειρήσεων (Hamad *et al.*, 2021). Μάλιστα, στην πλειοψηφία των αναπτυγμένων και αναπτυσσόμενων χωρών, είναι σχεδόν αδύνατο για ένα λογιστή, να εργαστεί χωρίς επαρκείς τεχνολογικές δυνατότητες (Ali and Anwar, 2021). Ωστόσο, παραδοσιακά, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις τηρούσαν τα λογιστικά βιβλία τους χειροκίνητα, μία προσέγγιση που απαιτούσε πολλούς πόρους, σε όρους χρόνου και χρήματος. Όπως εξηγούν οι Anwar and Abdullah (2021), η χρηματοοικονομική

διαχείριση συνιστά σοβαρή πρόκληση για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, δεδομένου ότι η ακατάλληλη τήρηση αρχείων, η μη επαρκείας αξιοποίηση της λογιστικής πληροφορίας και η χαμηλή ποιότητα των χρηματοοικονομικών δεδομένων επηρεάζουν αρνητικά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

Σε κάθε περίπτωση, τα ευρήματα της διεθνούς βιβλιογραφίας υποδηλώνουν ότι η υιοθέτηση ενός λογιστικού πληροφοριακού συστήματος συμβάλλει όντως στη βελτίωση της απόδοσης της επιχείρησης αλλά και στη βελτίωση της κερδοφορίας της και της αποτελεσματικότητας των λειτουργιών της (Kouser*etal.*, 2011). Ειδικότερα, προκύπτει ότι τα σύγχρονα τεχνολογικά εργαλεία επιτρέπουν στις επιχειρήσεις να χρησιμοποιούν αποτελεσματικά τα λογιστικά συστήματά τους ώστε να διαχειρίζονται τις σχέσεις τους με τους πελάτες και τους προμηθευτές τους (Esmeray, 2016).

Λαμβάνοντας υπόψη το ρόλο κριτικής σημασίας που διαδραματίζει η χρήση ενός λογιστικού πληροφοριακού συστήματος για τη λειτουργία και την αποτελεσματικότητα μίας επιχείρησης, η παρούσα εργασία επιδιώκει να μελετήσει την υιοθέτηση των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων από τις επιχειρήσεις της Ελληνικής αγοράς. Ειδικότερα, επιμέρους στόχοι της εργασίας είναι: (i) να εξετάσει τον τρόπο με τον οποίον χρησιμοποιούνται τα λογιστικά πληροφοριακά συστήματα από τις επιχειρήσεις της Ελληνικής αγοράς, (ii) να εντοπίσει τα χαρακτηριστικά που καθορίζουν την αποτελεσματικότητα ενός λογιστικού πληροφοριακού συστήματος και (iii) να καταγράψει τα οφέλη που απορρέουν από αυτά, αφενός για τις ίδιες τις επιχειρήσεις, αφετέρου για άλλα συμβαλλόμενα μέρη, όπως οι εξωτερικοί λογιστές, τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου κ.α. Η σπουδαιότητα της εργασίας έγκειται, αρχικά, στο γεγονός ότι συμβάλλει στον περαιτέρω εμπλουτισμό της σχετικής Ελληνικής βιβλιογραφίας, η οποία παρατηρείται ότι είναι ιδιαίτερα περιορισμένη, σε σύγκριση με την αντίστοιχη διεθνή βιβλιογραφία. Επιπλέον, τα συμπεράσματα που απορρέουν από την εργασία επιτρέπουν στα στελέχη των επιχειρήσεων και τους λογιστές να διαμορφώσουν μία ολοκληρωμένη εικόνα περί του ρόλου, της χρήσης και της χρησιμότητας των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων, η οποία μπορεί, αξιοποιούμενη κατάλληλα, να συμβάλλει στην περαιτέρω ενίσχυση της απόδοσης της εκάστοτε επιχείρησης.

Η υπόλοιπη εργασία δομείται ως εξής: στο δεύτερο κεφάλαιο της εργασίας παρουσιάζεται το θεωρητικό υπόβαθρο αυτής, με έμφαση στην έννοια του πληροφοριακού συστήματος και του λογιστικού πληροφοριακού συστήματος.

Επίσης, αναλύονται τα οφέλη των πληροφοριακών συστημάτων για τις επιχειρήσεις, τα κριτήρια με τα οποία μία επιχείρηση επιλέγει το λογιστικό πληροφοριακό σύστημα που θα υιοθετήσει, ενώ παράλληλα, παρουσιάζονται τα ευρήματα προγενέστερων σχετικών μελετών της διεθνούς βιβλιογραφίας. Στο τρίτο κεφάλαιο της εργασίας περιγράφεται λεπτομερώς η μεθοδολογική προσέγγιση που υιοθετήθηκε για τους σκοπούς της, με αναλυτική αναφορά στο ερευνητικό εργαλείο, το δείγμα της έρευνας, τη διαδικασία συλλογής και ανάλυσης των δεδομένων. Στο τέταρτο κεφάλαιο της εργασίας παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της έρευνας, ενώ στο πέμπτο και τελευταίο κεφάλαιο αυτής παρουσιάζονται τα συμπεράσματα και πραγματοποιείται συζήτηση επί αυτών, καταγράφονται οι θεωρητικές και πρακτικές προεκτάσεις της εργασίας, γίνεται σύνδεση των αποτελεσμάτων της έρευνας με τα αποτελέσματα άλλων μελετών της διεθνούς βιβλιογραφίας και παρουσιάζονται οι περιορισμοί της εργασίας.

2. ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΥΠΟΒΑΘΡΟ

2.1 Η έννοια του πληροφοριακού συστήματος

Η χρήση των πληροφοριακών συστημάτων από τις επιχειρήσεις έχει προσελκύσει σε μεγάλο βαθμό το ενδιαφέρον της ακαδημαϊκής κοινότητας, με αποτέλεσμα πολλοί συγγραφείς να έχουν διατυπώσει πολλούς και διαφορετικούς ορισμούς του πληροφοριακού συστήματος. Οι BoellandCecez-Kecmanovic (2015) διεξήγαγαν ανασκόπηση της σχετικής βιβλιογραφίας, συγκέντρωσαν τους διαφορετικούς ορισμούς των πληροφοριακών συστημάτων και τους ομαδοποίησαν σε τέσσερις κατηγορίες: (i) στους ορισμούς που δίνουν έμφαση στην τεχνολογική πτυχή των πληροφοριακών συστημάτων, συμπεριλαμβανομένων της επεξεργασίας, της αποθήκευσης και του μετασχηματισμού των δεδομένων, (ii) στους ορισμούς που δίνουν έμφαση στην κοινωνική πτυχή των πληροφοριακών συστημάτων, επισημαίνοντας ότι τα πληροφοριακά συστήματα είναι εγγενώς κοινωνικά συστήματα, (iii) στους ορισμούς που δίνουν έμφαση στην κοινωνικο-τεχνική πτυχή των πληροφοριακών συστημάτων, υποστηρίζοντας ότι τα πληροφοριακά συστήματα περιλαμβάνουν τόσο κοινωνικά, όσο και τεχνολογικά στοιχεία τα οποία σχετίζονται μεταξύ τους και (iv) στους ορισμούς που δίνουν έμφαση στην πτυχή των διαδικασιών των πληροφοριακών συστημάτων και οι οποίοι προσεγγίζουν εννοιολογικά τα πληροφοριακά συστήματα, σε όρους απόδοσης και υποστήριξης διαδικασιών και δραστηριοτήτων. Ο Πίνακας που ακολουθεί, παρουσιάζει τις τέσσερις κατηγορίες ορισμών των πληροφοριακών συστημάτων και ένα χαρακτηριστικό ορισμό κάθε μίας από τις υπό εξέταση κατηγορίες.

Πίνακας 1 - Ορισμοί πληροφοριακών συστημάτων

Οπτική	Χαρακτηριστικός ορισμός
Τεχνολογική πτυχή	<i>«Το πληροφοριακό σύστημα χρησιμοποιεί λογισμικό κι εξοπλισμό, χειροκίνητες διαδικασίες, μοντέλα ανάλυσης, προγραμματισμού, ελέγχου και λήψης αποφάσεων και μία βάση δεδομένων. Η έμφαση δίνεται στην τεχνολογία της πληροφορίας, η οποία ενσωματώνεται στους οργανισμούς» (Symons, 1991, p.181)</i>
Κοινωνική πτυχή	<i>«Ένα πληροφοριακό σύστημα είναι ένα κοινωνικό σύστημα, το οποίο έχει ενσωματώσει τεχνολογία της πληροφορίας. Ο βαθμός στον οποίον η τεχνολογία της πληροφορίας διαδραματίζει σημαντικό ρόλο, αυξάνεται συνεχώς. Ωστόσο, το γεγονός αυτό δεν εμποδίζει το</i>

	<i>συνολικό πληροφοριακό σύστημα από το να καταστεί ένα κοινωνικό σύστημα και δεν είναι δυνατόν να σχεδιαστεί ένα αποτελεσματικό πληροφοριακό σύστημα, το οποίο να ενσωματώνει ένα σημαντικό όγκο τεχνολογίας, χωρίς να αντιμετωπίζεται ως ένα κοινωνικό σύστημα» (Land, 1985, p.215)</i>
Κοινωνικο-τεχνική πτυχή	<i>«Ο κλάδος των πληροφοριακών συστημάτων εξετάζει περισσότερο από ένα τεχνολογικό ή ένα κοινωνικό σύστημα ή και τα δύο είδη συστημάτων. Επιπλέον, διερευνά τα φαινόμενα που προκύπτουν όταν οι δύο προαναφερόμενες κατηγορίες συστημάτων αλληλοεπιδρούν» (Lee, 2011, p.3)</i>
Πτυχή διαδικασίας	<i>«Ένα πληροφοριακό σύστημα είναι ένα σύστημα εργασίας, του οποίου οι διαδικασίες και οι δραστηριότητες είναι αφιερωμένες στην επεξεργασία πληροφοριών, δηλαδή στη συλλογή, τη μετάδοση, την αποθήκευση, την ανάκτηση, τη διαχείριση και την παρουσίαση πληροφοριών» (Alter, 2008, p.451)</i>

(Πηγή: Boell and Cecez-Kecmanovic, 2015)

Οι ορισμοί των πληροφοριακών συστημάτων, οι οποίοι δίνουν έμφαση στην τεχνολογική πτυχή των τελευταίων, καθοδηγούνται από την παρατήρηση ότι τα πληροφοριακά συστήματα είναι σημαντικά για τους οργανισμούς, η σημαντικότητά τους έχει αυξηθεί δραματικά κατά τις τελευταίες δεκαετίες και πλέον χρησιμοποιούνται σχεδόν σε κάθε πτυχή της καθημερινής λειτουργίας ενός οργανισμού (DewettandJones, 2001). Παράλληλα, η αύξηση της σπουδαιότητας των πληροφοριακών συστημάτων συνεπάγεται την αύξηση του εύρους και της εξειδίκευσης των πληροφοριακών συστημάτων που χρησιμοποιούνται από τους οργανισμούς. Η συγκεκριμένη κατηγορία ορισμών δίνει έμφαση στην τεχνολογική βάση των πληροφοριακών συστημάτων. Ανταγωνιστικές πιέσεις υποκινούν τους οργανισμούς να αξιοποιήσουν περισσότερο αποτελεσματικά και με περισσότερο καινοτόμο τρόπο τα πληροφοριακά συστήματά τους, προκειμένου να μετασχηματίσουν τις διαδικασίες τους. Σε αυτό το πλαίσιο, η τεχνολογική πτυχή υπογραμμίζει τη σημασία της τεχνολογίας της πληροφορίας στην ανάπτυξη των πληροφοριακών συστημάτων, στην εγκατάσταση και τη χρήση τους (BoellandCecez-Kecmanovic, 2015).

Παράλληλα, οι ορισμοί των πληροφοριακών συστημάτων, οι οποίοι δίνουν έμφαση στην κοινωνική πτυχή των τελευταίων, βασίζονται στη λογική ότι οι χρήστες των πληροφοριακών συστημάτων ερμηνεύουν την πληροφορία που παράγεται από το σύστημα και αναλαμβάνουν δράση βάσει της ερμηνείας της. Ουσιαστικά, υποστηρίζεται ότι οι ανθρώπινες δραστηριότητες είναι αυτές που επιτρέπουν στους οργανισμούς να υιοθετούν τη χρήση πληροφοριακών συστημάτων προκειμένου να επιτύχουν τους στόχους τους και είναι οι χρήστες των πληροφοριακών συστημάτων αυτοί που θέτουν τους στόχους, ως μέρος των στρατηγικών μελλοντικής ανάπτυξης των οργανισμών (BoellandCecez-Kecmanovic, 2015). Το σημαντικό στοιχείο των προαναφερόμενων διαδικασιών είναι το κοινωνικό και πολιτιστικό πλαίσιο, οι κοινωνικές δομές και οι δομές ισχύος, στις οποίες ενσωματώνονται τα πληροφοριακά συστήματα και στο πλαίσιο των οποίων οι εκροές των πληροφοριακών συστημάτων καθίστανται ουσιώδεις και χρησιμοποιούνται επιφέροντας συγκεκριμένες επιπτώσεις (LeonardiandBarley, 2010). Συνολικά, σύμφωνα με τους ορισμούς που δίνουν έμφαση στην κοινωνική πτυχή των πληροφοριακών συστημάτων, τα τελευταία αλλά και η έννοια τους καθορίζονται σε κοινωνικό επίπεδο.

Όσον αφορά στην οπτική που δίνει έμφαση στην κοινωνικο-τεχνική πτυχή των πληροφοριακών συστημάτων, υιοθετείται με σκοπό να ξεπεραστούν οι περιορισμοί που προκύπτουν στην περίπτωση των ορισμών με έμφαση μόνο στην τεχνολογική πτυχή και των ορισμών με έμφαση μόνο στην κοινωνική πτυχή. Μία από τις κυριότερες αιτίες ανάπτυξης της κατηγορίας ορισμών που εστιάζουν στην κοινωνικο-τεχνική πτυχή των πληροφοριακών συστημάτων είναι η παρατήρηση ότι η τεχνολογία της πληροφορίας τείνει να αποτυγχάνει όταν δε λαμβάνονται επαρκώς υπόψη, κατά την ανάπτυξη κι εγκατάσταση ενός πληροφοριακού συστήματος, οι κοινωνικές πτυχές αυτού (BoellandCecez-Kecmanovic, 2015). Όμοια, μόνο οι κοινωνικές ή γνωστικές πτυχές δε μπορούν να καθορίσουν την υιοθέτηση και τη χρήση της τεχνολογίας. Η υιοθέτηση της τεχνολογίας της πληροφορίας σε ένα εργασιακό περιβάλλον συμμετέχει στη μεταβαλλόμενη φύση της εργασίας, στον τρόπο οργάνωσης της εργασίας και στον τρόπο διεξαγωγής της. Ως αποτέλεσμα, η υιοθέτηση και η χρήση της τεχνολογίας της πληροφορίας δε μπορεί να γίνει κατανοητή αποκλειστικά σε κοινωνικούς όρους. Συνολικά, η κατηγορία ορισμών που εστιάζει στην κοινωνικο-τεχνική πτυχή των πληροφοριακών συστημάτων επιδιώκει να αντιμετωπίσει τις αδυναμίες των ορισμών που ανήκουν στις προαναφερόμενες δύο

κατηγορίες, κατά συνέπεια θεωρείται η πλέον υποσχόμενη κατηγορία ορισμών (Robeyetal., 2013), η οποία έχει την προοπτική να εξελιχθεί περαιτέρω ώστε να λαμβάνει υπόψη της και την κοινωνικο-υλική φύση των πληροφοριακών συστημάτων (Cecez-Kecmanovicetal., 2014).

Τέλος, σε αντίθεση με τους ορισμούς που εστιάζουν είτε στην τεχνολογική πτυχή, είτε στην κοινωνική πτυχή, είτε στην κοινωνικο-τεχνική πτυχή των πληροφοριακών συστημάτων, οι ορισμοί που δίνουν έμφαση στην πτυχή της διαδικασίας, επικεντρώνονται περισσότερο στη διάσταση της δραστηριότητας που σχετίζεται με το εκάστοτε πληροφοριακό σύστημα κι όχι στην τεχνολογία, στα κοινωνικά συμβαλλόμενα μέρη ή στην αμοιβαία αλληλεπίδρασή τους. Σύμφωνα με την οπτική της διαδικασίας, ρόλο ζωτικής σημασίας στην κατανόηση των πληροφοριακών συστημάτων διαδραματίζουν οι δραστηριότητες που εκτελούνται στα πλαίσια αυτών ή υποστηρίζονται από αυτά (Alter, 2008). Το γεγονός αυτό αναδεικνύεται από ορισμούς που αναφέρονται σε πτυχές, όπως η χρήση, η αποθήκευση, η δημιουργία, η ανταλλαγή, η επικοινωνία, η συλλογή, η μετάδοση, ο χειρισμός, η παροχή, η ανάκτηση κλπ, οι οποίες σχετίζονται στο σύνολό τους με τις δραστηριότητες που υποστηρίζονται ή διευκολύνονται ή εκτελούνται από ένα πληροφοριακό σύστημα. Ενώ η κατηγορία ορισμών με έμφαση στην πτυχή της διαδικασίας υποθέτει ότι τα κοινωνικά συμβαλλόμενα μέρη και η τεχνολογία συμπεριλαμβάνονται στις δραστηριότητες που υποστηρίζονται από τα πληροφοριακά συστήματα, θεωρεί ότι οι εν λόγω δραστηριότητες φέρουν τη μεγαλύτερη σημασία (Alter, 2013).

2.2 Οφέλη πληροφοριακών συστημάτων για τις επιχειρήσεις

Κατά τις τελευταίες δεκαετίες, οι εταιρίες παγκοσμίως άρχισαν να συνειδητοποιούν μία αυξανόμενη ανάγκη για εφαρμογή και χρήση πληροφοριακών συστημάτων στον επιχειρηματικό κλάδο, καθώς παρατηρούσαν ότι ένα πληροφοριακό σύστημα μπορούσε να τις βοηθήσει να εξοικονομήσουν χρηματικούς πόρους, να αυξήσουν το ανταγωνιστικό τους πλεονέκτημα και να βελτιώσουν την απόδοσή τους, αυξάνοντας παράλληλα τα κέρδη τους (Awaisetal., 2012). Όπως επισημαίνουν οι MerkurjevandTambovcevs (2009), οι επενδύσεις στο σχεδιασμό και την ανάπτυξη πληροφοριακών συστημάτων μπορούν να αποτελέσουν μία ιδιαίτερα σημαντική στρατηγική για τις επιχειρήσεις, η οποία θα τις βοηθήσει να επιτύχουν ανταγωνιστικό πλεονέκτημα, συμβάλλοντας στη βελτίωση της ποιότητας της παρεχόμενης

υπηρεσίας καθώς και στην αύξηση της αποδοτικότητάς τους, πάντοτε σε σχέση με τη στρατηγική της εταιρίας.

Αναμφίβολα, η εφαρμογή ενός πληροφοριακού συστήματος μπορεί να ενισχύσει την παραγωγικότητα και να αυξήσει την αποδοτικότητα. Η βελτιωμένη απόδοση μπορεί να επιτευχθεί μέσω διαφορετικών οφελών, τα οποία μπορεί είτε να είναι εύκολα ορατά, είτε μπορεί απλά να θεωρούνται. Σύμφωνα με τα ευρήματα διαφόρων σχετικών μελετών της διεθνούς βιβλιογραφίας, στα οφέλη που απορρέουν από τη χρήση πληροφοριακών συστημάτων, συμπεριλαμβάνονται η μείωση του επιχειρηματικού κόστους, η γρήγορη ανταπόκριση στις απαιτήσεις των πελατών, η επιτάχυνση της ανάπτυξης εταιρικών σχέσεων καθώς και η απλοποίηση των διαδικασιών εργασίας, η αύξηση της εγκυρότητας των δεδομένων και ο περιορισμός των διαδικασιών που απαιτούνται για την εκτέλεση γραμματειακών εργασιών (LipajandDavidaviciene, 2013). Μέσω της καλύτερης διαχείρισης των πληροφοριών, τα πληροφοριακά συστήματα μπορούν να βοηθήσουν τους εργαζομένους ή ομάδες εργαζομένων εντός ενός οργανισμού να εκτελέσουν τα καθήκοντά τους με περισσότερο αποτελεσματικό τρόπο. Παράλληλα, οι Peppard *et al.* (2007) παρατήρησαν ότι τα οφέλη των πληροφοριακών συστημάτων μπορούν να αξιοποιηθούν μόνο μέσω των διοικητικών στελεχών και των χρηστών μίας εταιρίας, οι οποίοι χρησιμοποιούν τα εν λόγω συστήματα με άμεσο ή έμμεσο τρόπο.

Σε έρευνα που πραγματοποίησαν οι Tsai *et al.* (2011), ομαδοποίησαν τα οφέλη που προσφέρει η χρήση πληροφοριακών συστημάτων, σε δύο κατηγορίες: (i) στην κατηγορία των οφελών που αφορούν στην απόδοση των εσωτερικών διαδικασιών και (ii) στην κατηγορία των οφελών που αφορούν στη χρηματοοικονομική απόδοση της επιχείρησης. Η απόδοση των εσωτερικών διαδικασιών αναφέρεται στην απλοποίηση των εργασιακών διαδικασιών, στη βελτίωση της διαθεσιμότητας και της εγκυρότητας των δεδομένων και στην ανάπτυξη της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών επικοινωνιών. Από την άλλη πλευρά, η χρηματοοικονομική απόδοση αναφέρεται στην αύξηση της αξίας των εκροών πωλήσεων, στη μείωση του κύκλου εργασιών των αποθεμάτων, στην αύξηση του κύκλου εργασιών των εισπρακτέων και στην ανάπτυξη του περιθωρίου κέρδους. Άλλες κατηγοριοποιήσεις των οφελών των πληροφοριακών συστημάτων προτείνονται από τους ShangandSeddon (2000), οι οποίοι διέκριναν τα λειτουργικά οφέλη, τα διοικητικά οφέλη, τα στρατηγικά οφέλη, τα οργανωσιακά οφέλη και τα οφέλη που αφορούν στην τεχνολογική υποδομή και

από τους GattikerandGoodhue (2002), οι οποίοι αναφέρθηκαν στους εξής τύπους οφελών: (i) στα οφέλη που βελτιώνουν τη ροή της πληροφορίας μεταξύ των επιχειρηματικών μονάδων, με αποτέλεσμα να συμβάλλουν στη βελτίωση της επικοινωνίας και του συντονισμού μεταξύ των εργαζομένων, (ii) στα οφέλη που επιτρέπουν την εκτέλεση κεντρικών διοικητικών δραστηριοτήτων, που περιορίζουν τα κόστη συντήρησης των πληροφοριακών συστημάτων και δημιουργούν ευκαιρίες για εφαρμογή νέας λειτουργικότητας των εν λόγω συστημάτων και (iii) στα οφέλη που παρέχουν τα εργαλεία που χρειάζεται ένας οργανισμός, ώστε να στραφεί από μη αποτελεσματικές διαδικασίες σε διαδικασίες βέλτιστων πρακτικών.

Ωστόσο, μία ευρύτερη κατηγοριοποίηση των οφελών των πληροφοριακών συστημάτων, διακρίνει δύο τύπους αυτών (LipajandDavidaviciene, 2013): (i) τα απτά οφέλη των πληροφοριακών συστημάτων, δηλαδή τα οφέλη που μπορούν να μετρηθούν με ποσοτικό τρόπο και (ii) τα μη απτά οφέλη αυτών, δηλαδή τα οφέλη, τα οποία δεν είναι δυνατό να αξιολογηθούν με ποσοτικό τρόπο. Όσον αφορά στην κατηγορία των απτών οφελών, σε αυτά περιλαμβάνονται η μείωση του αποθέματος και της μη άμεσης εργασίας, η μείωση του κύκλου ζωής, η τυποποίηση της πληροφορίας που αφορά στη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού, η ενοποίηση των χρηματοοικονομικών πληροφοριών, η βελτίωση της απόδοσης και της παραγωγικότητας, η τυποποίηση και επιτάχυνση των παραγωγικών διαδικασιών, ο περιορισμός του κόστους που σχετίζεται με την ποιότητα αλλά και του γενικότερου διοικητικού κόστους, η δυνατότητα συνεχούς βελτίωσης, η βελτιωμένη αξιοποίηση των πόρων, ο περιορισμός του κόστους συντήρησης, της δαπάνης, του κόστους που σχετίζεται με την τεχνολογία, η αύξηση των κερδών, ο περιορισμός της γραφειοκρατείας και του προσωπικού, η βελτίωση της εξυπηρέτησης των πελατών και η μείωση του γενικότερου λειτουργικού κόστους (LipajandDavidaviciene, 2013).

Από την άλλη πλευρά, τα μη απτά οφέλη γίνονται συνήθως αντιληπτά ως το αποτέλεσμα των επενδύσεων στην τεχνολογία και διακρίνονται περαιτέρω σε δύο κατηγορίες, την εσωτερική βελτίωση και τα οφέλη που αφορούν στους πελάτες της εκάστοτε εταιρίας. Δεδομένου ότι τα μη απτά οφέλη δε μπορούν να αξιολογηθούν με ποσοτικό τρόπο, ορίζονται στα πλαίσια της βιβλιογραφίας ως το αντίθετο των απτών οφελών, δηλαδή των οφελών που δε μπορούν να μεταφραστούν σε ποσοτική ή επιχειρηματική αξία (LipajandDavidaviciene, 2013). Περαιτέρω, τα μη απτά οφέλη μπορούν, επίσης, να προκύψουν ως αποτέλεσμα της επιτυχούς εφαρμογής ενός

συστήματος διαχείρισης επιχειρησιακών πόρων και να εκδηλωθούν με τη μορφή μεγαλύτερης ευελιξίας, βελτιωμένης διαχείρισης της διαδικασίας λήψης αποφάσεων, βελτιωμένης ομαδικής εργασίας και ανυψωμένου ηθικού, ανάπτυξης των ανθρώπων, υψηλότερων επιπέδων προσαρμοστικότητας, βελτιωμένης πρόσβασης σε πληροφορίες, αυξημένη ικανοποίηση του χρήστη, δυνατότητα εντοπισμού των τάσεων της αγοράς, τυποποίηση, εσωτερική βελτίωση και βελτίωση της δομής κόστους.

Εκτός των προαναφερόμενων οφελών των πληροφοριακών συστημάτων, ο Chuma (2020) αναφέρθηκε, επίσης, στη λειτουργική αρτιότητα της επιχείρησης, στη δυνατότητα ανάπτυξης νέων προϊόντων, υπηρεσιών και επιχειρηματικών μοντέλων, στην ανάπτυξη οικειότητας μεταξύ της επιχείρησης και των πελατών και προμηθευτών της αλλά και στο όφελος της επιβίωσης. Αναλυτικά, όσον αφορά στη λειτουργική αρτιότητα, ο Chuma (2020) περιέγραψε ότι οι επιχειρηματικοί οργανισμοί επιδιώκουν διαρκώς την αύξηση της αποτελεσματικότητας των λειτουργιών και των διαδικασιών τους, προκειμένου να βελτιώσουν την κερδοφορία τους. Τα πληροφοριακά συστήματα και οι τεχνολογίες που βασίζονται στη χρήση του διαδικτύου συμπεριλαμβάνονται μεταξύ των κυριότερων εργαλείων που είναι διαθέσιμα στα διοικητικά στελέχη προκειμένου να επιτευχθούν υψηλότερα επίπεδα αποδοτικότητας και παραγωγικότητας στις επιχειρηματικές λειτουργίες, ιδιαίτερα όταν επίκεινται μεταβολές στις επιχειρηματικές πρακτικές ή διαδικασίες και στη διοικητική συμπεριφορά. Ως προς την ανάπτυξη νέων προϊόντων, υπηρεσιών κι επιχειρηματικών μοντέλων, τα πληροφοριακά συστήματα και οι σχετικές τεχνολογίες συνιστούν ένα βασικό εργαλείο, μέσω του οποίου οι επιχειρήσεις μπορούν να αναπτύσσουν νέα προϊόντα και υπηρεσίες αλλά και εντελώς νέα επιχειρηματικά μοντέλα, τα οποία καθορίζουν τον τρόπο παραγωγής, παράδοσης, διανομής και πώλησης ενός προϊόντος ή μίας υπηρεσίας με σκοπό τη δημιουργία πλούτου (Chuma, 2020). Παράλληλα, σε επίπεδο ανάπτυξης οικειότητας μεταξύ της επιχείρησης και των πελατών και προμηθευτών της, ο Chuma (2020) εξηγεί ότι όταν ένας οργανισμός γνωρίζει πραγματικά τους πελάτες του και τους εξυπηρετεί κατάλληλα, οι πελάτες ανταποκρίνονται πραγματοποιώντας επιπλέον αγορές και συμβάλλοντας στην αύξηση των εσόδων και κερδών του οργανισμού. Αντίστοιχα, όταν μία επιχείρηση αναπτύσσει οικειότητα με τους προμηθευτές της, οι τελευταίοι ανταποκρίνονται μέσω των παρεχόμενων από αυτούς υπηρεσιών. Τέλος, στα πλαίσια του σύγχρονου

επιχειρηματικού περιβάλλοντος, το οποίο είναι άκρως ανταγωνιστικό, οι επιχειρήσεις επενδύουν σε πληροφοριακά συστήματα και τεχνολογίες, καθώς τα τελευταία αποτελούν βασική προϋπόθεση της αποτελεσματικής εκτέλεσης της δραστηριότητάς τους (Chuma, 2020).

2.3 Τα λογιστικά πληροφοριακά συστήματα

Όπως στην περίπτωση των πληροφοριακών συστημάτων, στα πλαίσια της διεθνούς βιβλιογραφίας έχουν διατυπωθεί διάφοροι ορισμοί των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων. Ο Esmeray (2016) αναφέρεται αφενός στον ορισμό του Surmeli (1997), σύμφωνα με τον οποίον το λογιστικό πληροφοριακό σύστημα είναι ένα σύστημα που παρέχει παρελθούσα και μελλοντική χρηματοοικονομική πληροφορία σχετικά τη χρηματοοικονομική λογιστική, τη λογιστική κόστους, τον προϋπολογισμό, τα πάγια, τις υποχρεώσεις, το κεφάλαιο, τα έξοδα και το εισόδημα των επιχειρήσεων, αφετέρου στον ορισμό του Gokdeniz (2005), σύμφωνα με τον οποίον τα λογιστικά πληροφοριακά συστήματα μπορούν να οριστούν ως η ενοποίηση της λογιστικής με την τεχνολογία και τη διαχείριση πληροφοριών. Παράλληλα, οι Sajadyetal. (2008) περιέγραψαν τα λογιστικά πληροφοριακά συστήματα ως σημαντικούς οργανωσιακούς μηχανισμούς, οι οποίοι διαδραματίζουν ρόλο κριτικής σημασίας στην αποτελεσματικότητα της διοίκησης αποφάσεων και στον έλεγχο εντός των οργανισμών. Πιο πρόσφατα, οι KnezevicandTerevac (2012) ανέφεραν ότι τα λογιστικά πληροφοριακά συστήματα αφορούν σε: (i) εισροές, όπως αυτές εκφράζονται μέσω της μέτρησης ή ποσοτικοποίησης επιχειρηματικών γεγονότων σε νομισματική μορφή (μέσω της καταγραφής σε λογαριασμούς), (ii) διαδικασίες, δηλαδή στην επεξεργασία δεδομένων στα λογιστικά βιβλία της επιχείρησης και στη δημιουργία των αναφορών των λογιστικών λογαριασμώνκαι (iii) εκροές, όπως αυτές εκφράζονται μέσω της δημοσίευσης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, οι οποίες επιτρέπουν την επικοινωνία μεταξύ λογιστηρίου και εξωτερικών κι εσωτερικών χρηστών, προσφέροντας τους την πληροφορία που απαιτείται για τη λήψη επιχειρηματικών και χρηματοοικονομικών αποφάσεων. Τέλος, οι BelfoandTrigo (2013) εξήγησαν ότι το λογιστικό πληροφοριακό σύστημα είναι ουσιαστικά μία μέθοδος, που βασίζεται στη χρήση υπολογιστή κι επιτρέπει την παρακολούθηση της λογιστικής δραστηριότητας, μέσω της αξιοποίησης πόρων τεχνολογίας της πληροφορίας.

Τα λογιστικά πληροφοριακά συστήματα είναι ένας συνδυασμός εξοπλισμού και λογισμικού, που αξιοποιούνται για τη συλλογή και επεξεργασία δεδομένων, με σκοπό την παραγωγή λογιστικής πληροφορίας (Olufemi*et al.*, 2021). Το λογιστικό λογισμικό ενός λογιστικού πληροφοριακού συστήματος διαδραματίζει ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο την παραγωγή λογιστικής πληροφορίας υψηλής ποιότητας σε τακτική βάση και στην επικοινωνία της εν λόγω πληροφορίας στους υπεύθυνους λήψης αποφάσεων στην κατάλληλη μορφή. Τα λογιστικά πληροφοριακά συστήματα εξαρτώνται λοιπόν από το λογισμικό, το οποίο έχει αναπτυχθεί βάσει λογιστικών αρχών και διαδικασιών και επιχειρηματικής λογιστικής και το οποίο επιτρέπει στο εκάστοτε πληροφοριακό σύστημα να εκτελεί αυτόματα λογιστικές λειτουργίες (Hurt, 2013). Σε αυτό το πλαίσιο, το λογισμικό ενός λογιστικού πληροφοριακού συστήματος επιτρέπει την απρόσκοπτη επεξεργασία των δεδομένων και χαρακτηρίζεται από την ικανότητα επικύρωσης δεδομένων, καταγραφής συναλλαγών κι ενημέρωσης λογαριασμών χωρίς ανθρώπινη παρέμβαση, αλλά με υψηλή ταχύτητα και ακρίβεια (Anggraeni, 2016). Σε κάθε περίπτωση, η ιδιαίτερη φύση των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων και η σπουδαιότητά τους υπογραμμίζεται από το γεγονός ότι μέρος των δομικών χαρακτηριστικών ενός τέτοιου συστήματος, όπως οι εσωτερικοί έλεγχοι, η αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων, η σχετική βάση δεδομένων και η αυτόματα δημιουργία αναφορών, συνδυάζονται εντός του πλαισίου του λογιστικού λογισμικού, σε μία λογικά οργανωμένη φόρμα, με τρόπο που βελτιώνει την απόδοση και την αξιοπιστία του συστήματος (Olufemi*et al.*, 2021).

Σε επίπεδο λειτουργίας, ο Hall (2008) αναφέρει ότι ένα λογιστικό πληροφοριακό σύστημα αποτελείται από τέσσερα κύρια υπο-συστήματα, στα οποία συμπεριλαμβάνονται τα εξής: (i) το σύστημα επεξεργασίας συναλλαγών, το οποίο υποστηρίζει τις καθημερινές επιχειρηματικές λειτουργίες, μέσω διαφόρων εγγράφων και μηνυμάτων για χρήστες σε όλα τα τμήματα του οργανισμού, (ii) το σύστημα χρηματοοικονομικών αναφορών ή αναφορών γενικού καθολικού, το οποίο χρησιμοποιείται για την παραγωγή των παραδοσιακών χρηματοοικονομικών καταστάσεων, όπως οι καταστάσεις εισοδήματος, ο ισολογισμός, οι καταστάσεις χρηματοροών, οι φορολογικές δηλώσεις και άλλες αναφορές που απαιτούνται από τη νομοθεσία της εκάστοτε χώρας, (iii) το σύστημα διαχείρισης των παγίων της επιχείρησης, το οποίο χρησιμοποιείται για την επεξεργασία των συναλλαγών που αφορούν στην απόκτηση, τη συντήρηση και τη διάθεση των πάγιων στοιχείων και

(iv) το σύστημα αναφορών της διοίκησης, το οποίο παρέχει εσωτερικά στη διοίκηση της εταιρίας χρηματοοικονομικές αναφορές συγκεκριμένου σκοπού και πληροφορίες που απαιτούνται για τη λήψη αποφάσεων, όπως η σύνταξη του προϋπολογισμού και οι αναφορές εταιρικής ευθύνης.

Αρκετοί ερευνητές επιδίωξαν να μελετήσουν την επίδραση της χρήσης λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων στην απόδοση των επιχειρήσεων. Ειδικότερα, οι (Harash, 2017) έδειξαν ότι η χρήση λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων επηρεάζει με σημαντικό τρόπο την απόδοση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στο Ιράκ και κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι τα λογιστικά πληροφοριακά συστήματα είναι ένας από τους πλέον σημαντικούς δείκτες της βιωσιμότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Στη δική τους έρευνα, οι (ChongandNizam, 2017) διερεύνησαν την επίδραση του λογιστικού λογισμικού στην απόδοση των επιχειρήσεων στη Μαλαισία. Η έρευνα τους βασίστηκε στις στάσεις των συμμετεχόντων στην έρευνα, έναντι της σπουδαιότητας των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων. Σύμφωνα με τα αποτελέσματά τους, υφίσταται θετική σχέση μεταξύ της χρήσης λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων και της απόδοσης των επιχειρήσεων, με τα λογιστικά πληροφοριακά συστήματα να φέρουν ιδιαίτερη σπουδαιότητα τόσο για τις επιχειρήσεις και τους οργανισμούς, όσο και για την οικονομία (ChongandNizam, 2017). Παράλληλα, οι (Wickramsaingheetal., 2017) υπέδειξαν ότι το λογιστικό λογισμικό διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη λογιστικών πληροφοριών υψηλής ποιότητας και στην αποθήκευση των απαραίτητων πληροφοριών, για τους υπεύθυνους λήψης αποφάσεων, ενώ οι (Trabulsi, 2018) μελέτησαν την επίδραση των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων στην οργανωσιακή απόδοση, στο πλαίσιο των μικρομεσαίων επιχειρήσεων της Σαουδικής Αραβίας. Οι ερευνητές κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι τα λογιστικά πληροφοριακά συστήματα συνιστούν ένα εργαλείο που βοηθά στη βελτίωση του ελέγχου που ασκείται από τα διοικητικά στελέχη ενός οργανισμού, αναφορικά με την επιχειρηματική απόδοση. Επιπλέον, προέκυψε ότι τα εν λόγω συστήματα μπορούν να περιορίσουν το κόστος των λογιστικών δαπανών και να επηρεάσουν άμεσα την ποιότητα των χρηματοοικονομικών καταστάσεων που υποβάλλονται στα διαφορετικά τμήματα (Trabulsi, 2018). Στο ίδιο πλαίσιο, οι (Abdallah, 2013) έδειξαν τη σημαντική επίδραση των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων στην ποιότητα των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και στο χρόνο προετοιμασίας τους, στην περίπτωση των επιχειρήσεων της Ιορδανίας αλλά και τα

ευρύτερα θετικά αποτελέσματα της χρήσης τους. Τέλος, οι (Grande*et al.*, 2010) επικεντρώθηκαν στη μελέτη της επίδρασης των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων στην απόδοση των Ισπανικών επιχειρήσεων κι εντόπισαν ότι υφίσταται μία θετική επίδραση στους δείκτες αποτελεσμάτων και στην παραγωγικότητα.

2.4 Κριτήρια επιλογής λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων

Ο καθορισμός των κριτηρίων επιλογής του κατάλληλου λογιστικού πληροφοριακού συστήματος αποτελεί το πρώτο κι ένα εκ των σημαντικότερων σταδίων της διαδικασίας αυτοματοποίησης του τμήματος λογιστηρίου μίας επιχείρησης. Ως εκ τούτου, αρκετοί συγγραφείς ασχολήθηκαν, στο πλαίσιο της διεθνούς βιβλιογραφίας, με τον εντοπισμό των παραγόντων που επηρεάζουν την απόφαση επιλογής ενός λογιστικού πληροφοριακού συστήματος. Ειδικότερα, οι Carpenter*et al.* (5) εντόπισαν τέσσερις σημαντικές κατηγορίες κριτηρίων: (i) τα τεχνικά κριτήρια, (ii) τα λειτουργικά κριτήρια, (iii) τα κριτήρια της τεκμηρίωσης (documentation) και (iv) τα κριτήρια που αφορούν στον προμηθευτή του συστήματος. Παράλληλα, ο Abu-Musa (6) προτείνει ότι, κατά τη διαδικασία επιλογής λογιστικού πληροφοριακού συστήματος, οι υπεύθυνοι λήψης αποφάσεων θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους τις τρέχουσες και μελλοντικές ανάγκες της επιχείρησης, το μέγεθος και τον τύπο της επιχείρησης, τα χαρακτηριστικά του λογιστικού λογισμικού, το τεχνολογικό περιβάλλον και την τεχνολογική υποδομή της επιχείρησης και την αξιοπιστία του εκάστοτε προμηθευτή του λογιστικού συστήματος. Σε αντίστοιχο πλαίσιο, οι MuhrtalaandOgundeji (7) εξηγούν ότι στους παράγοντες που καθορίζουν την επιλογή του λογιστικού πληροφοριακού συστήματος, θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται λειτουργικοί, εμπορικοί και τεχνικοί παράγοντες καθώς και παράγοντες ασφάλειας και στρατηγικής. Από την άλλη πλευρά, οι JadhavandSonar (9) ομαδοποιούν τα κριτήρια επιλογής ενός λογιστικού πληροφοριακού συστήματος σε επτά κατηγορίες, στις οποίες περιλαμβάνονται λειτουργικά και τεχνικά κριτήρια, κριτήρια ποιότητας, κριτήρια προμηθευτή, κριτήρια εκροών, κριτήρια κόστους και οφέλους και κριτήρια γνώμης.

Άλλοι συγγραφείς επιδίωξαν να προσαρμόσουν τα κριτήρια επιλογής των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της βιομηχανίας στην οποία δραστηριοποιείται η εκάστοτε επιχείρηση. Στη συγκεκριμένη κατηγορία συγγραφέων ανήκουν οι TramandTuan (11), οι οποίοι πρότειναν τη χρήση των εξής

κριτηρίων: (i) απαιτήσεις των χρηστών του λογιστικού πληροφοριακού συστήματος, (ii) χαρακτηριστικά του λογιστικού πληροφοριακού συστήματος, (iii) πάροχοι του λογιστικού πληροφοριακού συστήματος, (iv) κόστος χρήσης του λογιστικού πληροφοριακού συστήματος, (v) όροι υποστήριξης του λογιστικού πληροφοριακού συστήματος και (vi) Παράλληλα, οι PaulandSadath (12) αναφέρθηκαν στη χρήση των κριτηρίων φιλικότητας προς το χρήστη, πλοήγησης κι ελέγχου, λειτουργίας δημιουργίας αναφορών, ευελιξίας, ασφάλειας, δυνατότητας παραμετροποίησης και υποστήριξης από τον προμηθευτή. Παράλληλα, μία ακόμη ομάδα συγγραφέων έδωσε έμφαση σε κριτήρια που σχετίζονται περισσότερο με τις δυνατότητες και τη λειτουργικότητα του ίδιου του πληροφοριακού συστήματος. Σε αυτό το πλαίσιο, έγινε αναφορά σε κριτήρια, όπως η λειτουργικότητα και η τιμή του εκάστοτε συστήματος αλλά και σε κριτήρια που αφορούν στη λειτουργική πληρότητα του συστήματος, στα χαρακτηριστικά της κατασκευής του συστήματος, στις αρχές προσαρμογής του στις ιδιαιτερότητες των λογιστικών εργασιών συγκεκριμένων επιχειρήσεων και στον όγκο των λογιστικών εργασιών κάθε επιχείρησης και στη δυνατότητα χρήσης του συστήματος σε διάφορες προσαρμοσμένες στο λογισμικό πλατφόρμες, οι οποίες είτε έχουν αναπτυχθεί εσωτερικά στην επιχείρηση, είτε έχουν αναπτυχθεί από τρίτα μέρη (Vysochanetal., 2021).

Αναλύοντας και συνοψίζοντας τα κριτήρια που εντόπισαν προγενέστεροι συγγραφείς, οι Vysochanetal. (2021) κατέληξαν στον καθορισμό τεσσάρων κύριων κριτηρίων, τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την αξιολόγηση των εναλλακτικών μίας επιχείρησης όσον αφορά στο λογιστικό πληροφοριακό σύστημά της: (i) το κριτήριο της λειτουργικότητας, (ii) το κριτήριο της τιμής, (iii) το κριτήριο της υποστήριξης των καταναλωτών και (iv) το κριτήριο της ευκολίας εκμάθησης και ευκολίας χρήσης του εκάστοτε λογιστικού πληροφοριακού συστήματος. Αναφορικά με το κριτήριο της λειτουργικότητας, οι Vysochanetal. (2021)εξηγούν ότι το λογιστικό πληροφοριακό σύστημα που θα επιλεγεί, θα πρέπει να καλύπτει τη διαχείριση των βασικών λογιστικών εργασιών και τη διαχείριση λογιστικών εργασιών που διαφέρουν μεταξύ των διαφορετικών τμημάτων μίας επιχείρησης (τραπεζικές συναλλαγές και συναλλαγές με μετρητά, σε συνδυασμό με συναλλαγές σε διαφορετικό νόμισμα, λογιστική παρακολούθηση των παγίων, της μισθοδοσίας, των αγορών και πωλήσεων κλπ). Επιπλέον, θα πρέπει να περιλαμβάνει λειτουργικότητα λογιστικής παρακολούθησης της αποθήκης και να παρέχει τη δυνατότητα ενσωμάτωσης

εφαρμογών που αυτοματοποιούν τη διαδικασία τήρησης της αποθήκης, μέσω της χρήσης αναγνωστών barcodes, αλλά και λειτουργικότητα φορολογικής λογιστικής και λογιστική τήρηση σύμφωνα με τα ισχύοντα εθνικά ή διεθνή πρότυπα, ενώ παράλληλα, θα πρέπει να παρέχει λειτουργικότητα ελέγχου, μέσω της δυνατότητας δημιουργίας νέων εσωτερικών αναφορών. Όσον αφορά στο κριτήριο της τιμής, κρίνεται απαραίτητη η εκτίμηση αφενός του κόστους απόκτησης αποκλειστικών ή μη αποκλειστικών δικαιωμάτων χρήσης του προγράμματος, αφετέρου του κόστους εγκατάστασης αλλά κι επιπλέον μορφών κόστους που μπορεί να προκύψουν κατά τη χρήση, όπως κόστη ενημέρωσης, τεχνικής υποστήριξης, αγοράς επιπλέον υπηρεσιών, ανάκτησης δεδομένων που έχουν χαθεί ή συστημικών αποτυχιών (Vysochanetal., 2021). Το κριτήριο της υποστήριξης των καταναλωτών αναφέρεται στη διαθεσιμότητα υλικού, με τη μορφή, εγγράφων, οδηγών χρηστών ή εξειδικευμένων ομάδων στο διαδίκτυο, μέσω του οποίου ο χρήστης μπορεί να αντλήσει πληροφορίες σχετικά με τη χρήση του προγράμματος. Περαιτέρω, αναφέρεται στην αποτελεσματικότητα των ενημερώσεων του συστήματος να λαμβάνει υπόψη πιθανές μεταβολές στην ισχύουσα νομοθεσία, στο γενικό επίπεδο εξυπηρέτησης του πελάτη από τον προμηθευτή και στο εκτενές δίκτυο συνεργατών που μπορούν να αναλάβουν τη συντήρηση και την υποστήριξη του λογισμικού (Vysochanetal.,2021). Τέλος, το κριτήριο της ευκολίας εκμάθησης και χρήσης αφορά στη δυνατότητα χρήσης του προγράμματος χωρίς προγενέστερη εκπαίδευση μεγάλης διάρκειας, στη δυνατότητα αυτόματης διαμόρφωσης τυπικών διαδικασιών και δομών των αναλυτικών λογαριασμών, στη δυνατότητα εξ' αποστάσεως εργασίας και στη συμβατότητα και τη σαφήνεια της τεχνολογίας ανταλλαγής δεδομένων με άλλα λογισμικά προγράμματα(Vysochanetal.,2021).

2.5 Προγενέστερες μελέτες επί των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων

Οι μελέτες επί των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων είναι πολυάριθμες, με κάποιες από αυτές να εστιάζουν στον ορισμό των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων, το ρόλο τους στη σύγχρονη επιχείρηση και τα κριτήρια επιλογής τους και άλλες να δίνουν έμφαση στην επίδραση της χρήσης των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων στην απόδοση της επιχείρησης και σε παράγοντες, όπως το επιχειρηματικό κόστος.

Αναλυτικά, οι Marushchak *et al.* (2021) διερεύνησαν διαφορετικά προϊόντα λογιστικού λογισμικού, τη λειτουργία τους και τα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά τους, με σκοπό να καταστήσουν ευκολότερη την επιλογή μεταξύ όμοιων προϊόντων και να αναλύσουν τα οφέλη και τα μειονεκτήματα αυτών, τα οποία μπορούν να επηρεάσουν την απόδοση μίας επιχείρησης. Οι συγγραφείς κατηγοριοποίησαν τα λογιστικά λογισμικά σύμφωνα με τη δυνατότητά τους να εξυπηρετήσουν διαφορετικούς διοικητικούς σκοπούς και συγκρίνοντας τα δεδομένα τους, εντόπισαν ότι το κόστος ενός λογιστικού πληροφοριακού συστήματος είναι παράγοντας καθοριστικής σημασίας για τη λήψη της απόφασης επιλογής ενός τέτοιου συστήματος. Επιπλέον, περιέγραψαν ότι τα στοιχεία που θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους οι επιχειρήσεις κατά την επιλογή ενός λογιστικού πληροφοριακού συστήματος, περιλαμβάνουν τα ειδικά χαρακτηριστικά του εκάστοτε συστήματος (εργαλεία διαχείρισης λογαριασμών εισπρακτέων και πληρωτέων, παρακολούθηση αποθεμάτων, διαχείριση έργων, μισθοδοσία και δυνατότητες παραγωγής αναφορών), τη χρηστικότητα του συστήματος (αριθμός χρηστών, δυνατότητα φιλοξενίας σε cloud υποδομή κλπ), το κόστος αλλά και κινδύνους που σχετίζονται με την αποθήκευση και τήρηση λογιστικών δεδομένων και πληροφοριών (Marushchak *et al.*, 2021).

Παρατηρώντας ότι οι χαμηλής ποιότητας χρηματοοικονομικές αναφορές περιλαμβάνουν μη ακριβείς και παραπλανητικές πληροφορίες που μπορεί να οδηγήσουν σε απώλειες και περιορισμένη εμπιστοσύνη στους μηχανισμούς εταιρικής διακυβέρνησης, οι Olufemi *et al.* (2021) διεξήγαγαν έρευνα προκειμένου να εντοπίσουν τις επιδράσεις ενός λογιστικού πληροφοριακού συστήματος στην ποιότητα των εταιρικών αναφορών. Για τους σκοπούς της έρευνάς τους, οι συγγραφείς συνέλεξαν πρωτογενή δεδομένα μέσω της χρήσης δομημένου ερωτηματολογίου. Τα αποτελέσματα της ανάλυσής τους έδειξαν ότι το λογιστικό πληροφοριακό σύστημα μίας επιχείρησης ασκεί στατιστικά σημαντική και θετική επίδραση τόσο στην αξιοπιστία των εταιρικών αναφορών, όσο και στην ακρίβεια των εταιρικών αναφορών. Ως εκ τούτου, οι Olufemi *et al.* (2021) κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι το λογιστικό πληροφοριακό σύστημα είναι αποτελεσματικό στη συλλογή και επεξεργασία δεδομένων και πληροφοριών, οι οποίες αποσκοπούν στην παραγωγή εταιρικών αναφορών υψηλής ποιότητας.

Νωρίτερα, οι Wickramsainghe *et al.* (2017) παρατήρησαν ότι ο μη εντοπισμός του κατάλληλου λογιστικού πληροφοριακού συστήματος από μία επιχείρηση, επηρεάζει

αρνητικά το εργασιακό περιβάλλον, οδηγώντας συχνά σε ελλιπή αρχεία και μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση σε δεδομένα. Βάσει αυτού, διεξήγαγαν έρευνα μεταξύ 100 εργαζομένων, οι οποίοι απασχολούνταν σε δημόσιους και ιδιωτικούς οργανισμούς της επαρχίας Aniradhapura της Σρι Λάνκα, προκειμένου να διερευνήσουν την επίδραση της χρήσης ενός λογιστικού πληροφοριακού συστήματος στην απόδοση της επιχείρησης. Τα αποτελέσματα της έρευνάς τους έδειξαν ότι τα λογιστικά πληροφοριακά συστήματα διαδραματίζουν ρόλο κριτικής σημασίας στην παραγωγή λογιστικών πληροφοριών υψηλής ποιότητας σε τακτική βάση και στην επικοινωνία αυτής της πληροφορίας στα στελέχη που είναι υπεύθυνα για τη λήψη αποφάσεων. Περαιτέρω, προέκυψε ότι υφίσταται μία ισχυρή σχέση μεταξύ του λογιστικού πληροφοριακού συστήματος και της απόδοσης της επιχείρησης, γεγονός που υποδηλώνει ότι η πρόσβαση σε λογιστική πληροφορία συνεπάγεται βελτίωση της οργανωσιακής αποτελεσματικότητας (Wickramsainghe *et al.*, 2017).

Αντίστοιχη έρευνα πραγματοποιήθηκε πιο πρόσφατα από τον Kumar (2019) στην επαρχία Coimbatore, Tamilnadu της Ινδίας. Αναλυτικά, ο ερευνητής διερεύνησε την επίδραση των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων στην απόδοση των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην προαναφερόμενη επαρχία, με σκοπό να βοηθήσει τους επιχειρηματίες και τα ανώτερα στελέχη των επιχειρήσεων να αντιληφθούν τη σπουδαιότητα της χρήσης λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων. Η έρευνα του Kumar (2019) διεξήχθη μεταξύ ενός δείγματος 78 λογιστών ή εργαζομένων, οι οποίοι χρησιμοποιούσαν λογιστικό πληροφοριακό σύστημα στην εργασία τους και περιλάμβανε τη μελέτη διαφόρων χαρακτηριστικών των εν λόγω πληροφοριακών συστημάτων, μεταξύ των οποίων η αποτελεσματικότητα, η αξιοπιστία, η ευκολία της χρήσης, η ποιότητα των δεδομένων και η ακρίβεια της πληροφορίας. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της ανάλυσής του, τα χαρακτηριστικά της αποτελεσματικότητας και της ευκολίας χρήσης του εκάστοτε λογιστικού πληροφοριακού συστήματος επηρεάζουν με σημαντικό τρόπο την απόδοση των επιχειρήσεων. Ωστόσο, τα υπόλοιπα στοιχεία, δηλαδή η αξιοπιστία, η ποιότητα των δεδομένων και η ακρίβεια των πληροφοριών, προέκυψε ότι δεν επηρεάζουν με σημαντικό τρόπο την απόδοση της επιχείρησης (Kumar, 2019).

Στο ίδιο πλαίσιο, οι Chong and Nizam (2018) μελέτησαν την επίδραση της χρήσης λογιστικού πληροφοριακού συστήματος στην απόδοση των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στη Μαλαισία, με σκοπό και αυτοί να βοηθήσουν τους

επιχειρηματίες και τα διοικητικά στελέχη των επιχειρήσεων να κατανοήσουν τη σπουδαιότητα της εφαρμογής και χρήσης ενός λογιστικού πληροφοριακού συστήματος. Τα χαρακτηριστικά των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων, στα οποία έδωσαν έμφαση οι ChongandNizam (2018) ήταν η αποδοτικότητα, η αξιοπιστία, η ευκολία χρήσης του συστήματος, η ποιότητα των δεδομένων και η ακρίβεια των πληροφοριών. Σε αντίθεση με τον Kumar (2019), οι ChongandNizam (2018) κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι όλα τα προαναφερόμενα χαρακτηριστικά ενός λογιστικού πληροφοριακού συστήματος επηρεάζουν σημαντικά την απόδοση της επιχείρησης κι επισήμαναν ότι είναι ιδιαίτερα σημαντικό για τις επιχειρήσεις να χρησιμοποιούν λογιστικά πληροφοριακά συστήματα, προκειμένου να διασφαλίζουν την επιβίωση και τη βιωσιμότητα των επιχειρήσεων στο άκρως ανταγωνιστικό σύγχρονο επιχειρηματικό περιβάλλον και να ενισχύουν περαιτέρω την ανταγωνιστικότητα και την αποτελεσματικότητα των επιχειρηματικών λειτουργιών τους.

Τέλος, στη δική του έρευνα, ο Esmeray (2016) μελέτησε την επίδραση των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων στην απόδοση των επιχειρήσεων, στην περίπτωση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων της Τουρκίας. Η έρευνα του βασίστηκε σε εμπειρικά δεδομένα, όπως προέκυψαν από την αξιολόγηση της σχέσης μεταξύ της χρήσης λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων από μικρομεσαίες επιχειρήσεις στην Τουρκία και δεικτών βελτιωμένης απόδοσης των εν λόγω επιχειρήσεων. Για τη συλλογή των δεδομένων του, ο Esmeray (2016) πραγματοποίησε συνεντεύξεις με στελέχη 60 επιχειρήσεων, οι οποίες δραστηριοποιούνται σε οργανωμένη βιομηχανική ζώνη της Τουρκίας. Από την ανάλυση αυτών, προέκυψε ότι υφίσταται μία στατιστικά σημαντική και θετική σχέση μεταξύ της χρήσης λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων και του εκπαιδευτικού υποβάθρου των διοικητικών στελεχών. Επιπλέον, παρατηρήθηκε ότι η αύξηση του αριθμού των εργαζομένων συνεπάγεται αύξηση στη χρήση των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων, ενώ παράλληλα η χρήση λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων συνοδεύεται από αύξηση σε όρους πωλήσεων, πελατών και εσόδων (Esmeray, 2016).

3. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

3.1 Ερευνητική προσέγγιση

Σύμφωνα με τους Saunders*etal.* (2009) και Peirce (1960), οι ερευνητικές προσεγγίσεις μπορούν να διακριθούν σε διάφορες κατηγορίες, βάσει διαφορετικών κριτηρίων. Ειδικότερα: (i) βάσει των ερευνητικών στόχων τους, διακρίνονται στις περιγραφικές, εξερευνητικές και επεξηγηματικές προσεγγίσεις (Saunders*etal.*, 2009), (ii) βάσει του υιοθετούμενου στυλ συλλογιστικής, διακρίνονται στις προσεγγίσεις επαγωγικής και αφαιρετικής συλλογιστικής (Peirce, 1960) και (iii) βάσει της φύσης των δεδομένων που συλλέγονται κι αναλύονται, διακρίνονται στις ποσοτικές και ποιοτικές προσεγγίσεις (Saunders*etal.*, 2009).

Όσον αφορά στην πρώτη κατηγοριοποίηση των ερευνητικών προσεγγίσεων, η περιγραφική προσέγγιση υιοθετείται όταν ο ερευνητής να συλλέξει πληροφορίες για ένα φαινόμενο ή μία κατάσταση, προκειμένου να την περιγράψει, η εξερευνητική προσέγγιση υιοθετείται όταν ο ερευνητής επιδιώκει να απαντήσει σε ερωτήματα που σχετίζονται με ένα νέο φαινόμενο, ενώ η επεξηγηματική προσέγγιση θεωρείται καταλληλότερη όταν ο ερευνητής επιθυμεί να εστιάσει στη σχέση που υφίσταται μεταξύ δύο πτυχών του προαναφερόμενου φαινομένου ή κατάστασης (Saunders*etal.*, 2009). Όσον αφορά στη δεύτερη κατηγοριοποίηση, η επαγωγική συλλογιστική προσέγγιση υιοθετείται όταν ο ερευνητής μετακινείται από μία συγκεκριμένη έννοια, σε μία γενικότερη έννοια, αξιοποιώντας παρατηρήσεις κι εμπειρικά δεδομένα. Από την άλλη πλευρά, η αφαιρετική συλλογιστική προσέγγιση υιοθετείται στην αντίθετη περίπτωση, όταν, δηλαδή, ο ερευνητής μετακινείται από μία γενική έννοια, σε μία περισσότερο συγκεκριμένη έννοια, προσπαθώντας να αξιολογήσει την ισχύ ερευνητικών υποθέσεων (Peirce, 1960). Τέλος, ως προς την τρίτη κατηγοριοποίηση, η ποσοτική προσέγγιση υιοθετείται όταν ο ερευνητής συλλέγει, μέσω ερωτηματολογίων ή βάσεων δεδομένων, ποσοτικά δεδομένα, δηλαδή δεδομένα σε αριθμητική μορφή ή δεδομένα που μπορούν να λάβουν αριθμητική μορφή και τα αναλύει με στατιστικές μεθόδους. Αντίθετα, η ποιοτική προσέγγιση υιοθετείται όταν ο ερευνητής συλλέγει, μέσω συνεντεύξεων, παρατήρησης ή άλλων αντίστοιχων μεθόδων, ποιοτικά δεδομένα, δηλαδή δεδομένα σε μη αριθμητική μορφή και τα αναλύει με μη στατιστικές μεθόδους (Saunders*etal.*, 2009).

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να μελετήσει το ρόλο, τη χρήση και τη χρησιμότητα των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα. Ειδικότερα, η εργασία επιδιώκει: (i) να εξετάσει τον τρόπο με τον οποίον χρησιμοποιούνται τα λογιστικά πληροφοριακά συστήματα από τις επιχειρήσεις της Ελληνικής αγοράς, (ii) να εντοπίσει τους παράγοντες που καθορίζουν την αποτελεσματικότητα ενός λογιστικού πληροφοριακού συστήματος και (iii) να καταγράψει τα οφέλη που απορρέουν από αυτά, αφενός για τις ίδιες τις επιχειρήσεις, αφετέρου για άλλα συμβαλλόμενα μέρη, όπως οι εξωτερικοί λογιστές, τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου κ.α. Βάσει αυτών, η προσέγγιση που υιοθετήθηκε στα πλαίσια της εργασίας εμπίπτει στις κατηγορίες της περιγραφικής, επαγωγικής και ποσοτικής μεθόδου.

3.2 Ερευνητικό εργαλείο

Κατά την ανασκόπηση της σχετικής διεθνούς βιβλιογραφίας, δεν εντοπίστηκε ερωτηματολόγιο που να είχε χρησιμοποιηθεί από άλλους ερευνητές για τη διερεύνηση του ρόλου, της χρήσης και της χρησιμότητας των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων. Ως αποτέλεσμα, για τους σκοπούς της εργασίας, αναπτύχθηκε δομημένο ερωτηματολόγιο, του οποίου οι ερωτήσεις βασίστηκαν στα αποτελέσματα της βιβλιογραφίας σχετικά με τα οφέλη των πληροφοριακών συστημάτων, τα βασικά χαρακτηριστικά των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων που επηρεάζουν την απόδοση της επιχείρησης και το ρόλο των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων.

Αναλυτικά, το ερωτηματολόγιο που αναπτύχθηκε περιλάμβανε συνολικά 35 ερωτήσεις, ομαδοποιημένες σε τέσσερις ενότητες. Η πρώτη ενότητα του ερωτηματολογίου αποσκοπούσε στη συλλογή πληροφοριακών σχετικά με το προφίλ των επιχειρήσεων, στις οποίες απασχολούνταν οι συμμετέχοντες στην έρευνα. Η συγκεκριμένη ενότητα αποτελούνταν από τρεις συνολικά ερωτήσεις, οι οποίες εξέταζαν τη χρήση ή μη λογιστικού πληροφοριακού συστήματος, το μέγεθος της επιχείρησης, όπως αυτό προκύπτει από τον αριθμό των εργαζομένων της και τον κλάδο δραστηριοποίησής της. Σε όλες τις ερωτήσεις της πρώτης ενότητας, οι απαντήσεις είχαν τη μορφή πολλαπλών επιλογών.

Η δεύτερη ενότητα του ερωτηματολογίου εξέταζε τη χρήση των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων και περιλάμβανε συνολικά εννέα ερωτήσεις.

Ειδικότερα, η συγκεκριμένη ενότητα εξέταζε το βαθμό στον οποίον τα λογιστικά πληροφοριακά συστήματα των επιχειρήσεων χρησιμοποιούνταν για την εκτέλεση εργασιών. Αναλυτικά, οι εργασίες που ελήφθησαν υπόψη περιλάμβαναν τις εξής: (i) καταχώρηση παραστατικών, (ii) κοστολόγηση, (iii) σύνταξη προϋπολογισμού, χρηματοοικονομικών καταστάσεων και αναφορών, (iv) τήρηση παγίων, (v) τήρηση μισθοδοσίας και (vi) διαχείριση χρηματικών συναλλαγών και παρακολούθηση λογαριασμών εισπρακτέων/πληρωτέων. Οι απαντήσεις στις ερωτήσεις αυτής της ενότητας είχαν τη μορφή κλίμακας Likert πέντε βαθμίδων, στην οποία η βαθμίδα 1 αντιστοιχούσε στην απάντηση «Καθόλου» και η βαθμίδα 5 αντιστοιχούσε στην απάντηση «Σε πολύ μεγάλο βαθμό».

Η τρίτη ενότητα του ερωτηματολογίου εξέταζε το βαθμό στον οποίον, τα χρησιμοποιούμενα λογιστικά πληροφοριακά συστήματα διακρίνονται από τα πέντε βασικά χαρακτηριστικά που επηρεάζουν την απόδοση της επιχείρησης σύμφωνα με τους ChongandNizam (2018) και Kumar (2019). Ειδικότερα, τα βασικά χαρακτηριστικά που εξετάστηκαν ήταν τα εξής: (i) ακρίβεια πληροφοριών και δεδομένων, (ii) αξιοπιστία πληροφοριών και δεδομένων, (iii) αποτελεσματικότητα λογιστικού πληροφοριακού συστήματος, (iv) ευκολία χρήσης λογιστικού πληροφοριακού συστήματος και (v) ποιότητα δεδομένων του λογιστικού πληροφοριακού συστήματος. Στις πέντε ερωτήσεις της δεύτερης ενότητας του ερωτηματολογίου, οι απαντήσεις είχαν τη μορφή κλίμακας Likert πέντε βαθμίδων, στην οποία η βαθμίδα 1 αντιστοιχούσε στην απάντηση «Ελάχιστο Βαθμό» και η βαθμίδα 5 αντιστοιχούσε στην απάντηση «Πολύ μεγάλο βαθμό».

Η τέταρτη ενότητα του ερωτηματολογίου περιλάμβανε συνολικά 13 ερωτήσεις και αποσκοπούσε στη διερεύνηση των οφελών που προσφέρει η χρήση ενός λογιστικού πληροφοριακού συστήματος στις επιχειρήσεις. Ειδικότερα, οι συμμετέχοντες στην έρευνα κλήθηκαν να αξιολογήσουν τη σπουδαιότητα 11 οφελών των πληροφοριακών συστημάτων, όπως αυτά αναδείχθηκαν από τους Awaisetal. (2012), Lipaj and Davidaviciene (2013), Tsai *et al.* (2011) και (MerkuryevandTamboyceys (2009). Τα οφέλη, των οποίων η σπουδαιότητα εξετάστηκε περιλάμβαναν τη μείωση του λειτουργικού κόστους της επιχείρησης, την αύξηση του ανταγωνιστικού πλεονεκτημάτος της, τη βελτίωση της απόδοσης, την αύξηση των κερδών, τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών και της εξυπηρέτησης των πελατών, την απλοποίηση των διαδικασιών εργασίας, τη βελτίωση της επικοινωνίας

μεταξύ των τμημάτων της επιχείρησης, την καλύτερη αξιοποίηση των εταιρικών πόρων, τη βελτίωση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων και της ομαδικής εργασίας. Και σε αυτήν την ενότητα, οι απαντήσεις, για το σύνολο των ερωτήσεων, είχαν τη μορφή κλίμακας Likert πέντε βαθμίδων, στην οποία η βαθμίδα 1 αντιστοιχούσε στην απάντηση «Ελάχιστος βαθμός σημαντικότητας» και η βαθμίδα 5 αντιστοιχούσε στην απάντηση «Πολύ μεγάλος βαθμός σημαντικότητας».

Η πέμπτη και τελευταία ενότητα του ερωτηματολογίου περιλάμβανε συνολικά επτά ερωτήσεις και αποσκοπούσε στη συλλογή πληροφοριών σχετικά με το δημογραφικό και επαγγελματικό προφίλ των συμμετεχόντων στην έρευνα. Ειδικότερα, εξέταζε το φύλο, την ηλικία και το εκπαιδευτικό υπόβαθρο των συμμετεχόντων, αλλά και τα έτη συνολικής εργασιακής εμπειρίας τους, το τμήμα και τη βαθμίδα εργασίας τους καθώς και το ποσοστό του εργασιακού χρόνου τους που αφιερώνουν στη χρήση του λογιστικού πληροφοριακού συστήματος. Στις ερωτήσεις της συγκεκριμένης ενότητας, οι απαντήσεις είχαν τη μορφή πολλαπλών επιλογών.

Το ερωτηματολόγιο που χρησιμοποιήθηκε για τους σκοπούς της εργασίας, παρουσιάζεται αναλυτικά στο Παράρτημα Α' της παρούσας.

3.3 Διαδικασία συλλογής δεδομένων

Η διαδικασία συλλογής των δεδομένων περιλάμβανε δύο στάδια, το στάδιο του πιλοτικού ελέγχου και το στάδιο της τελικής διανομής του ερωτηματολογίου. Το πρώτο στάδιο της διαδικασίας, το στάδιο του πιλοτικού ελέγχου, περιλάμβανε τη διανομή του ερωτηματολογίου σε πέντε εργαζομένους σε επιχειρήσεις της Ελλάδας, οι απαντήσεις των οποίων εξαιρέθηκαν στη συνέχεια από την έρευνα. Σκοπός του συγκεκριμένου σταδίου ήταν να μελετηθεί ο χρόνος που χρειάζεται για τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου και να διαπιστωθεί ο βαθμός στον οποίον όλες οι ερωτήσεις του ερωτηματολογίου έχουν διατυπωθεί με πλήρως κατανοητό τρόπο (CreswellandGuetterman, 2018). Με την ολοκλήρωση του σταδίου του πιλοτικού ελέγχου, οι πέντε συμμετέχοντες σε αυτό, κατέθεσαν τις παρατηρήσεις τους (εφόσον υπήρχαν) επί του τρόπου ανάπτυξης του ερωτηματολογίου, οι οποίες ελήφθησαν υπόψη προκειμένου να γίνουν οι απαραίτητες προσαρμογές/τροποποιήσεις.

Το δεύτερο στάδιο της διαδικασίας περιλάμβανε τη διανομή του ερωτηματολογίου στο δείγμα της έρευνας. Προς διευκόλυνση του ερευνητή και των συμμετεχόντων, η

διανομή του ερωτηματολογίου πραγματοποιήθηκε ηλεκτρονικά, μέσω της πλατφόρμας GoogleForms. Ειδικότερα, το ερωτηματολόγιο αναρτήθηκε στην πλατφόρμα GoogleForms και στη συνέχεια ο σχετικός σύνδεσμος στάλθηκε μέσω μηνύματος ηλεκτρονικής αλληλογραφίας (email) στους υποψήφιους συμμετέχοντες και κοινοποιήθηκε στο προφίλ της ερευνήτριας στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Την αποστολή του πρώτου μηνύματος ηλεκτρονικής αλληλογραφίας ακολούθησε, μετά το πέρας μίας εβδομάδας, η αποστολή δεύτερου μηνύματος ηλεκτρονικής αλληλογραφίας προς υπενθύμιση των υποψήφιων συμμετεχόντων. Όμοια, την αρχική ανάρτηση του συνδέσμου του ερωτηματολογίου στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, ακολούθησε και δεύτερη ανάρτηση, εντός μίας εβδομάδας. Τόσο τα μηνύματα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας, όσο και οι κοινοποιήσεις στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης συνοδεύονταν από επιστολή, η οποία ενημέρωνε τους υποψήφιους συμμετέχοντες για το πλαίσιο διεξαγωγής και το σκοπό της έρευνας, για τον τρόπο τήρησης των δεδομένων που επρόκειτο να συλλεχθούν αλλά και για το δικαίωμά τους να αποχωρήσουν από την έρευνα οποιαδήποτε στιγμή το επιθυμούν. Η προαναφερόμενη συνοδευτική επιστολή παρουσιάζεται αναλυτικά στο Παράρτημα Α' της παρούσας.

Η διαδικασία συλλογής των δεδομένων διήρκεσε συνολικά τέσσερις εβδομάδες, από τις 22/01/2024 έως τις 17/02/2024.

3.4 Δείγμα έρευνας

Το ερωτηματολόγιο που χρησιμοποιήθηκε για τους σκοπούς της εργασίας, συμπληρώθηκε συνολικά από 101 εργαζομένους. Ωστόσο, πέντε εξ' αυτών δήλωσαν ότι η επιχείρηση, στην οποία απασχολούνται, δε χρησιμοποιεί κάποιο λογιστικό πληροφοριακό σύστημα (πρώτη ερώτηση του ερωτηματολογίου), με αποτέλεσμα οι απαντήσεις τους να εξαιρεθούν από την έρευνα. Ως εκ τούτου, το τελικό δείγμα της έρευνας περιλάμβανε 96 εργαζομένους, οι οποίοι εργάζονται σε επιχειρήσεις, στις οποίες γίνεται χρήση λογιστικού πληροφοριακού συστήματος.

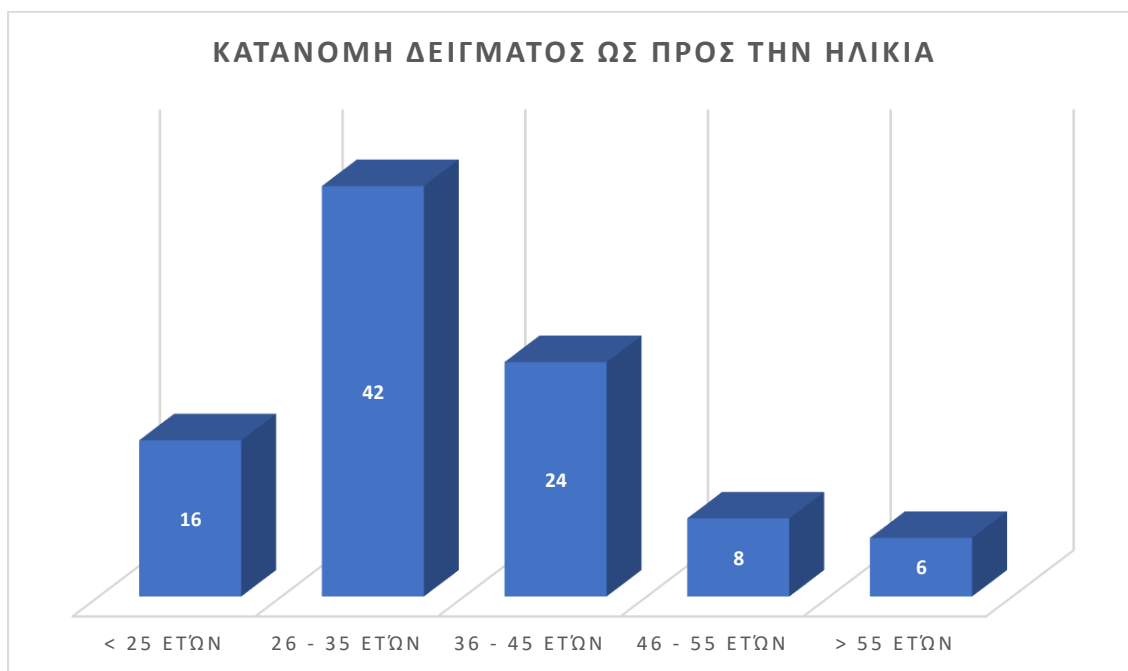
Η πλειοψηφία των συμμετεχόντων (70,8% του δείγματος) ήταν γυναίκες, ενώ οι άνδρες αντιπροσώπευαν μόλις το 29,2% του δείγματος. Ως προς το χαρακτηριστικό της ηλικίας, το 60,4% του δείγματος δεν ήταν μεγαλύτεροι των 35 ετών, με το 16,7% του δείγματος να ανήκει στην ηλικιακή κατηγορία των κάτω των 25 ετών και το 43,8% του δείγματος να ανήκει στην ηλικιακή κατηγορία των 26 – 35 ετών. Οι

συμμετέχοντες που ανήκαν στην ηλικιακή κατηγορία των 36 έως 45 ετών ανήλθαν σε 24, αντιπροσωπεύοντας το 25% του δείγματος, ενώ οι μεγαλύτεροι ηλικιακά εργαζόμενοι ήταν σημαντικά λιγότεροι, καθώς μόλις το 8,3% αυτών ανήκε στην ηλικιακή κατηγορία των 46-55 ετών και μόλις το 6,3% αυτών ανήκε στην ηλικιακή κατηγορία των άνω των 55 ετών. Επιπλέον, το 53,1% των συμμετεχόντων δήλωσε ότι είναι απόφοιτοι πανεπιστημίου/ΤΕΙ και το 36,5% αυτών δήλωσε ότι είναι κάτοχοι μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών. Οι υπόλοιποι 10 ερωτώμενοι (10,4% του δείγματος) δήλωσαν ότι έχουν ολοκληρώσει τη βασική εκπαίδευση. Τα σχήματα που ακολουθούν (Σχήμα 1 – Σχήμα 3), παρουσιάζουν διαγραμματικά την κατανομή του δείγματος βάσει των χαρακτηριστικών του φύλου, της ηλικίας και του εκπαιδευτικού υποβάθρου.

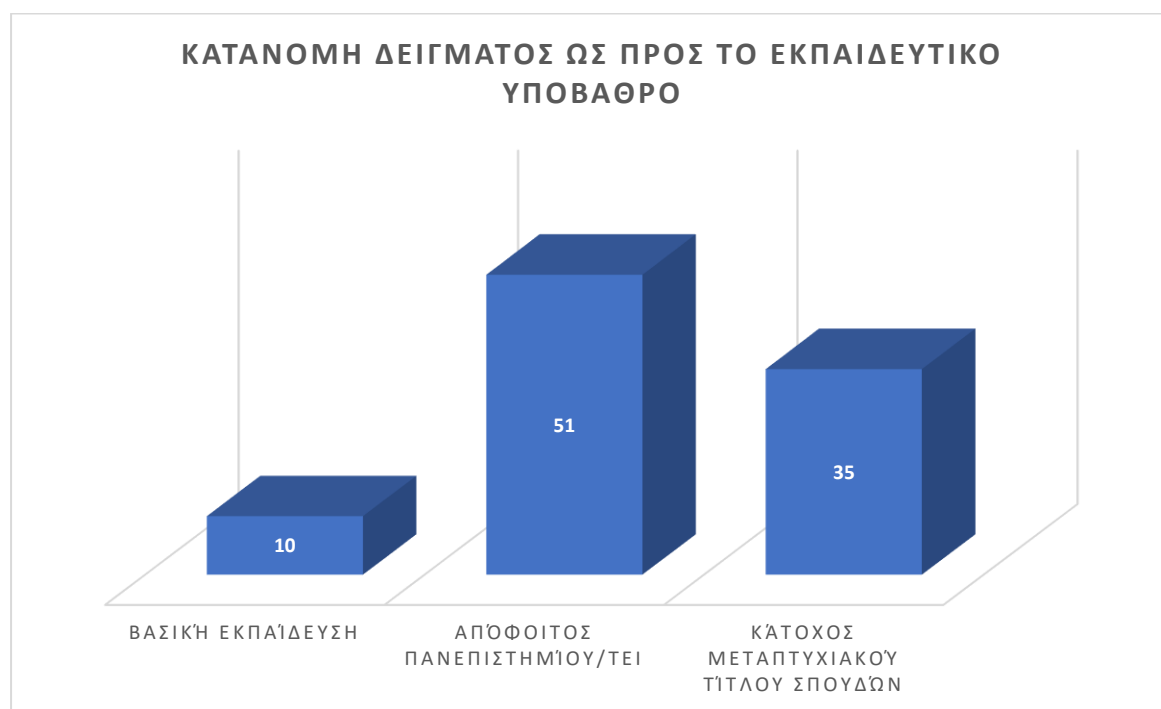
Σχήμα 1 - Κατανομή δείγματος ως προς το φύλο

Σχήμα 2 - Κατανομή δείγματος ως προς την ηλικία

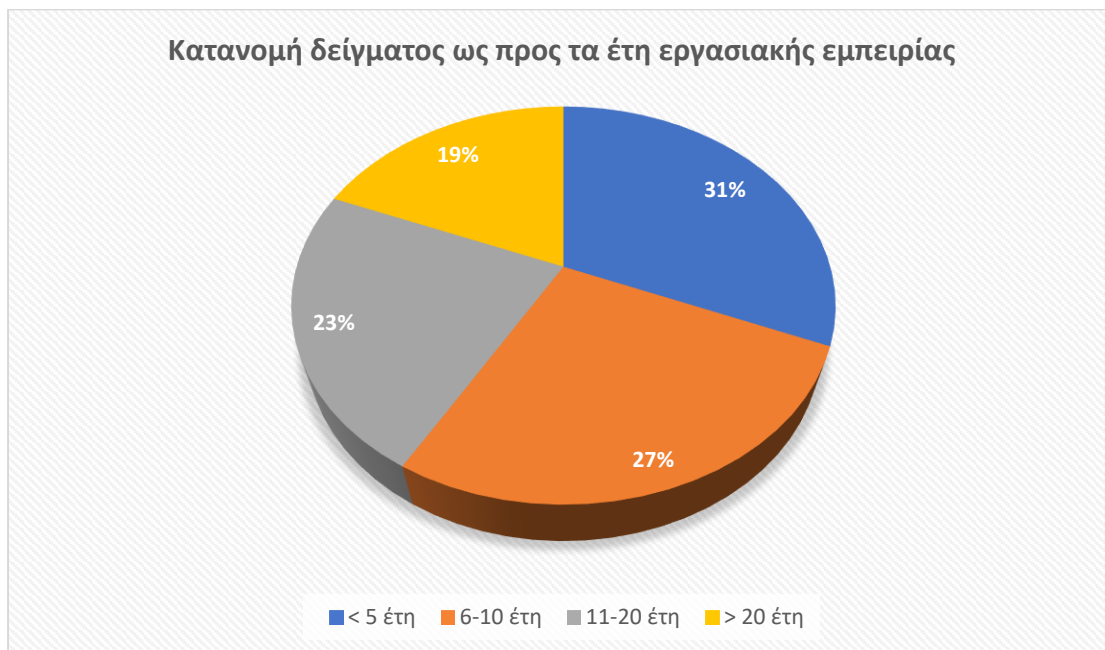
Σχήμα 3 - Κατανομή δείγματος ως προς το εκπαιδευτικό υπόβαθρο

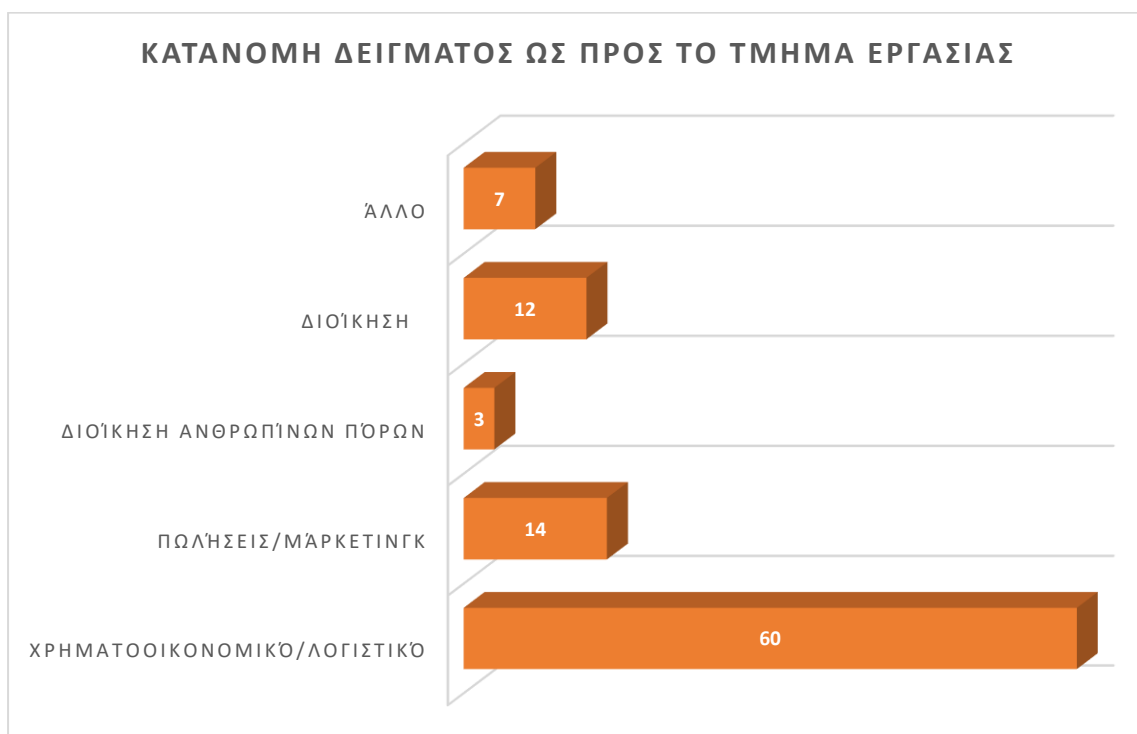
Όσον αφορά στο επαγγελματικό προφίλ των ερωτώμενων, η πλειοψηφία τους (58,3% του δείγματος) διαθέτει έως δέκα έτη επαγγελματικής εμπειρίας, με το 31,3% του δείγματος να διαθέτει έως πέντε έτη εργασιακής εμπειρίας και το 27,1% αυτού να διαθέτει από έξι έως δέκα έτη εργασιακής εμπειρίας. Ακολουθούν οι συμμετέχοντες με 11 έως 20 έτη εμπειρίας, οι οποίοι αντιπροσώπευαν το 22,9% του δείγματος και οι συμμετέχοντες με περισσότερα από 20 έτη εργασιακής εμπειρίας, οι οποίοι αντιπροσώπευαν το 18,8% του δείγματος. Οι περισσότεροι εκ των ερωτώμενων (62,5% του δείγματος) δήλωσαν ότι εργάζονται στο χρηματοοικονομικό/λογιστικό τμήμα της εταιρίας τους. Οι ερωτώμενοι που απασχολούνται σε τμήματα πωλήσεων/μάρκετινγκ ανήλθαν σε 14 (αντιπροσωπεύοντας το 14,6% του δείγματος) και οι ερωτώμενοι που απασχολούνται στη διοίκηση, ανήλθαν σε 12 (αντιπροσωπεύοντας το 12,5% του δείγματος). Μικρότερος ήταν ο αριθμός των ερωτώμενων, οι οποίοι δήλωσαν ότι απασχολούνται σε τμήματα διοίκησης ανθρωπίνων πόρων ή σε άλλα τμήματα (3,1% και 7,3% του δείγματος αντίστοιχα). Παράλληλα, η πλειοψηφία του δείγματος (60,4%) κατέχουν θέση υπαλλήλου στις επιχειρήσεις, στις οποίες απασχολούνται. Ακολουθούν οι ερωτώμενοι με θέση προϊσταμένου, οι οποίοι ανήλθαν σε 15 αντιπροσωπεύοντας το 15,6% του δείγματος και οι ερωτώμενοι με διευθυντική θέση, οι οποίοι ανήλθαν σε 12 και αντιπροσώπευαν

το 12,5% του δείγματος. Οι υπόλοιποι 11 συμμετέχοντες στην έρευνα (11,5% του δείγματος) δήλωσαν ότι κατέχουν άλλου είδους θέση, στις επιχειρήσεις, στις οποίες απασχολούνται. Η κατανομή του δείγματος βάσει των χαρακτηριστικών του επαγγελματικού προφίλ τους, παρουσιάζεται στα Σχήματα 4-6 που ακολουθούν.

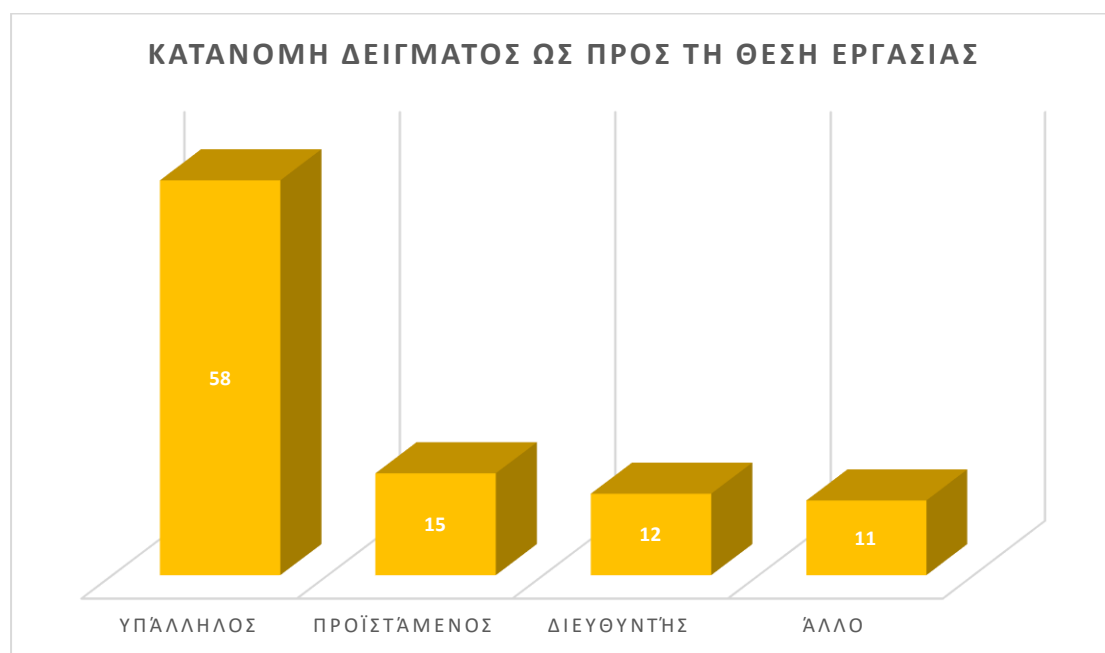
Σχήμα 4 - Κατανομή δείγματος ως προς τα έτη εργασιακής εμπειρίας

Σχήμα 5 - Κατανομή δείγματος ως προς το τμήμα εργασίας

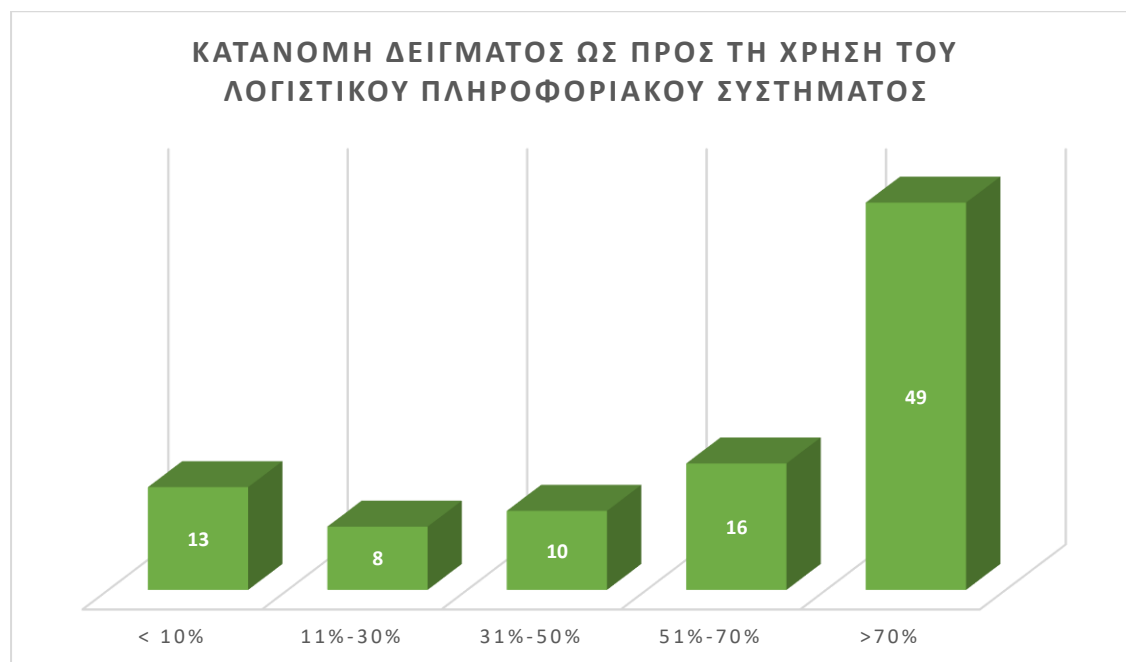

Σχήμα 6 - Κατανομή δείγματος ως προς τη θέση εργασίας

Αναφορικά με τη συχνότητα χρήσης του λογιστικού πληροφοριακού συστήματος στο πλαίσιο της καθημερινής εργασίας τους, η πλειοψηφία των ερωτώμενων (51%) δήλωσαν ότι το 70% της καθημερινής εργασίας τους περιλαμβάνει τη χρήση του λογιστικού πληροφοριακού συστήματος. Το 16,7% του δείγματος δήλωσε ότι 51%-70% της καθημερινής εργασίας τους περιλαμβάνει τη χρήση του λογιστικού πληροφοριακού συστήματος και το 10,4% του δείγματος δήλωσε ότι 31%-50% της καθημερινής εργασίας τους περιλαμβάνει τη χρήση του λογιστικού πληροφοριακού συστήματος. Για το υπόλοιπο 21,9% του δείγματος, ποσοστό μικρότερο του 30% της καθημερινής εργασίας περιλαμβάνει τη χρήση του λογιστικού πληροφοριακού συστήματος. Η κατανομή του δείγματος ως προς τη χρήση του λογιστικού πληροφοριακού συστήματος παρουσιάζεται στο Σχήμα 7 παρακάτω.

Σχήμα 7 - Κατανομή δείγματος ως προς τη χρήση του λογιστικού πληροφοριακού συστήματος

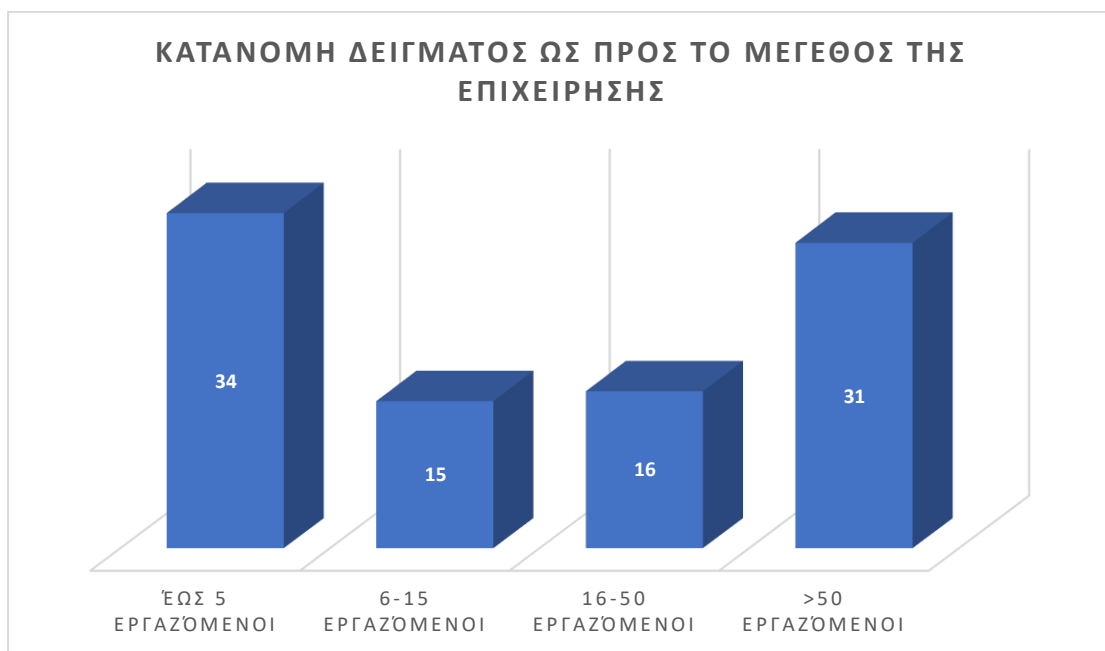

Τέλος, σχετικά με τα χαρακτηριστικά των επιχειρήσεων, στις οποίες απασχολούνται οι συμμετέχοντες στην έρευνα, το 57,3% αυτών δραστηριοποιούνται στον κλάδο παροχής υπηρεσιών. Οι ερωτώμενοι, οι οποίοι απασχολούνται σε επιχειρήσεις του παραγωγικού/βιομηχανικού/βιοτεχνικού κλάδου και σε επιχειρήσεις του κλάδου του εμπορίου αντιπροσώπευαν το 16,7% και το 16,7% του δείγματος αντίστοιχα. Οι υπόλοιποι εννέα ερωτώμενοι, οι οποίοι αντιπροσώπευαν το 9,4% του δείγματος, δήλωσαν ότι οι επιχειρήσεις, στις οποίες απασχολούνται, δραστηριοποιούνται σε άλλον οικονομικό κλάδο. Σε επίπεδο μεγέθους, το 35,4% του δείγματος δήλωσαν ότι οι επιχειρήσεις στις οποίες εργάζονται, απασχολούν έως πέντε εργαζομένους, ενώ το 32,3% του δείγματος δήλωσαν ότι οι επιχειρήσεις στις οποίες εργάζονται, απασχολούν περισσότερους από 51 εργαζομένους. Από τους υπόλοιπους ερωτώμενους, το 15,6% δήλωσε ότι η επιχείρησή του απασχολεί από έξι έως 15 εργαζομένους και το 16,7% αυτών δήλωσαν ότι οι επιχειρήσεις τους απασχολούν από 16 έως 50 εργαζομένους. Η κατανομή του δείγματος της έρευνας, βάσει των χαρακτηριστικών των επιχειρήσεων, στις οποίες απασχολούνται, παρουσιάζεται στα Σχήματα 8 και 9 που ακολουθούν.

Σχήμα 8 - Κατανομή δείγματος ως προς τον κλάδο δραστηριότητας της επιχείρησης

Σχήμα 9 - Κατανομή δείγματος ως προς το μέγεθος της επιχείρησης

3.5 Διαδικασία ανάλυσης δεδομένων

Η διαδικασία ανάλυσης των δεδομένων, η οποία πραγματοποιήθηκε μέσω του προγράμματος SPSS, περιλάμβανε αρχικά τη διεξαγωγή ελέγχου αξιοπιστίας, προκειμένου να διαπιστωθεί ο βαθμός εσωτερικής συνοχής του ερωτηματολογίου,

δηλαδή ο βαθμός, στον οποίον όλες οι ερωτήσεις του ερωτηματολογίου μετρούν τις ίδιες έννοιες. Ο έλεγχος αξιοπιστίας διενεργήθηκε μέσω του δείκτη Cronbach's Alpha, ο οποίος λαμβάνει τιμές μεταξύ των τιμών 0 και 1, με τιμές υψηλότερες της τιμής 0,7 να υποδεικνύουν υψηλή αξιοπιστία του ερευνητικού εργαλείου.

Για την ανάλυση των δεδομένων που αφορούσαν στα χαρακτηριστικά των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων και στα οφέλη αυτών, υιοθετήθηκε η περιγραφική ανάλυση, μέσω της χρήσης της ανάλυσης συχνοτήτων. Η ανάλυση συχνοτήτων δείχνει ουσιαστικά τον αριθμό των φορών κατά τις οποίες εμφανίζεται μία απάντηση στο σύνολο των δεδομένων. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, η παρουσίαση των αποτελεσμάτων έγινε μέσω ιστογραμμάτων συχνοτήτων.

Τέλος, για να διαπιστωθεί ο βαθμός στον οποίον, οι απόψεις των συμμετεχόντων σχετικά με τα χαρακτηριστικά και τα οφέλη των χρησιμοποιούμενων λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων διαφοροποιούνται βάσει του δημογραφικού ή επαγγελματικού προφίλ τους ή βάσει του προφίλ των επιχειρήσεων, στις οποίες απασχολούνται, εφαρμόστηκαν οι μη παραμετρικοί έλεγχοι t-test και ANOVA, οι οποίοι εντοπίζουν στατιστικά σημαντικές διαφοροποιήσεις μεταξύ ομάδων του δείγματος.

4. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ

4.1 Αποτελέσματα ελέγχου αξιοπιστίας

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του ελέγχου αξιοπιστίας, το ερωτηματολόγιο που χρησιμοποιήθηκε για τους σκοπούς της εργασίας, χαρακτηρίζεται από υψηλό βαθμό αξιοπιστίας, δηλαδή υψηλό βαθμό συνοχής μεταξύ των ερωτήσεων που το απαρτίζουν. Αναλυτικά, ο έλεγχος αξιοπιστίας πραγματοποιήθηκε ξεχωριστά για κάθε μία από τις ενότητες Β', Γ' και Δ' του ερωτηματολογίου και σε όλες τις περιπτώσεις, ο δείκτης Cronbach's Alpha έλαβε τιμή υψηλότερη της τιμής 0,7, γεγονός που υποδηλώνει τον υψηλό βαθμό αξιοπιστίας του ερευνητικού εργαλείου. Ο Πίνακας 2 που ακολουθεί, παρουσιάζει τα αποτελέσματα του ελέγχου αξιοπιστίας.

Πίνακας 2 - Αποτελέσματα ελέγχου αξιοπιστίας

Ερωτήσεις	Cronbach's Alpha	N
Β' ενότητα	0,902 > 0,7	9
Γ' ενότητα	0,908 > 0,7	5
Δ' ενότητα	0,916 > 0,7	11

4.2 Αποτελέσματα ανάλυσης συχνοτήτων

4.2.1 Χρήση λογιστικού πληροφοριακού συστήματος

Η ανάλυση συχνοτήτων που πραγματοποιήθηκε για τις ερωτήσεις που εξέταζαν τη χρήση του λογιστικού πληροφοριακού συστήματος, έδειξε ότι η καταχώρηση παραστατικών είναι η πλέον δημοφιλής εργασία, για την οποία χρησιμοποιούνται τα λογιστικά πληροφοριακά συστήματα από τους συμμετέχοντες στην έρευνα. Αντίθετα, προέκυψε ότι η κοστολόγηση και η σύνταξη αναφορών (reporting) είναι δύο εργασίες, για τις οποίες οι ερωτώμενοι χρησιμοποιούν τα λογιστικά πληροφοριακά συστήματα σε μικρό μόνο βαθμό.

Αναλυτικά, το 75% και το 12,5% του δείγματος της έρευνας δήλωσαν ότι χρησιμοποιούν σε πολύ μεγάλο και σε μεγάλο βαθμό αντίστοιχα, το λογιστικό πληροφοριακό σύστημα για την καταχώρηση παραστατικών, με το υπόλοιπο 12,5% του δείγματος να δηλώνει ότι δε χρησιμοποιεί καθόλου το λογιστικό πληροφοριακό σύστημα ή το χρησιμοποιεί σε μικρό ή μέτριο βαθμό για την καταχώρηση

παραστατικών (4,2% και 4,2% και 4,2% αντίστοιχα). Από την άλλη πλευρά, προέκυψε ότι η κοστολόγηση είναι μία εργασία για την οποία το λογιστικό πληροφοριακό σύστημα χρησιμοποιείται σε μεγάλο ή σε πολύ μεγάλο βαθμό, μόνο από το 50% του δείγματος της έρευνας (16,7% και 33,3% αντίστοιχα). Παράλληλα, 20 ερωτώμενοι, οι οποίοι αντιπροσώπευαν το 20,8% του δείγματος, δήλωσαν ότι δε χρησιμοποιούν καθόλου το λογιστικό πληροφοριακό σύστημα για εργασίες κοστολόγησης, ενώ 28 ερωτώμενοι, οι οποίοι αντιπροσώπευαν το 29,2% του δείγματος, δήλωσαν ότι χρησιμοποιούν μόνο σε μικρό (9,4% του δείγματος) ή σε μέτριο βαθμό (19,8% του δείγματος) το λογιστικό πληροφοριακό σύστημα για εργασίες κοστολόγησης. Τα αποτελέσματα της ανάλυσης συχνοτήτων σχετικά με την τέταρτη και πέμπτη ερώτηση της Β' ενότητας του ερωτηματολογίου παρουσιάζονται στους πίνακες που ακολουθούν.

Πίνακας 3 - Αποτελέσματα ανάλυσης συχνοτήτων για την καταχώρηση παραστατικών

	Συχνότητα	Ποσοστό	Αθροιστικό ποσοστό
Καθόλου	4	4,2%	4,2%
Σε μικρό βαθμό	4	4,2%	8,3%
Σε μέτριο βαθμό	4	4,2%	12,5%
Σε μεγάλο βαθμό	12	12,5%	25,0%
Σε πολύ μεγάλο βαθμό	72	75,0%	100,0%
Σύνολο	96	100,0%	

Πίνακας 4 - Αποτελέσματα ανάλυσης συχνοτήτων για την κοστολόγηση

	Συχνότητα	Ποσοστό	Αθροιστικό ποσοστό
Καθόλου	20	20,8%	20,8%
Σε μικρό βαθμό	9	9,4%	30,2%
Σε μέτριο βαθμό	19	19,8%	50,0%
Σε μεγάλο βαθμό	16	16,7%	66,7%
Σε πολύ μεγάλο βαθμό	32	33,3%	100,0%
Σύνολο	96	100,0%	

Αντίστοιχα, σχετικά υψηλά ήταν τα ποσοστά των συμμετεχόντων της έρευνας, οι οποίοι δήλωσαν ότι χρησιμοποιούν σε μηδενικό, μικρό ή μέτριο βαθμό το λογιστικό πληροφοριακό σύστημα της επιχείρησής τους για τη σύνταξη προϋπολογισμού. Ειδικότερα, το 11,5% του δείγματος δήλωσε ότι δε χρησιμοποιεί το λογιστικό πληροφοριακό σύστημα για τη σύνταξη προϋπολογισμού, ενώ το 30,2% αυτού

δήλωσε ότι χρησιμοποιεί το λογιστικό πληροφοριακό σύστημα για τη σύνταξη προϋπολογισμού, όμως μόνο σε μικρό ή μέτριο βαθμό (7,3% και 22,9% του δείγματος αντίστοιχα). Το υπόλοιπο 58,3% του δείγματος δήλωσε ότι το λογιστικό πληροφοριακό σύστημα χρησιμοποιείται σε μεγάλο ή πολύ μεγάλο βαθμό για τη σύνταξη προϋπολογισμού, με το 21,9% αυτών να δηλώνουν ότι το χρησιμοποιούν σε μεγάλο βαθμό και το 36,5% αυτών να δηλώνουν ότι το χρησιμοποιούν σε πολύ μεγάλο βαθμό. Παράλληλα, η σύνταξη χρηματοοικονομικών καταστάσεων προέκυψε ότι εκτελείται σε μεγαλύτερο βαθμό, μέσω του εκάστοτε λογιστικού πληροφοριακού συστήματος, δεδομένου ότι το ποσοστό των ερωτώμενων που δήλωσαν ότι χρησιμοποιούν σε μεγάλο ή πολύ μεγάλο βαθμό το λογιστικό πληροφοριακό σύστημα για τη συγκεκριμένη εργασία, ανήλθε σε 77,1% (20,8% και 56,3% αντίστοιχα). Οι συμμετέχοντες στην έρευνα, οι οποίοι δήλωσαν ότι χρησιμοποιούν σε μικρό ή μέτριο βαθμό το λογιστικό πληροφοριακό σύστημα για τη σύνταξη χρηματοοικονομικών καταστάσεων, αντιπροσώπευαν το 12,5% του δείγματος, ενώ το υπόλοιπο 10,4% του δείγματος δήλωσε ότι δε χρησιμοποιεί το λογιστικό πληροφοριακό σύστημα για τη σύνταξη χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Οι Πίνακες 5 και 6 που ακολουθούν, παρουσιάζουν τα αποτελέσματα της ανάλυσης συχνοτήτων για τις ερωτήσεις που αφορούν στη χρήση του λογιστικού πληροφοριακού συστήματος για τη σύνταξη του προϋπολογισμού και των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Πίνακας 5 - Αποτελέσματα ανάλυσης συχνοτήτων για τη σύνταξη προϋπολογισμού

	Συχνότητα	Ποσοστό	Αθροιστικό ποσοστό
Καθόλου	11	11,5%	11,5%
Σε μικρό βαθμό	7	7,3%	18,8%
Σε μέτριο βαθμό	22	22,9%	41,7%
Σε μεγάλο βαθμό	21	21,9%	63,5%
Σε πολύ μεγάλο βαθμό	35	36,5%	100,0%
Σύνολο	96	100,0%	

Πίνακας 6 - Αποτελέσματα ανάλυσης συχνοτήτων για τη σύνταξη χρηματοοικονομικών καταστάσεων

	Συχνότητα	Ποσοστό	Αθροιστικό ποσοστό
Καθόλου	10	10,4%	10,4%
Σε μικρό βαθμό	4	4,2%	14,6%
Σε μέτριο βαθμό	8	8,3%	22,9%
Σε μεγάλο βαθμό	20	20,8%	43,8%
Σε πολύ μεγάλο βαθμό	54	56,3%	100,0%
Σύνολο	96	100,0%	

Περαιτέρω, προέκυψε ότι τα λογιστικά πληροφοριακά συστήματα χρησιμοποιούνται σε ικανοποιητικό βαθμό και για την τήρηση παγίων, καθώς το 84,4% του δείγματος της έρευνας δήλωσε ότι τα χρησιμοποιεί σε τουλάχιστον μέτριο βαθμό για τη συγκεκριμένη εργασία, με το 49,5% αυτού να δηλώνει ότι χρησιμοποιεί σε πολύ μεγάλο βαθμό το λογιστικό πληροφοριακό σύστημα για την τήρηση παγίων. Το ποσοστό των ερωτώμενων, οι οποίοι δήλωσαν ότι δε χρησιμοποιούν το λογιστικό πληροφοριακό σύστημα της επιχείρησής τους για την τήρηση παγίων ανήλθε σε 11,5% του δείγματος, ενώ αυτοί που δήλωσαν ότι χρησιμοποιούν σε μικρό μόνο βαθμό το λογιστικό πληροφοριακό σύστημα της επιχείρησής τους για την τήρηση παγίων, αντιπροσώπευαν μόλις το 4,2% του δείγματος. Όσον αφορά στην παρακολούθηση των λογαριασμών εισπρακτέων και πληρωτέων, το 59,4% του δείγματος δήλωσε ότι η εν λόγω εργασία πραγματοποιείται σε πολύ μεγάλο βαθμό μέσω του λογιστικού πληροφοριακού συστήματος και το 17,7% του δείγματος δήλωσε ότι η εν λόγω εργασία πραγματοποιείται σε μεγάλο βαθμό μέσω του λογιστικού πληροφοριακού συστήματος. Οι ερωτώμενοι που δε χρησιμοποιούν το λογιστικό πληροφοριακό σύστημα της επιχείρησής τους για την παρακολούθηση λογαριασμών εισπρακτέων και πληρωτέων ανήλθαν σε οκτώ (αντιπροσωπεύοντας το 8,3% του δείγματος), ενώ αυτοί που το χρησιμοποιούν μόνο σε μικρό ή μέτριο βαθμό για την παρακολούθηση των λογαριασμών ανήλθαν σε συνολικά 14 (αντιπροσωπεύοντας το 14,6% του δείγματος). Τα αποτελέσματα της ανάλυσης συχνοτήτων σχετικά με τη χρήση του λογιστικού πληροφοριακού συστήματος για την τήρηση παγίων και την παρακολούθηση λογαριασμών εισπρακτέων και πληρωτέων, παρουσιάζονται στους Πίνακες 7 και 8 παρακάτω.

Πίνακας 7 - Αποτελέσματα ανάλυσης συχνοτήτων για την τήρηση παγίων

	Συχνότητα	Ποσοστό	Αθροιστικό ποσοστό
Καθόλου	11	11,5%	11,5%
Σε μικρό βαθμό	4	4,2%	15,6%
Σε μέτριο βαθμό	11	11,5%	27,1%
Σε μεγάλο βαθμό	23	24,0%	51,0%
Σε πολύ μεγάλο βαθμό	47	49,0%	100,0%
Σύνολο	96	100,0%	

Πίνακας 8 - Αποτελέσματα ανάλυσης συχνοτήτων για την παρακολούθηση λογαριασμών εισπρακτέων/πληρωτέων

	Συχνότητα	Ποσοστό	Αθροιστικό ποσοστό
Καθόλου	8	8,3%	8,3%
Σε μικρό βαθμό	5	5,2%	13,5%
Σε μέτριο βαθμό	9	9,4%	22,9%
Σε μεγάλο βαθμό	17	17,7%	40,6%
Σε πολύ μεγάλο βαθμό	57	59,4%	100,0%
Σύνολο	96	100,0%	

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της ανάλυσης συχνοτήτων, η τήρηση της μισθοδοσίας συνιστά μία ακόμη εργασία, η οποία εκτελείται σε μεγάλο βαθμό μέσω της χρήσης λογιστικού πληροφοριακού συστήματος. Ειδικότερα, προέκυψε ότι το 76,1% του δείγματος χρησιμοποιεί σε μεγάλο ή σε πολύ μεγάλο βαθμό το λογιστικό πληροφοριακό σύστημα για την τήρηση της μισθοδοσίας, με την πλειοψηφία του δείγματος (64,6% αυτού) να δηλώνει ότι χρησιμοποιεί σε πολύ μεγάλο βαθμό το λογιστικό πληροφοριακό σύστημα. Από την άλλη πλευρά, το 12,5% του δείγματος δήλωσε ότι δε χρησιμοποιεί το λογιστικό πληροφοριακό σύστημα της επιχείρησής του για την τήρηση της μισθοδοσίας, ενώ το 11,4% του δείγματος δήλωσε ότι χρησιμοποιεί μόνο σε μικρό ή μέτριο βαθμό (3,1% και 8,3% αντίστοιχα) το λογιστικό πληροφοριακό σύστημα για την τήρηση της μισθοδοσίας. Αντίστοιχα με τη σύνταξη του προϋπολογισμού και τη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η σύνταξη αναφορών είναι μία εργασία, την οποία ένα υψηλό ποσοστό του δείγματος της έρευνας εκτελεί σε μέτριο βαθμό κατά μέγιστο, μέσω της χρήσης του λογιστικού πληροφοριακού συστήματος της επιχείρησης, στην οποία απασχολείται. Το 16,7% του δείγματος της έρευνας δήλωσε ότι δε χρησιμοποιεί το λογιστικό πληροφοριακό σύστημα για τη σύνταξη αναφορών, ενώ το 27,1% του δείγματος δήλωσε ότι

χρησιμοποιεί μόνο σε μικρό ή σε μέτριο βαθμό (10,4% και 16,7% αντίστοιχα) το λογιστικό πληροφοριακό σύστημα για τη σύνταξη αναφορών. Το υπόλοιπο 56,3% του δείγματος ανέφερε ότι χρησιμοποιεί σε μεγάλο βαθμό (25% του δείγματος) ή σε πολύ μεγάλο βαθμό (31,3% του δείγματος) το λογιστικό πληροφοριακό σύστημα για τη σύνταξη αναφορών. Τέλος, στην περίπτωση της διαχείρισης χρηματοοικονομικών συναλλαγών, η πλειοψηφία του δείγματος (71,9%) ανέφερε ότι χρησιμοποιεί σε μεγάλο βαθμό ή σε πολύ μεγάλο βαθμό (22,9% και 49% του δείγματος αντίστοιχα) το λογιστικό πληροφοριακό σύστημα για τη διαχείριση χρηματοοικονομικών συναλλαγών. Σχετικά υψηλό ήταν και το ποσοστό των ερωτώμενων που δήλωσαν ότι δε χρησιμοποιούν το λογιστικό πληροφοριακό σύστημα της επιχείρησής τους για τη διαχείριση χρηματοοικονομικών συναλλαγών (12,5%), ενώ οι συμμετέχοντες στην έρευνα που ανέφεραν ότι χρησιμοποιούν σε μικρό ή μέτριο βαθμό το λογιστικό πληροφοριακό σύστημα της επιχείρησής τους για τη διαχείριση χρηματοοικονομικών συναλλαγών, ανήλθε σε 15,7%. Οι Πίνακες 9-11 στη συνέχεια, παρουσιάζουν τα αποτελέσματα της ανάλυσης συχνοτήτων σχετικά με τη χρήση του λογιστικού πληροφοριακού συστήματος για την τήρηση της μισθοδοσίας, τη σύνταξη αναφορών και τη διαχείριση χρηματοοικονομικών συναλλαγών.

Πίνακας 9 - Αποτελέσματα ανάλυσης συχνοτήτων για την τήρηση μισθοδοσίας

	Συχνότητα	Ποσοστό	Αθροιστικό ποσοστό
Καθόλου	12	12,5%	12,5%
Σε μικρό βαθμό	3	3,1%	15,6%
Σε μέτριο βαθμό	8	8,3%	24,0%
Σε μεγάλο βαθμό	11	11,5%	35,4%
Σε πολύ μεγάλο βαθμό	62	64,6%	100,0%
Σύνολο	96	100,0%	

Πίνακας 10 - Αποτελέσματα ανάλυσης συχνοτήτων για τη σύνταξη αναφορών

	Συχνότητα	Ποσοστό	Αθροιστικό ποσοστό
Καθόλου	16	16,7%	16,7%
Σε μικρό βαθμό	10	10,4%	27,1%
Σε μέτριο βαθμό	16	16,7%	43,8%
Σε μεγάλο βαθμό	24	25,0%	68,8%
Σε πολύ μεγάλο βαθμό	30	31,3%	100,0%
Σύνολο	96	100,0%	

Πίνακας 11 - Αποτελέσματα ανάλυσης συχνοτήτων για τη διαχείριση χρηματικών συναλλαγών

	Συχνότητα	Ποσοστό	Αθροιστικό ποσοστό
Καθόλου	12	12,5%	12,5%
Σε μικρό βαθμό	6	6,3%	18,8%
Σε μέτριο βαθμό	9	9,4%	28,1%
Σε μεγάλο βαθμό	22	22,9%	51,0%
Σε πολύ μεγάλο βαθμό	47	49,0%	100,0%
Σύνολο	96	100,0%	

Συνολικά, από την ανάλυση συχνοτήτων που πραγματοποιήθηκε για τις ερωτήσεις που αφορούσαν στη χρήση των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων, προέκυψε ότι τα λογιστικά πληροφοριακά συστήματα των επιχειρήσεων χρησιμοποιούνται σε ικανοποιητικό βαθμό για το σύνολο των υπό εξέταση εργασιών, δηλαδή για την καταχώρηση παραστατικών, για την κοστολόγηση, για τη σύνταξη προϋπολογισμού, χρηματοοικονομικών καταστάσεων και αναφορών, για την τήρηση παγίων, για την τήρηση μισθοδοσίας, για την παρακολούθηση λογαριασμών εισπρακτέων και πληρωτέων και για τη διαχείριση χρηματικών συναλλαγών, είτε πρόκειται για τραπεζικές συναλλαγές, είτε για συναλλαγές με μετρητά, επιταγές κ.λ.π.. Ωστόσο, παρατηρείται ότι η χρήση των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων είναι ιδιαίτερα αυξημένη στην περίπτωση της καταχώρησης παραστατικών (πωλήσεων και αγορών/εξόδων) και σχετικά περιορισμένη στην περίπτωση της κοστολόγησης και της σύνταξης αναφορών.

4.2.2 Χαρακτηριστικά λογιστικού πληροφοριακού συστήματος

Η ανάλυση συχνοτήτων που πραγματοποιήθηκε για τις ερωτήσεις του ερωτηματολογίου που εξέταζαν τα χαρακτηριστικά των χρησιμοποιούμενων λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων, έδειξε ότι τα τελευταία χαρακτηρίζονται σε μεγάλο βαθμό από ακρίβεια και αξιοπιστία ως προς τις περιεχόμενες πληροφορίες και δεδομένα, από αποτελεσματικότητα κι ευκολία χρήσης και από υψηλή ποιότητα των δεδομένων τους.

Αναλυτικά, προέκυψε ότι το 86,5% του δείγματος της έρευνας θεωρεί ότι το λογιστικό πληροφοριακό σύστημα της επιχείρησης, στην οποία απασχολείται, χαρακτηρίζεται από ακρίβεια των παρεχόμενων δεδομένων και πληροφοριών σε

τουλάχιστον μεγάλο βαθμό (54,2% σε μεγάλο βαθμό και 32,3% σε πολύ μεγάλο βαθμό αντίστοιχα). Τα ποσοστά των ερωτώμενων που δήλωσαν ότι το χρησιμοποιούμενο πληροφοριακό σύστημα χαρακτηρίζεται από ακρίβεια των παρεχόμενων δεδομένων και πληροφοριών σε μηδενικό, μικρό ή μέτριο βαθμό, ήταν σημαντικά μικρότερα, με το 2,1% των ερωτώμενων να δηλώνει ότι το λογιστικό πληροφοριακό σύστημα της επιχείρησής τους δε χαρακτηρίζεται από ακρίβεια των παρεχόμενων δεδομένων και πληροφοριών και το 11,5% του δείγματος να δηλώνει ότι το λογιστικό πληροφοριακό σύστημα της επιχείρησής τους χαρακτηρίζεται από ακρίβεια των παρεχόμενων δεδομένων και πληροφοριών σε μικρό ή μέτριο βαθμό. Όμοια, το 83,4% του δείγματος αξιολόγησε ότι τα χρησιμοποιούμενα λογιστικά πληροφοριακά συστήματα χαρακτηρίζονται από αξιοπιστία των παρεχόμενων δεδομένων και πληροφοριών σε μεγάλο (41,7% του δείγματος) ή σε πολύ μεγάλο βαθμό (41,7% του δείγματος). Το ποσοστό του δείγματος που ανέφερε ότι τα λογιστικά πληροφοριακά συστήματα διακρίνονται από αξιοπιστία των δεδομένων και πληροφοριών σε μέτριο βαθμό ήταν υψηλότερο, σε σχέση με την προηγούμενη ερώτηση και ανήλθε σε 13,5%, ενώ μόλις το 3,1% του δείγματος δήλωσε ότι τα χρησιμοποιούμενα λογιστικά πληροφοριακά συστήματα δε διακρίνονται από αξιοπιστία των δεδομένων και πληροφοριών ή διακρίνονται από αξιοπιστία σε μικρό μόνο βαθμό. Αντίστοιχα ήταν τα αποτελέσματα της ανάλυσης συχνότητας και στην περίπτωση του χαρακτηριστικού της αποτελεσματικότητας, καθώς το 83,4% του δείγματος έκρινε ότι τα χρησιμοποιούμενα λογιστικά συστήματα διακρίνονται από αποτελεσματικότητα είτε σε μεγάλο βαθμό (56,3% του δείγματος), είτε σε πολύ μεγάλο βαθμό (27,1% του δείγματος). Από τους υπόλοιπους ερωτώμενους, το 12,5% του δείγματος αξιολόγησε ότι τα χρησιμοποιούμενα λογιστικά πληροφοριακά συστήματα διακρίνονται από αποτελεσματικότητα μόνο σε μέτριο βαθμό, ενώ το 4,2% του δείγματος έκρινε ότι τα χρησιμοποιούμενα λογιστικά πληροφοριακά συστήματα δε διακρίνονται από αποτελεσματικότητα ή διακρίνονται από αποτελεσματικότητα σε μικρό μόνο βαθμό. Οι Πίνακες 12-15 που ακολουθούν, παρουσιάζουν τα αποτελέσματα της ανάλυσης συχνότητας σχετικά με τα χαρακτηριστικά της ακρίβειας και αξιοπιστίας των δεδομένων και πληροφοριών των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων και το χαρακτηριστικό της αποτελεσματικότητας.

Πίνακας 12 - Αποτελέσματα ανάλυσης συχνοτήτων για το χαρακτηριστικό της ακρίβειας των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων

	Συχνότητα	Ποσοστό	Αθροιστικό ποσοστό
Καθόλου	2	2,1%	2,1%
Σε μικρό βαθμό	2	2,1%	4,2%
Σε μέτριο βαθμό	9	9,4%	13,5%
Σε μεγάλο βαθμό	52	54,2%	67,7%
Σε πολύ μεγάλο βαθμό	31	32,3%	100,0%
Σύνολο	96	100,0%	

Πίνακας 13 - Αποτελέσματα ανάλυσης συχνοτήτων για το χαρακτηριστικό της αξιοπιστίας των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων

	Συχνότητα	Ποσοστό	Αθροιστικό ποσοστό
Καθόλου	2	2,1%	2,1%
Σε μικρό βαθμό	1	1,0%	3,1%
Σε μέτριο βαθμό	13	13,5%	16,7%
Σε μεγάλο βαθμό	40	41,7%	58,3%
Σε πολύ μεγάλο βαθμό	40	41,7%	100,0%
Σύνολο	96	100,0%	

Πίνακας 14 - Αποτελέσματα ανάλυσης συχνοτήτων για το χαρακτηριστικό της αποτελεσματικότητας των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων

	Συχνότητα	Ποσοστό	Αθροιστικό ποσοστό
Καθόλου	2	2,1%	2,1%
Σε μικρό βαθμό	2	2,1%	4,2%
Σε μέτριο βαθμό	12	12,5%	16,7%
Σε μεγάλο βαθμό	54	56,3%	72,9%
Σε πολύ μεγάλο βαθμό	26	27,1%	100,0%
Σύνολο	96	100,0%	

Όσον αφορά στην ευκολία χρήσης των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων, το 51% του δείγματος έκρινε ότι αυτή τα διακρίνει σε μεγάλο βαθμό και το 21,9% του δείγματος έκρινε ότι αυτή τα διακρίνει σε πολύ μεγάλο βαθμό. Από την άλλη πλευρά, σύμφωνα με το 2,1% του δείγματος της έρευνας, τα χρησιμοποιούμενα λογιστικά πληροφοριακά συστήματα διακρίνονται από ευκολία ως προς τη χρήση σε ελάχιστο μόνο βαθμό, ενώ σύμφωνα με το 7,3% του δείγματος της έρευνας, τα χρησιμοποιούμενα λογιστικά πληροφοριακά συστήματα διακρίνονται από ευκολία ως

προς τη χρήση μόνο σε μικρό βαθμό. Το υπόλοιπο 17,7% του δείγματος της έρευνας ανέφερε ότι τα χρησιμοποιούμενα λογιστικά πληροφοριακά συστήματα διακρίνονται από ευκολία ως προς τη χρήση σε μέτριο βαθμό. Στο ίδιο πλαίσιο, η πλειοψηφία του δείγματος (78,2%) δήλωσε ότι τα χρησιμοποιούμενα λογιστικά πληροφοριακά συστήματα χαρακτηρίζονται από υψηλή ποιότητα των δεδομένων σε μεγάλο ή σε πολύ μεγάλο βαθμό (59,4% του δείγματος και 18,8% του δείγματος αντίστοιχα). Το 17,7% του δείγματος της έρευνας αξιολόγησε ότι τα χρησιμοποιούμενα λογιστικά πληροφοριακά συστήματα χαρακτηρίζονται από υψηλή ποιότητα δεδομένων μόνο σε μέτριο βαθμό, ενώ οι ερωτώμενοι που δήλωσαν ότι τα χρησιμοποιούμενα λογιστικά πληροφοριακά συστήματα χαρακτηρίζονται από υψηλή ποιότητα δεδομένων σε ελάχιστο ή μικρό βαθμό, ανήλθαν σε μόλις τέσσερις, αντιπροσωπεύοντας το 4,2% του δείγματος. Οι Πίνακες 15 και 16 στη συνέχεια, παρουσιάζουν τα αποτελέσματα της ανάλυσης συχνότητας σχετικά με τα χαρακτηριστικά ευκολίας χρήσης και της υψηλής ποιότητας δεδομένων των χρησιμοποιούμενων λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων.

Πίνακας 15 - Αποτελέσματα ανάλυσης συχνότητας για το χαρακτηριστικό της ευκολίας χρήσης των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων

	Συχνότητα	Ποσοστό	Αθροιστικό ποσοστό
Καθόλου	2	2,1%	2,1%
Σε μικρό βαθμό	7	7,3%	9,4%
Σε μέτριο βαθμό	17	17,7%	27,1%
Σε μεγάλο βαθμό	49	51,0%	78,1%
Σε πολύ μεγάλο βαθμό	21	21,9%	100,0%
Σύνολο	96	100,0%	

Πίνακας 16 - Αποτελέσματα ανάλυσης συχνότητας για το χαρακτηριστικό της υψηλής ποιότητας δεδομένων των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων

	Συχνότητα	Ποσοστό	Αθροιστικό ποσοστό
Καθόλου	2	2,1%	2,1%
Σε μικρό βαθμό	2	2,1%	4,2%
Σε μέτριο βαθμό	17	17,7%	21,9%
Σε μεγάλο βαθμό	57	59,4%	81,3%
Σε πολύ μεγάλο βαθμό	18	18,8%	100,0%
Σύνολο	96	100,0%	

Συνολικά, από την ανάλυση συχνοτήτων που πραγματοποιήθηκε για τις ερωτήσεις που εξέταζαν τα χαρακτηριστικά των χρησιμοποιούμενων λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων, προέκυψε ότι τα τελευταία χαρακτηρίζονται από υψηλό βαθμό ακρίβειας και αξιοπιστίας των δεδομένων και των πληροφοριών που παρέχουν στους χρήστες, από υψηλό βαθμό αποτελεσματικότητας κι ευκολίας ως προς τη χρήση και από υψηλή ποιότητα των δεδομένων τους.

4.2.3 Οφέλη λογιστικού πληροφοριακού συστήματος

Από την ανάλυση συχνοτήτων, η οποία πραγματοποιήθηκε για τις ερωτήσεις που εξέταζαν τα οφέλη που προσφέρει στις επιχειρήσεις η χρήση των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων, προέκυψε ότι οι συμμετέχοντες στην έρευνα αξιολογούν ως ιδιαίτερα σημαντικά όλα τα υπό εξέταση οφέλη. Ωστόσο, αποδίδουν ιδιαίτερη σπουδαιότητα στη συμβολή των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων στη βελτίωση της ποιότητας της παρεχόμενης υπηρεσίας και στην απλοποίηση των διαδικασιών εργασίας. Από την άλλη πλευρά, αποδίδουν μικρότερη σημασία στη συμβολή των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων στη μείωση του λειτουργικού κόστους των επιχειρήσεων και στην αύξηση του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος αυτών.

Αναλυτικά, το 64,6% του δείγματος ανέφερε ότι η χρήση των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων συμβάλλει στη μείωση του λειτουργικού κόστους της εκάστοτε επιχείρησης σε μεγάλο ή σε πολύ μεγάλο βαθμό (37,5% του δείγματος και 27,1% του δείγματος αντίστοιχα). Παράλληλα, το 28,1% του δείγματος δήλωσε ότι η χρήση των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων εξυπηρετεί τη μείωση του λειτουργικού κόστους των επιχειρήσεων σε μέτριο βαθμό, ενώ το υπόλοιπο 7,3% του δείγματος δήλωσε ότι επιτυγχάνεται μείωση του λειτουργικού κόστους της επιχείρησης λόγω της χρήσης των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων μόνο σε ελάχιστο ή μικρό βαθμό (4,2% και 3,1% του δείγματος αντίστοιχα). Όμοια, όσον αφορά στο όφελος της αύξησης του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος της επιχείρησης, το 64,5% του δείγματος δήλωσε ότι αυτό επιτυγχάνεται σε μεγάλο ή πολύ βαθμό, χάρη στη χρήση λογιστικού πληροφοριακού συστήματος και το 22,9% του δείγματος δήλωσε ότι αυτό επιτυγχάνεται σε μέτριο βαθμό. Ο αριθμός των ερωτώμενων που δήλωσαν ότι η χρήση λογιστικού πληροφοριακού συστήματος συμβάλλει στην αύξηση του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος των επιχειρήσεων σε

ελάχιστο ή μικρό βαθμό ήταν σημαντικά μικρότερος και αντιπροσώπευε μόλις το 12,5% του δείγματος. Οι Πίνακες 17 και 18 που ακολουθούν, παρουσιάζουν τα αποτελέσματα της ανάλυσης συχνοτήτων για τα οφέλη της μείωσης του λειτουργικού κόστους και της αύξησης του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος.

Πίνακας 17 - Αποτελέσματα ανάλυσης συχνοτήτων για το όφελος της μείωσης λειτουργικού κόστους

	Συχνότητα	Ποσοστό	Αθροιστικό ποσοστό
Καθόλου	4	4,2%	4,2%
Σε μικρό βαθμό	3	3,1%	7,3%
Σε μέτριο βαθμό	27	28,1%	35,4%
Σε μεγάλο βαθμό	36	37,5%	72,9%
Σε πολύ μεγάλο βαθμό	26	27,1%	100,0%
Σύνολο	96	100,0%	

Πίνακας 18 - Αποτελέσματα ανάλυσης συχνοτήτων για το όφελος της αύξησης του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος

	Συχνότητα	Ποσοστό	Αθροιστικό ποσοστό
Καθόλου	3	3,1%	3,1%
Σε μικρό βαθμό	9	9,4%	12,5%
Σε μέτριο βαθμό	22	22,9%	35,4%
Σε μεγάλο βαθμό	37	38,5%	74,0%
Σε πολύ μεγάλο βαθμό	25	26,0%	100,0%
Σύνολο	96	100,0%	

Ως σημαντική αξιολογήθηκε και η συμβολή της χρήσης των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων στη βελτίωση της απόδοσης της επιχείρησης και στην αύξηση των κερδών αυτής. Συγκεκριμένα, το 82,3% του δείγματος δήλωσε ότι η χρήση λογιστικού πληροφοριακού συστήματος συμβάλλει στη βελτίωση της απόδοσης της επιχείρησης σε τουλάχιστον μεγάλο βαθμό (37,5% του δείγματος σε μεγάλο βαθμό και 44,8% του δείγματος σε πολύ μεγάλο βαθμό), ενώ το 15,6% του δείγματος δήλωσε ότι η συμβολή της χρήσης λογιστικού πληροφοριακού συστήματος στη βελτίωση της απόδοσης της επιχείρησης είναι μέτρια. Παράλληλα, μόλις δύο ερωτώμενοι, οι οποίοι αντιπροσώπευαν το 2,1% του συνολικού δείγματος, αξιολόγησαν τη συμβολή της χρήσης του λογιστικού πληροφοριακού συστήματος στη βελτίωση της απόδοσης της επιχείρησης ως ελάχιστη ή μικρή. Αντίστοιχα, το 66,6% του δείγματος δήλωσε ότι η χρήση του λογιστικού πληροφοριακού

συστήματος συμβάλλει στην αύξηση των κερδών της επιχείρησης σε τουλάχιστον μεγάλο βαθμό (28,1% του δείγματος σε μεγάλο βαθμό και 38,5% του δείγματος σε πολύ μεγάλο βαθμό), ενώ το 20,8% του δείγματος δήλωσε ότι η συμβολή της χρήσης λογιστικού πληροφοριακού συστήματος στην αύξηση των κερδών της επιχείρησης είναι μέτρια. Ο αριθμός των ερωτώμενων που αξιολόγησαν ως ελάχιστη ή μικρή τη συμβολή της χρήσης του λογιστικού πληροφοριακού συστήματος στην αύξηση των κερδών της επιχείρησης ήταν ελαφρώς υψηλότερος σε σχέση με τον αντίστοιχο στην προηγούμενη ερώτηση και ανήλθε σε 12 ερωτώμενους, οι οποίοι αντιπροσώπευαν το 12,5% του δείγματος της έρευνας. Τα αποτελέσματα της ανάλυσης συχνοτήτων για τα οφέλη της βελτίωσης της απόδοσης της επιχείρησης και της αύξησης των κερδών της, παρουσιάζονται στους Πίνακες 19-20 παρακάτω.

Πίνακας 19 - Αποτελέσματα ανάλυσης συχνοτήτων για το όφελος της βελτίωσης της απόδοσης της επιχείρησης

	Συχνότητα	Ποσοστό	Αθροιστικό ποσοστό
Καθόλου	1	1,0%	1,0%
Σε μικρό βαθμό	1	1,0%	2,1%
Σε μέτριο βαθμό	15	15,6%	17,7%
Σε μεγάλο βαθμό	36	37,5%	55,2%
Σε πολύ μεγάλο βαθμό	43	44,8%	100,0%
Σύνολο	96	100,0%	

Πίνακας 20 - Αποτελέσματα ανάλυσης συχνοτήτων για το όφελος της αύξησης των κερδών της επιχείρησης

	Συχνότητα	Ποσοστό	Αθροιστικό ποσοστό
Καθόλου	3	3,1%	3,1%
Σε μικρό βαθμό	9	9,4%	12,5%
Σε μέτριο βαθμό	20	20,8%	33,3%
Σε μεγάλο βαθμό	27	28,1%	61,5%
Σε πολύ μεγάλο βαθμό	37	38,5%	100,0%
Σύνολο	96	100,0%	

Υψηλή σπουδαιότητα αποδόθηκε και στη συμβολή των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων στη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών, στη βελτίωση του επιπέδου εξυπηρέτησης των πελατών και στην απλοποίηση των διαδικασιών εργασίας. Η συμβολή της χρήσης του λογιστικού πληροφοριακού συστήματος στη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών αξιολογήθηκε

ως τουλάχιστον μέτρια από το 95,9% του δείγματος, με το 15,6% αυτού να την αξιολογεί ως μέτρια, το 26% αυτού να την αξιολογεί ως μεγάλη και το 55,2% αυτού να την αξιολογεί ως πολύ μεγάλη. Από την άλλη πλευρά, συνολικά τρεις ερωτώμενοι, οι οποίοι αντιπροσώπευαν το 3,1% του δείγματος, ανέφεραν ότι το χρησιμοποιούμενο λογιστικό πληροφοριακό σύστημα συμβάλλει στη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών μόλις σε ελάχιστο ή μικρό βαθμό. Όμοια, η συμβολή της χρήσης του λογιστικού πληροφοριακού συστήματος στη βελτίωση της ποιότητας του επιπέδου εξυπηρέτησης των πελάτων αξιολογήθηκε ως τουλάχιστον μέτρια από το 94,8% του δείγματος της έρευνας, με το 13,5% του δείγματος να την αξιολογεί ως μέτρια, το 24% του δείγματος της έρευνας να την αξιολογεί ως μεγάλη και το 57,3% του δείγματος της έρευνας να την αξιολογεί ως πολύ μεγάλη. Παράλληλα, μόνο πέντε ερωτώμενοι, οι οποίοι αντιπροσώπευαν το 5,2% του δείγματος, ανέφεραν ότι τα χρησιμοποιούμενα λογιστικά πληροφοριακά συστήματα συμβάλλουν στη βελτίωση του επιπέδου εξυπηρέτησης των πελάτων μόνο σε ελάχιστο ή μικρό βαθμό. Και στην περίπτωση του οφέλους της απλοποίησης των διαδικασιών εργασίας, το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος (96,9%) ανέφερε ότι η χρήση των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων συμβάλλει σε αυτό σε τουλάχιστον μέτριο βαθμό. Αναλυτικά, το 10,4% του δείγματος αξιολόγησε ως μέτρια τη συμβολή του συστήματος στο συγκεκριμένο όφελος, το 32,3% του δείγματος την αξιολόγησε ως μεγάλη και το 54,2% του δείγματος την αξιολόγησε ως πολύ μεγάλη. Οι υπόλοιποι τρεις ερωτώμενοι, οι οποίοι αντιπροσώπευαν το 3,1% του δείγματος ανέφεραν ότι η χρήση λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων συμβάλλει στην απλοποίηση των διαδικασιών εργασίας σε ελάχιστο ή μικρό μόνο βαθμό. Οι Πίνακες 21-23 παρουσιάζουν τα αποτελέσματα της ανάλυσης συχνοτήτων για τα οφέλη της βελτίωσης της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών, της βελτίωσης του επιπέδου εξυπηρέτησης των πελατών και της απλοποίησης των διαδικασιών εργασίας.

Πίνακας 21 - Αποτελέσματα ανάλυσης συχνοτήτων για το όφελος της βελτίωσης της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών

	Συχνότητα	Ποσοστό	Αθροιστικό ποσοστό
Καθόλου	1	1,0%	1,0%
Σε μικρό βαθμό	2	2,1%	3,1%
Σε μέτριο βαθμό	15	15,6%	18,8%
Σε μεγάλο βαθμό	25	26,0%	44,8%
Σε πολύ μεγάλο βαθμό	53	55,2%	100,0%

Σύνολο	96	100,0%	
--------	----	--------	--

Πίνακας 22 - Αποτελέσματα ανάλυσης συχνοτήτων για το όφελος της βελτίωσης του επιπέδου εξυπηρέτησης των πελατών

	Συχνότητα	Ποσοστό	Αθροιστικό ποσοστό
Καθόλου	3	3,1%	3,1%
Σε μικρό βαθμό	2	2,1%	5,2%
Σε μέτριο βαθμό	13	13,5%	18,8%
Σε μεγάλο βαθμό	23	24,0%	42,7%
Σε πολύ μεγάλο βαθμό	55	57,3%	100,0%
Σύνολο	96	100,0%	

Πίνακας 23 - Αποτελέσματα ανάλυσης συχνοτήτων για το όφελος της απλοποίησης των διαδικασιών εργασίας

	Συχνότητα	Ποσοστό	Αθροιστικό ποσοστό
Καθόλου	1	1,0%	1,0%
Σε μικρό βαθμό	2	2,1%	3,1%
Σε μέτριο βαθμό	10	10,4%	13,5%
Σε μεγάλο βαθμό	31	32,3%	45,8%
Σε πολύ μεγάλο βαθμό	52	54,2%	100,0%
Σύνολο	96	100,0%	

Ικανοποιητικός κρίθηκε ο βαθμός συμβολής της χρήσης των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων των επιχειρήσεων στη βελτίωση της επικοινωνίας μεταξύ των τμημάτων τους και στην καλύτερη αξιοποίηση των εταιρικών πόρων. Ειδικότερα, το 76% των ερωτώμενων ανέφερε ότι η χρήση των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων συμβάλλει σε μεγάλο ή πολύ μεγάλο βαθμό στη βελτίωση της επικοινωνίας μεταξύ των τμημάτων της επιχείρησης και το 18,8% αυτών ανέφερε ότι η συμβολή της χρήσης των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων είναι μέτρια. Παράλληλα, μόλις πέντε ερωτώμενοι έκριναν ότι τα λογιστικά πληροφοριακά συστήματα συμβάλλουν σε ελάχιστο ή μικρό μόνο βαθμό στη βελτίωση της επικοινωνίας μεταξύ των τμημάτων της επιχείρησης. Όμοια, το 70,9% του δείγματος δήλωσε ότι η χρήση λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων συμβάλλει σε μεγάλο ή πολύ μεγάλο βαθμό στην καλύτερη αξιοποίηση των εταιρικών πόρων και το 21,9% αυτών δήλωσε ότι η συμβολή των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων είναι μέτρια. Οι ερωτώμενοι που αξιολόγησαν ως

ελάχιστη ή μικρή τη συμβολή της χρήσης λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων στην καλύτερη αξιοποίηση των εταιρικών πόρων ανήλθαν σε μόλις επτά, αντιπροσωπεύοντας το 7,3% του δείγματος της έρευνας. Τα αποτελέσματα της ανάλυσης συχνοτήτων σχετικά με τα οφέλη της βελτίωσης της επικοινωνίας μεταξύ των τμημάτων της επιχείρησης και της καλύτερης αξιοποίησης των εταιρικών πόρων παρουσιάζονται στους Πίνακες 24-25 που ακολουθούν.

Πίνακας 24 - Αποτελέσματα ανάλυσης συχνοτήτων για το όφελος της βελτίωσης της επικοινωνίας μεταξύ των τμημάτων της επιχείρησης

	Συχνότητα	Ποσοστό	Αθροιστικό ποσοστό
Καθόλου	3	3,1%	3,1%
Σε μικρό βαθμό	2	2,1%	5,2%
Σε μέτριο βαθμό	18	18,8%	24,0%
Σε μεγάλο βαθμό	29	30,2%	54,2%
Σε πολύ μεγάλο βαθμό	44	45,8%	100,0%
Σύνολο	96	100,0%	

Πίνακας 25 - Αποτελέσματα ανάλυσης συχνοτήτων για το όφελος της καλύτερης αξιοποίησης των εταιρικών πόρων

	Συχνότητα	Ποσοστό	Αθροιστικό ποσοστό
Καθόλου	3	3,1%	3,1%
Σε μικρό βαθμό	4	4,2%	7,3%
Σε μέτριο βαθμό	21	21,9%	29,2%
Σε μεγάλο βαθμό	38	39,6%	68,8%
Σε πολύ μεγάλο βαθμό	30	31,3%	100,0%
Σύνολο	96	100,0%	

Τέλος, η πλειοψηφία του δείγματος της έρευνας αξιολόγησε ως μεγάλη ή πολύ μεγάλη τη συμβολή της χρήσης των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων αφενός στη βελτίωση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων, αφετέρου στη βελτίωση της ομαδικής εργασίας. Ειδικότερα, το 67,7% του δείγματος δήλωσε ότι τα λογιστικά πληροφοριακά συστήματα συμβάλλουν στη βελτίωση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων σε μεγάλο ή πολύ μεγάλο βαθμό και το 22,9% αυτού δήλωσε ότι η συμβολή των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων στη βελτίωση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων είναι μέτρια. Οι ερωτώμενοι που έκριναν ως ελάχιστη ή μικρή τη συμβολή των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων στη βελτίωση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων ανήλθαν σε μόλις εννέα, αντιπροσωπεύοντας το 9,4% του

συνολικού δείγματος. Αντίστοιχα, το 64,6% του δείγματος έκρινε ως μεγάλη ή πολύ μεγάλη τη συμβολή της χρήσης των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων στη βελτίωση της ομαδικής εργασίας και το 25% αυτού την έκρινε ως μέτρια. Από την άλλη πλευρά, οι ερωτώμενοι που αξιολόγησαν ως ελάχιστη ή μικρή τη συμβολή της χρήσης των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων στη βελτίωση της ομαδικής εργασίας ανήλθαν σε μόλις δέκα, αντιπροσωπεύοντας το 10,4% του δείγματος. Τα αποτελέσματα της ανάλυσης συχνοτήτων για τα οφέλη της βελτίωσης της διαδικασίας λήψης αποφάσεων και της βελτίωσης της ομαδικής εργασίας παρουσιάζονται στους Πίνακες 26-27 που ακολουθούν.

Πίνακας 26 - Αποτελέσματα ανάλυσης συχνοτήτων για το όφελος της βελτίωσης της διαδικασίας λήψης αποφάσεων

	Συχνότητα	Ποσοστό	Αθροιστικό ποσοστό
Καθόλου	2	2,1%	2,1%
Σε μικρό βαθμό	7	7,3%	9,4%
Σε μέτριο βαθμό	22	22,9%	32,3%
Σε μεγάλο βαθμό	37	38,5%	70,8%
Σε πολύ μεγάλο βαθμό	28	29,2%	100,0%
Σύνολο	96	100,0%	

Πίνακας 27 - Αποτελέσματα ανάλυσης συχνοτήτων για το όφελος της βελτίωσης της ομαδικής εργασίας

	Συχνότητα	Ποσοστό	Αθροιστικό ποσοστό
Καθόλου	5	5,2%	5,2%
Σε μικρό βαθμό	5	5,2%	10,4%
Σε μέτριο βαθμό	24	25,0%	35,4%
Σε μεγάλο βαθμό	27	28,1%	63,5%
Σε πολύ μεγάλο βαθμό	35	36,5%	100,0%
Σύνολο	96	100,0%	

Συνολικά, προέκυψε ότι η χρήση λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων επιτρέπει στις επιχειρήσεις να επιτύχουν σε σημαντικό βαθμό ένα μεγάλο αριθμό οφελών, στα οποία συμπεριλαμβάνονται: (i) η μείωση του λειτουργικού κόστους και η αύξηση του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος τους, (ii) η αύξηση των κερδών τους, (iii) η βελτίωση της απόδοσης των επιχειρήσεων, της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών και του επιπέδου εξυπηρέτησης των πελατών τους, (iv) η απλοποίηση των διαδικασιών εργασίας, (v) η βελτίωση της επικοινωνίας μεταξύ των τμημάτων της

επιχείρησης και της ομαδικής εργασίας, (vi) η καλύτερη αξιοποίηση των εταιρικών πόρων και (vii) η βελτίωση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων. Από τα παραπάνω, ως υψηλότερη κρίνεται η συμβολή της χρήσης των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων στη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών και στην απλοποίηση των διαδικασιών εργασίας.

4.3 Αποτελέσματα ελέγχων t-test και ANOVA

Τα αποτελέσματα των ελέγχων t-test και ANOVA έδειξαν ότι τα υπό εξέταση χαρακτηριστικά του δημογραφικού κι επαγγελματικού προφίλ των συμμετεχόντων στην έρευνα, δεν επηρεάζουν με σημαντικό τρόπο τις απόψεις τους αναφορικά με τη χρήση των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων, τα χαρακτηριστικά και τα οφέλη τους (sig. > 0,05). Ειδικότερα, προέκυψε ότι οι απόψεις των εργαζομένων που συμμετείχαν στην έρευνα σχετικά με τα χρησιμοποιούμενα λογιστικά πληροφοριακά συστήματα δε διαφοροποιούνται με στατιστικά σημαντικό τρόπο, βάσει του φύλου, της ηλικίας, του εκπαιδευτικού υποβάθρου, των ετών εργασιακής εμπειρίας, του τμήματος και της θέσης εργασίας των ερωτώμενων. Οι Πίνακες 28 και 29 που ακολουθούν, παρουσιάζουν τα αποτελέσματα των ελέγχων t-test και ANOVA για τα προαναφερόμενα χαρακτηριστικά.

Πίνακας 28 - Αποτελέσματα ελέγχου t-test για το χαρακτηριστικό του φύλου

		Levene's Test for Equality of Variances			Df
		F	Sig.	t	
Χρήση λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων	Equal variances assumed	1,055	0,307	0,537	94
	Equal variances not assumed			0,504	44,256
Χαρακτηριστικά λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων	Equal variances assumed	0,154	0,696	0,675	94
	Equal variances not assumed			0,623	42,997
Οφέλη χρήσης λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων	Equal variances assumed	2,483	0,118	1,127	94
	Equal variances not assumed			0,982	38,869

Πίνακας 29 - Αποτελέσματα ελέγχων ANOVA για τα χαρακτηριστικά της ηλικίας, της εκπαίδευσης, της εμπειρίας, του τμήματος και της θέσης εργασίας

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Ηλικία						
Χρήση λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων	Between groups	3,783	4	0,946	0,917	0,458
	Within groups	93,834	91	1,031		
	Total	97,617	95			
Χαρακτηριστικά λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων	Between groups	2,505	4	0,626	1,203	0,315
	Within groups	47,373	91	0,521		
	Total	49,878	95			
Οφέλη λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων	Between groups	0,978	4	0,245	0,448	0,774
	Within groups	49,680	91	0,546		
	Total	50,568	95			
Εκπαιδευτικό υπόβαθρο						
Χρήση λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων	Between groups	2,363	2	1,182	1,154	0,320
	Within groups	95,253	93	10,24		
	Total	97,617	95			
Χαρακτηριστικά λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων	Between groups	0,389	2	0,195	0,366	0,695
	Within groups	49,489	93	0,532		
	Total	49,878	95			
Οφέλη λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων	Between groups	0,248	2	0,124	0,229	0,796
	Within groups	50,410	93	0,542		
	Total	50,658	95			
Έτη εργασιακής εμπειρίας						
Χρήση λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων	Between groups	4,889	3	1,630	1,617	0,191
	Within groups	92,728	92	1,008		
	Total	97,617	95			
Χαρακτηριστικά λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων	Between groups	1,366	3	0,455	0,863	0,463
	Within groups	48,513	92	0,527		

	Total	49,878	95			
Οφέλη λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων	Between groups	0,463	3	0,154	0,283	0,837
	Within groups	50,195	92	0,546		
	Total	50,658	95			
Τμήμα εργασίας						
Χρήση λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων	Between groups	8,314	4	2,078	2,118	0,085
	Within groups	89,303	91	0,981		
	Total	97,617	95			
Χαρακτηριστικά λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων	Between groups	4,219	4	1,055	2,102	0,087
	Within groups	45,659	91	0,502		
	Total	49,878	95			
Οφέλη λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων	Between groups	4,865	4	1,216	2,417	0,054
	Within groups	45,793	91	0,503		
	Total	50,658	95			
Θέση εργασίας						
Χρήση λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων	Between groups	2,156	3	0,719	0,693	0,559
	Within groups	95,461	92	1,038		
	Total	97,617	95			
Χαρακτηριστικά λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων	Between groups	0,769	3	0,256	0,481	0,697
	Within groups	49,109	92	0,534		
	Total	49,878	95			
Οφέλη λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων	Between groups	1,499	3	0,500	0,935	0,427
	Within groups	49,159	92	0,534		
	Total	50,658	95			

Εξαίρεση αποτέλεσε το χαρακτηριστικό του βαθμού, στον οποίον οι συμμετέχοντες στην έρευνα δήλωσαν ότι χρησιμοποιούν το λογιστικό πληροφοριακό σύστημα στο πλαίσιο της καθημερινής εργασίας τους. Συγκεκριμένα, προέκυψε ότι το ποσοστό της καθημερινής εργασίας των ερωτώμενων που αντιπροσωπεύει η χρήση του εκάστοτε λογιστικού πληροφοριακού συστήματος, επηρεάζει με στατιστικά σημαντικό τρόπο τις απόψεις τους αφενός για τη χρήση των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων, αφετέρου για τα χαρακτηριστικά τους.

Όσον αφορά στη χρήση των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων, οι εργαζόμενοι, για τους οποίους η χρήση του λογιστικού πληροφοριακού συστήματος αντιπροσωπεύει ποσοστό 51%-70% της καθημερινής εργασίας τους, χρησιμοποιούν το λογιστικό πληροφοριακό σύστημα για τις υπό εξέταση εργασίες, σε μεγάλο βαθμό (Mean = 4,2847, N=16), όπως και οι εργαζόμενοι για τους οποίους η χρήση του λογιστικού πληροφοριακού συστήματος αντιπροσωπεύει ποσοστό μεγαλύτερο του 70% της καθημερινής εργασίας τους (Mean=4,1882, N=49). Από την άλλη πλευρά, οι εργαζόμενοι, για τους οποίους η χρήση του λογιστικού πληροφοριακού συστήματος αντιπροσωπεύει λιγότερο από το 10% της καθημερινής εργασίας τους, χρησιμοποιούν το λογιστικό πληροφοριακό σύστημα για τις υπό εξέταση εργασίες σε μικρό προς μέτριο βαθμό (Mean =2,7265, N=13), ενώ οι εργαζόμενοι, για τους οποίους η χρήση του λογιστικού πληροφοριακού συστήματος αντιπροσωπεύει το 11%-50% (11%-30% και 31%-50% αντίστοιχα) της καθημερινής εργασίας τους, χρησιμοποιούν το προαναφερόμενο σύστημα σε μέτριο προς μεγάλο βαθμό (Mean=3,5278, N=8 και Mean=3,70, N=10 αντίστοιχα).

Αντίστοιχα ήταν τα αποτελέσματα και στην περίπτωση των οφελών των πληροφοριακών συστημάτων, καθώς προέκυψε ότι οι εργαζόμενοι, για τους οποίους η χρήση του λογιστικού πληροφοριακού συστήματος αντιπροσωπεύει μεγαλύτερο ποσοστό της καθημερινής εργασίας τους, αξιολογούν ότι τα χρησιμοποιούμενα λογιστικά πληροφοριακά συστήματα χαρακτηρίζονται σε μεγάλο βαθμό από ακρίβεια και αξιοπιστία ως προς τα παρεχόμενα δεδομένα και πληροφορίες, από αποτελεσματικότητα και ευκολία χρήσης και από υψηλή ποιότητα των δεδομένων τους. Αναλυτικά, οι συμμετέχοντες στην έρευνα, οι οποίοι ανέφεραν ότι η χρήση του λογιστικού πληροφοριακού συστήματος αντιπροσωπεύει το 51%-70% της καθημερινής εργασίας τους και ποσοστό υψηλότερο του 70% της καθημερινής εργασίας τους, δήλωσαν ότι τα εν λόγω λογιστικά πληροφοριακά συστήματα φέρουν

τα προαναφερόμενα χαρακτηριστικά σε μεγάλο βαθμό (Mean=4,1125, N=16 και Mean=4,2490, N=49 αντίστοιχα). Παράλληλα, οι συμμετέχοντες στην έρευνα που ανέφεραν ότι η χρήση του λογιστικού πληροφοριακού συστήματος αντιπροσωπεύει το 11%-30% ή το 31%-50% της καθημερινής εργασίας τους, θεωρούν ότι τα χρησιμοποιούμενα λογιστικά πληροφοριακά συστήματα φέρουν τα υπό εξέταση χαρακτηριστικά σε μέτριο προς υψηλό και υψηλό βαθμό (Mean=3,8500, N=8 και Mean=4,00, N=10), ενώ τέλος, οι ερωτώμενοι που χρησιμοποιούν λιγότερο τα λογιστικά πληροφοριακά συστήματα, σε ποσοστό μικρότερο του 10% της καθημερινής εργασίας τους, δηλώνουν ότι τα χρησιμοποιούμενα λογιστικά πληροφοριακά συστήματα φέρουν τα υπό εξέταση χαρακτηριστικά σε μέτριο βαθμό (Mean=3,1692, N=13).

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

5.1 Συζήτηση αποτελεσμάτων

Η παρούσα εργασία εστίασε στη χρήση των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων από τις Ελληνικές επιχειρήσεις, επιδιώκοντας να μελετήσει: (i) τον τρόπο με τον οποίον χρησιμοποιούνται, (ii) τα χαρακτηριστικά τους και (iii) τα οφέλη που προσφέρουν στις επιχειρήσεις. Για τους σκοπούς της εργασίας, πραγματοποιήθηκε έρευνα μέσω της διανομής δομημένου ερωτηματολογίου. Το ερωτηματολόγιο συμπληρώθηκε από 101 εργαζομένους σε επιχειρήσεις της Ελληνικής αγοράς, ωστόσο οι πέντε εξ' αυτών εξαιρέθηκαν από την έρευνα καθώς δήλωσαν ότι δε χρησιμοποιούν κάποιο λογιστικό πληροφοριακό σύστημα, στην επιχείρηση όπου εργάζονται, με αποτέλεσμα το τελικό δείγμα της έρευνας να αποτελείται από 96 εργαζομένους.

Όσον αφορά στον τρόπο με τον οποίον χρησιμοποιούνται τα λογιστικά πληροφοριακά συστήματα, προέκυψε ότι αυτά χρησιμοποιούνται καθημερινά για την εκτέλεση ενός μεγάλου αριθμού εργασιών, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται: (i) η καταχώρηση παραστατικών πωλήσεων και αγορών/εξόδων, (ii) η κοστολόγηση, (iii) η σύνταξη προϋπολογισμού, η σύνταξη χρηματοοικονομικών καταστάσεων και η σύνταξη αναφορών (reporting), (iv) η τήρηση των παγίων, (v) η διαχείριση χρηματικών συναλλαγών (τραπεζικών συναλλαγών, ή συναλλαγών σε μετρητά, με επιταγές κλπ) και η παρακολούθηση λογαριασμών εισπρακτέων/πληρωτέων και (vi) η τήρηση της μισθοδοσίας. Περαιτέρω, προέκυψε ότι, για όλες τις προαναφερόμενες εργασίες, τα λογιστικά πληροφοριακά συστήματα χρησιμοποιούνται σε μέτριο έως πολύ μεγάλο βαθμό. Αναλυτικά, τα λογιστικά πληροφοριακά συστήματα χρησιμοποιούνται σε μέτριο βαθμό για την εργασία της κοστολόγησης, σε μέτριο προς μεγάλο βαθμό για τις εργασίες της σύνταξης προϋπολογισμού και σύνταξης αναφορών (reporting) και σε μεγάλο βαθμό για τις εργασίες της σύνταξης χρηματοοικονομικών καταστάσεων, τήρησης παγίων και μισθοδοσίας και διαχείρισης χρηματικών συναλλαγών και παρακολούθησης λογαριασμών εισπρακτέων/πληρωτέων. Παράλληλα, η εργασία της καταχώρησης παραστατικών πωλήσεων και αγορών/εξόδων είναι η μόνη για την οποία τα λογιστικά πληροφοριακά συστήματα χρησιμοποιούνται σε μεγάλο προς πολύ μεγάλο βαθμό.

Ως προς τα χαρακτηριστικά των χρησιμοποιούμενων λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων, τα αποτελέσματα της ανάλυσης έδειξαν ότι το σύνολο των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων που χρησιμοποιούνται από τους συμμετέχοντες στην έρευνα, διακρίνονται σε ικανοποιητικό βαθμό από τα χαρακτηριστικά της ακρίβειας και της αξιοπιστίας των παρεχόμενων δεδομένων και πληροφοριών, της αποτελεσματικότητας και της ευκολίας ως προς τη χρήση και της υψηλής ποιότητας των δεδομένων. Ειδικότερα, προέκυψε ότι τα χρησιμοποιούμενα λογιστικά πληροφοριακά συστήματα διακρίνονται από τα προαναφερόμενα χαρακτηριστικά σε μεγάλο βαθμό. Ωστόσο, εντοπίζονται μικρές μόνο διαφοροποιήσεις, βάσει των οποίων τα λογιστικά πληροφοριακά συστήματα χαρακτηρίζονται σε ελαφρώς υψηλότερο βαθμό από τα χαρακτηριστικά της ακρίβειας και της αξιοπιστίας των παρεχόμενων δεδομένων και πληροφοριών και σε ελαφρώς χαμηλότερο βαθμό από τα χαρακτηριστικά της ευκολίας ως προς τη χρήση και της υψηλής ποιότητας των δεδομένων.

Σε επίπεδο οφελών των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων, προέκυψε ότι αυτά ποικίλλουν και περιλαμβάνουν τα εξής: (i) τη μείωση του λειτουργικού κόστους της επιχείρησης και την αύξηση των κερδών της, (ii) την αύξηση του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος της επιχείρησης, (iii) τη βελτίωση της απόδοσης της επιχείρησης, (iv) τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών και τη βελτίωση του επιπέδου εξυπηρέτησης των πελατών, (v) την απλοποίηση των διαδικασιών εργασίας, (vi) τη βελτίωση της επικοινωνίας μεταξύ των τμημάτων της επιχείρησης και τη βελτίωση της ομαδικής εργασίας, (vii) την καλύτερη αξιοποίηση των εταιρικών πόρων και (viii) τη βελτίωση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων. Μάλιστα, το σύνολο των προαναφερόμενων οφελών απορρέει από τη χρήση των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων σε ικανοποιητικό βαθμό. Ωστόσο, φαίνεται ότι τα χρησιμοποιούμενα λογιστικά πληροφοριακά συστήματα συμβάλλουν σε ελαφρώς υψηλότερο βαθμό στη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών και στην απλοποίηση των διαδικασιών εργασίας και σε ελαφρώς χαμηλότερο βαθμό στη μείωση του λειτουργικού κόστους των επιχειρήσεων και στην αύξηση του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματός τους.

Τέλος, οι απόψεις των εργαζομένων που συμμετείχαν στην έρευνα σχετικά με τη χρήση, τα χαρακτηριστικά και τα οφέλη των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων, δε διαφοροποιούνται σημαντικά βάσει των χαρακτηριστικών του

δημογραφικού κι επαγγελματικού προφίλ τους. Συγκεκριμένα, το φύλο, η ηλικία και το εκπαιδευτικό υπόβαθρο των εργαζομένων καθώς και τα έτη εργασιακής εμπειρίας και το τμήμα και η θέση εργασίας τους δεν επηρεάζουν με σημαντικό τρόπο τις απόψεις τους αναφορικά με τα χρησιμοποιούμενα λογιστικά πληροφοριακά συστήματα. Εξαίρεση αποτελεί το χαρακτηριστικό του ποσοστού χρήσης της καθημερινής εργασίας που αντιπροσωπεύει η χρήση του εκάστοτε λογιστικού πληροφοριακού συστήματος, το οποίο επηρεάζει σημαντικά τις απόψεις των ερωτώμενων αναφορικά με τη χρήση και τα χαρακτηριστικά των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων αλλά όχι τις απόψεις τους αναφορικά με τα οφέλη των τελευταίων. Σε αυτό το πλαίσιο, προέκυψε ότι οι εργαζόμενοι, για τους οποίους η χρήση του λογιστικού πληροφοριακού συστήματος αντιπροσωπεύει μεγαλύτερο ποσοστό της καθημερινής εργασίας τους, αποδίδουν υψηλότερη σπουδαιότητα στα υπό εξέταση οφέλη των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων και τα χρησιμοποιούν σε μεγαλύτερο βαθμό για την εκτέλεση των υπό εξέταση εργασιών. Αντίθετα, οι εργαζόμενοι, για τους οποίους η χρήση των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων αντιπροσωπεύει μικρότερο ποσοστό της καθημερινής εργασίας τους, αποδίδουν χαμηλότερη σπουδαιότητα στα υπό εξέταση οφέλη των συστημάτων και τα χρησιμοποιούν σε χαμηλότερο βαθμό για την εκτέλεση των υπό εξέταση εργασιών.

Τα ευρήματα της παρούσας εργασίας επιβεβαιώνουν, κατά κύριο λόγο, τα ευρήματα προγενέστερων σχετικών μελετών της διεθνούς βιβλιογραφίας. Αναλυτικά, ενισχύεται περαιτέρω το εύρημα των Wickramsaingheetal. (2017), σύμφωνα με τους οποίους τα λογιστικά πληροφοριακά συστήματα διαδραματίζουν ρόλο κριτικής σημασίας στην παραγωγή λογιστικών πληροφοριών υψηλής ποιότητας σε τακτική βάση και στην επικοινωνία αυτής της πληροφορίας στα στελέχη που είναι υπεύθυνα για τη λήψη αποφάσεων. Παράλληλα, επιβεβαιώνεται το συμπέρασμα των ίδιων συγγραφέων σχετικά με την ύπαρξη ισχυρής σχέσης μεταξύ του λογιστικού πληροφοριακού συστήματος και της απόδοσης της επιχείρησης. Περαιτέρω, η παρούσα εργασία ενισχύει το συμπέρασμα των ChongandNizam (2018), οι οποίοι επισήμαναν ότι είναι ιδιαίτερα σημαντικό για τις επιχειρήσεις να χρησιμοποιούν λογιστικά πληροφοριακά συστήματα, προκειμένου να διασφαλίζουν την επιβίωση και τη βιωσιμότητα των επιχειρήσεων στο άκρως ανταγωνιστικό σύγχρονο επιχειρηματικό περιβάλλον και να ενισχύουν περαιτέρω την ανταγωνιστικότητα και

την αποτελεσματικότητα των επιχειρηματικών λειτουργιών τους. Από την άλλη πλευρά, τα αποτελέσματα της παρούσας εργασίας έρχονται σε αντίθεση με το συμπέρασμα του Esmeray (2016) ότι υφίσταται μία στατιστικά σημαντική και θετική σχέση μεταξύ της χρήσης λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων και του εκπαιδευτικού υποβάθρου των διοικητικών στελεχών, δεδομένου ότι δεν προέκυψε στατιστικά σημαντική διαφοροποίηση των απόψεων των συμμετεχόντων στην έρευνα βάσει του εκπαιδευτικού υποβάθρου τους.

5.2 Πρακτικές προεκτάσεις της εργασίας

Οι πρακτικές προεκτάσεις της εργασίας πηγάζουν από τα ευρήματα αυτής αναφορικά με τη χρήση των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων, των χαρακτηριστικών και των οφελών που προσφέρουν στις επιχειρήσεις. Αρχικά, οι υπεύθυνοι λήψης των σχετικών αποφάσεων στις επιχειρήσεις θα πρέπει να λάβουν σοβαρά υπόψη τους το γεγονός ότι τα λογιστικά πληροφοριακά συστήματα χρησιμοποιούνται καθημερινά, σε μεγάλο βαθμό, από τους εργαζομένους των Ελληνικών επιχειρήσεων για την εκτέλεση ενός πλήθους εργασιών. Δεδομένης, λοιπόν, της σπουδαιότητας των εν λόγω συστημάτων για την καθημερινή λειτουργία των επιχειρήσεων, θα πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην επιλογή του κατάλληλου λογιστικού πληροφοριακού συστήματος και στη βέλτιστη δυνατή παραμετροποίηση αυτού, προκειμένου να διευκολύνεται η καθημερινή εργασία των εργαζομένων.

Μία ακόμη πρακτική προέκταση πηγάζει από το γεγονός ότι, ενώ όλα τα υπό εξέταση χαρακτηριστικά των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων διακρίνουν τα τελευταία σε μεγάλο βαθμό, οι εργαζόμενοι που συμμετείχαν στην έρευνα αξιολόγησαν ως ελαφρώς χαμηλότερο το χαρακτηριστικό της ευκολίας ως προς τη χρήση. Ως εκ τούτου, οι διοικήσεις των επιχειρήσεων αλλά και τα μέλη των τμημάτων IT θα πρέπει αρχικά να διερευνήσουν εάν οι εργαζόμενοι δυσκολεύονται κατά τη χρήση των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων κι εν συνεχεία να οργανώσουν συνεδρίες εκπαίδευσης προκειμένου να ανταποκριθούν στις ανάγκες των εργαζομένων τους.

5.3 Περιορισμοί της εργασίας και προτάσεις για περαιτέρω έρευνα

Ο σημαντικότερος περιορισμός της εργασίας οφείλεται στο μέγεθος του δείγματος που συμμετείχε στην έρευνα. Παρά το γεγονός ότι, τόσο ο βαθμός ανταπόκρισης στην έρευνα, όσο και ο αριθμός των εργαζομένων στις Ελληνικές επιχειρήσεις, οι οποίοι συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο της έρευνας, είναι ικανοποιητικοί και διασφαλίζουν την αξιοπιστία των δεδομένων της εργασίας και κατ' επέκταση των ευρημάτων αυτής, προτείνεται η διεξαγωγή περαιτέρω σχετικής έρευνας σε μεγαλύτερο δείγμα εργαζομένων, προκειμένου να είναι ασφαλέστερη η γενίκευση των αποτελεσμάτων της εργασίας στον ευρύτερο πληθυσμό.

Ένας ακόμη περιορισμός της εργασίας οφείλεται στο γεγονός ότι δε μελετήθηκαν τυχόν δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι εργαζόμενοι των Ελληνικών επιχειρήσεων κατά τη χρήση των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων. Λόγω περιορισμένου χρόνου και πόρων, η παρούσα εργασία εστίασε στη χρήση των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων, τα χαρακτηριστικά τους και τα οφέλη που προσφέρουν. Προτείνεται, λοιπόν, η διεξαγωγή περαιτέρω σχετικής έρευνας προκειμένου αφενός να εντοπιστούν δυσκολίες που ενδέχεται να αντιμετωπίζουν οι χρήστες των εν λόγω πληροφοριακών συστημάτων, αφετέρου να εντοπιστεί η επίδραση των συγκεκριμένων δυσκολιών στις απόψεις των χρηστών σχετικά με τη χρήση, τα χαρακτηριστικά και τη χρησιμότητα των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων. Αντίστοιχα, προτείνεται η διεξαγωγή περαιτέρω έρευνας προκειμένου να μελετηθούν οι παράγοντες που αξιολογούνται κατά την επιλογή λογιστικού πληροφοριακού συστήματος από τις Ελληνικές επιχειρήσεις.

ΑΝΑΦΟΡΕΣ

Abdallah, A. (2013). The impact of using accounting information systems on the quality of financial statements submitted to the income and sales tax department in Jordan. *European Scientific Journal*, 1, pp.41-48.

Abu-Musa, A. (2005). The determinants of selecting accounting software: a proposed model. *Review of Business Information Systems*, 9(3), pp.85-110.

Ajay Adhikari, M. (2004). Firm characteristics and selection of international accounting software. *Journal of International Accounting and Taxation*, 13(1), pp.59-63.

Ali, B. and Anwar, G. (2021). Project management and dynamic work environments: the relationship between leadership in dynamic work environments in Kurdistan. *International Journal of Civil, Mechanical and Energy Science*, 7(3), pp.10-18.

Alter, S. (2008). Defining information systems as work systems: implications for the IS field. *European Journal of Information Systems*, 17(5), pp.448-469.

Alter, S. (2013). Work System Theory: Overview of core concepts, extensions and challenges for the future work. *Journal of the Association for Information Systems*, 14(2), pp.72-121.

Anggraeni, A. (2016). Correlation between information technology and management information systems quality. *International Journal of Scientific and Technology Research*, 5(6), [online], available at: <https://paper.researchbib.com/view/paper/117956> [Accessed 8 January, 2024].

Anwar, G. and Abdullah, N. (2021). A project management improvement program: enhancing production with implementing the knowledge management principles. *Advanced Engineering Science*, 46(1), [online], available at: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3824702 [Accessed 5 January, 2023].

Awais, M., Irfna, M., Bidal, M. and Samin, T. (2012). Helpful business value of advance Bal Information System. *International Journal of Computer Science Issues*, 9(2), pp.415-422.

Belfo, F. and Trigo, A. (2013). Accounting information systems: tradition and future directions. *Procedia Technology*, 9, pp.536-546.

Boell, S. and Cecez-Kecmanovic, D. (2015). What is an information system? 48th Hawaii International Conference on System Sciences, pp.4959-4968.

Carpenter, C., LeBlanc, L. and Robson, G. (2005). Fixed asset accounting software evaluation: a structured methodology for the mid-market firm. *Review of Business Information Systems*, 9(2), pp.55-68.

Cecez-Kecmanovic, D., Galliers, R., Henfridsson, O. et al. (2014). The sociomateriality of information systems: current status, future directions. *MIS Quarterly*, 38(3), pp.809-830.

Chong, Y. and Nizam, I. (2018). The impact of accounting software on business performance. *International Journal of Information System and Engineering*, 6(1), pp.1-25.

Chuma, L. (2020). The role of information systems in business firms competitiveness: integrated review paper from business perspective. *International Research Journal of nature Science and Technology*, 2(4), pp.29-42.

Creswell, J. and Guetterman, T.(2018).*Educational Research: Planning, Conducting and Evaluating Quantitative and Qualitative Research*. (6th eds), Pearson.

Dewett, T. and Jones, G. (2001). The role of information technology in the organization: a review, model and assessment. *Journal of Management*, 27(3), pp.313-346.

Esmeray, A. (2016). The impact of Accounting Information Systems (AIS) on firm performance: empirical evidence in Turkish small and medium sized enterprises. *International Review of Management and Marketing*, 6(2), pp.233-236.

Gattiker, T. and Goodhue, D. (2002). Understanding the plant level costs and benefits of ERP: will the ugly ducking always turn into a sawn? *Proceedings of the 33rd Annual Hawaii International Conference on System Sciences*, Los Alamitos, CA: IEEE Computer Society Press.

Grande, E., Estebanez, R. and Colomina, C. (2010). The impact of accounting information systems (AIS) on performance measures: empirical evidence in Spanish SMEs. *International Journal of Digital Accounting Research*, 11, pp.25-43.

Hall, M. (2008). The effect of comprehensive performance measurement systems on role clarity, psychological empowerment and managerial performance. *Accounting, Organizations and Society*, 33(2-3), pp.141-163.

Hamad, H., Hamza, P., Gardi, B. et al. (2021). The influence of accounting software in minimizing business costs. *International Journal of Engineering, Business and Management*, 5(5), pp.13-22.

Harash, E. (2017). Accounting performance of SMEs and effect of accounting information system: A conceptual model. *Global Journal of Management and Business Research*, 17(3), pp.21-26.

Hurt, R. (2013). *Accounting information systems: basic concepts and current issues*. - (3rd eds), New York, NY: McGraw-Hill/Irwin.

Jadhav, A. and Sonar, R. (2011). Framework for evaluation and selection of the software packages: a hybrid knowledge-based system approach. *Journal of Systems and Software*, 84(8), pp.1394-1407.

Knezevic, S., Stankovic, A. and Tepavac, R. (2012). Accounting information system as a platform for business and financial decision-making in the company. *Management*, 65, pp.63-68.

Kouser, R., Awan, A., Rana, G. and Shahzad, F. (2011). Firm size, leverage and profitability: overriding impact of accounting information systems. *Journal of Management and Business Review*, 1(10), pp.58-64.

Kumar, S. (2019). The impact of accounting software on business performance of firms in Coimbatore district, Tamilandu. *Journal of Emerging Technologies and Innovative Research*, 6(5), pp.1-8.

Land, F. (1985). Is an information theory enough? *The Computer Journal*, 28(3), pp.211-215.

Lee, A. (2001). Editor's comments. *MIS Quarterly*, 25(1), pp.3-4.

Lipaj, D. and Davidaviciene, V. (2013). Influence of information systems on business performance. *Science – Future of Lithuania*, 5(1), pp.38-45.

Leonardi, P. and Barley, S. (2010). What's under construction here? Social action, materiality and power in constructivist studies on technology and organizing. *The Academy of Management Annals*, 4(1), pp.1-51.

Marushchak, L., Pavlykivska, O., Liakhovych, G. et al. (2021). Accounting software in modern business. *Advances in Science, Technology and Engineering Systems Journal*, 6(1), pp.862-870.

Merkuryev, Y. and Tambovcvevs, A. (2009). Analysis of ERP systems implementation in the construction enterprises. *Scientific Journal of Riga Technical University Computer Sciences*, 39(1), pp.16-26.

Murthala, O. and Ogundeji, M. (2014). Determinants of accounting software choice: an empirical approach. *Universal Journal of Accounting and Finance*, 2(1), pp.24-31.

Olufemi, O., Festus, A. and Adekunle, A. (2021). Accounting software in computerized business environment and quality of corporate reporting. *Journal of Finance and Accounting*, 9(3), pp.101-110.

Paul, L. and Sadath, L. (2019). Choosing the right accounting software for organized retail environment. In *2019 International Conference on Computational Intelligence and Knowledge Economy (ICCIKE)*, pp.505-510.

Peirce, C. (1960). *Collected Papers II, Elements of Logic*. (eds), Cambridge, MA: Harvard University Press.

Peppard, J., Ward, J. and Daniel, E. (2007). Managing the realization of business benefits from IT investments. *MIS Quarterly Executive*, 6(1), pp.1-11.

Pulakanam, V. and Suraweera, T. (2010). Implementing accounting software in small businesses in New Zealand: an exploratory investigation. *Accountancy Business and the Public Interest*, 9, pp.98-124.

Robey, D., Anderson, C. and Raymond, B. (2013). Information technology, materiality and organizational change: a professional odyssey. *Journal of the Association for Information Systems*, 14(7), pp.379-398.

Sajady, H., Dastgir, M. and Hashem, N. (2008). Evaluation of the effectiveness of accounting information systems. *International Journal of Information Science and Technology*, 6(2), pp.49-59.

Saunders, M., Lewis, P. and Thornhill, A. (2009). *Research Methods for Business Students*. (5th eds). Harlow, UK: Pearson Education.

Shang, S. and Sheddon, P. (2000). A comprehensive framework for classifying the benefits of ERP systems. *Proceedings of the Sixth Americas Conference on Information Systems*, pp.1005-1014.

Symons, V. (1991). Impacts of information systems: four perspectives. *Information and Software Technology*, 33(3), pp.181-190.

Trabulsi, R. (2018). The impact of accounting information systems on organizational performance: the context of Saudi's SMEs. *International Review of Management and Marketing*, 8(2), pp.69-73.

Tram, N. and Tuan, L. (2019). Researching the selection of accounting software for small and medium construction enterprises in Ho Chi Minh City. *International Journal of Innovative Science and Research Technology*, 4(12), pp.418-427.

Tsaia, M., Lib, E., Leec, K., Tunga, W. (2011). Beyond ERP implementation: the moderating effect of knowledge management on business performance. *Total Quality Management & Business Excellence*, 22(2), pp.131-144.

Vysochan, O., Vysochan, O., Yasinka, A. and Hyk, V. (2021). Selection of accounting software for small and medium enterprises using the fuzzy topsis method. *TEM Journal*, 10(3), pp.1348-1356.

Wickramasinghe, D., Pamarathna, R., Cooray, N. et al. (2017). Impact of accounting software for business performance. *Imperial Journal of Interdisciplinary Research*, 3(5), [online], available at: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3138471 [Accessed 5 January, 2023].

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α' – ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

ΕΝΤΥΠΟ ΣΥΓΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΕ ΕΡΕΥΝΑ

Η παρούσα έρευνα διεξάγεται στα πλαίσια εκπόνησης διπλωματικής εργασίας για την επιτυχή ολοκλήρωση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Φορολογική Λογιστική και Χρηματοοικονομική Διοίκηση Στρατηγικών Αποφάσεων. Σκοπός της είναι να διερευνήσει το ρόλο, τη χρήση και τη χρησιμότητα των λογιστικών πληροφοριακών συστημάτων για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην Ελληνική αγορά και να μελετήσει το βαθμό στον οποίον τα παραπάνω συσχετίζονται με τα χαρακτηριστικά της εκάστοτε επιχείρησης ή/και τα χαρακτηριστικά των εργαζομένων της.

Όλες οι πληροφορίες που θα αντληθούν μέσω της συγκεκριμένης έρευνας είναι εμπιστευτικές, θα παραμείνουν απόρρητες και θα χρησιμοποιηθούν μόνο για τους σκοπούς της εργασίας. Στα πλαίσια της έρευνας, δε θα συλλεχθούν πληροφορίες, οι οποίες θα μπορούσαν να σας ταυτοποιήσουν προσωπικά.

Η συμμετοχή στην έρευνα είναι εθελοντική και μπορείτε να τη διακόψετε οποιαδήποτε στιγμή το επιθυμείτε, πριν την ολοκλήρωσή της.

Για οποιαδήποτε περαιτέρω πληροφορία, μπορείτε να επικοινωνήσετε στα εξής στοιχεία:

Μανουσαρίδου Ιωάννα

Μεταπτυχιακή φοιτήτρια

Τηλ:6955758147

Email:mtf23013@uom.edu.gr

ΕΝΟΤΗΤΑ Α΄: ΠΡΟΦΙΛ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

1	<p>Η επιχείρηση, στην οποία απασχολείστε, χρησιμοποιεί κάποιο λογιστικό πληροφοριακό σύστημα;</p> ☐ Ναι ☐ Όχι
2	<p>Σε ποιον κλάδο δραστηριοποιείται η επιχείρηση στην οποία απασχολείστε;</p> ☐ Σε παραγωγικό / βιομηχανικό / βιοτεχνικό κλάδο ☐ Στον κλάδο του εμπορίου ☐ Στον κλάδο παροχής υπηρεσιών ☐ Άλλο
3	<p>Πόσα άτομα εργάζονται στην επιχείρηση, στην οποία απασχολείστε;</p> ☐ έως 5 άτομα ☐ 6 – 15 άτομα ☐ 16 – 50 άτομα ☐ >51 άτομα

ΕΝΟΤΗΤΑ Β΄: ΧΡΗΣΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Παρακαλώ, αναφέρετε σε τι βαθμό χρησιμοποιείτε το λογιστικό πληροφοριακό σύστημα της επιχείρησής σας για κάθε μία από τις παρακάτω εργασίες.

		1 = Καθόλου	2 = Σε μικρό βαθμό	3 = Σε μέτριο βαθμό	4 = Σε μεγάλο βαθμό	5 = Σε πολύ μεγάλο βαθμό
4	Καταχώρηση παραστατικών (πωλήσεων και αγορών/εξόδων)					
5	Κοστολόγηση					
6	Σύνταξη προϋπολογισμού					
7	Σύνταξη χρηματοοικονομικών καταστάσεων					
8	Τήρηση παγίων					
9	Παρακολούθηση λογαριασμών εισπρακτέων/πληρωτέων					
10	Τήρηση μισθοδοσίας					
11	Σύνταξη αναφορών (reporting)					
12	Διαχείριση χρηματικών συναλλαγών (τραπεζικές συναλλαγές, συναλλαγές μετρητών, επιταγές κλπ)					

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ': ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

13

Σε τι βαθμό θεωρείτε ότι το λογιστικό πληροφοριακό σύστημα της επιχείρησης, στην οποία απασχολείστε, διακρίνεται από ακρίβεια (ως προς τις πληροφορίες και τα δεδομένα που παρέχει);

1 = Ελάχιστο βαθμό 2 = Μικρό βαθμό 3 = Μέτριο βαθμό 4 = Μεγάλο βαθμό 5 = Πολύ μεγάλο βαθμό

14

Σε τι βαθμό θεωρείτε ότι το λογιστικό πληροφοριακό σύστημα της επιχείρησης, στην οποία απασχολείστε, διακρίνεται από αξιοπιστία (ως προς τις πληροφορίες και τα δεδομένα που παρέχει);

1 = Ελάχιστο βαθμό 2 = Μικρό βαθμό 3 = Μέτριο βαθμό 4 = Μεγάλο βαθμό 5 = Πολύ μεγάλο βαθμό

15

Σε τι βαθμό θεωρείτε ότι το λογιστικό πληροφοριακό σύστημα της επιχείρησης, στην οποία απασχολείστε, διακρίνεται από αποτελεσματικότητα;

1 = Ελάχιστο βαθμό 2 = Μικρό βαθμό 3 = Μέτριο βαθμό 4 = Μεγάλο βαθμό 5 = Πολύ μεγάλο βαθμό

16

Σε τι βαθμό θεωρείτε ότι το λογιστικό πληροφοριακό σύστημα της επιχείρησης, στην οποία απασχολείστε, διακρίνεται από ευκολία ως προς τη χρήση;

1 = Ελάχιστο βαθμό 2 = Μικρό βαθμό 3 = Μέτριο βαθμό 4 = Μεγάλο βαθμό 5 = Πολύ μεγάλο βαθμό

17

Σε τι βαθμό θεωρείτε ότι το λογιστικό πληροφοριακό σύστημα της επιχείρησης, στην οποία απασχολείστε, διακρίνεται από υψηλή ποιότητα των δεδομένων του;

1 = Ελάχιστο βαθμό 2 = Μικρό βαθμό 3 = Μέτριο βαθμό 4 = Μεγάλο βαθμό 5 = Πολύ μεγάλο βαθμό

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ': ΟΦΕΛΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Παρακαλώ, αξιολογήστε το βαθμό σημαντικότητας καθενός από τα παρακάτω οφέλη που πιθανώς προσφέρει το λογιστικό πληροφοριακό σύστημα της επιχείρησης, στην οποία απασχολείστε.

		1 (Ελάχιστος βαθμός σημαντικότη τας)	2 (Μικρός βαθμός σημαντικότητας)	3 (Μέτριος βαθμός σημαντικότητας)	4 (Μεγάλος βαθμός σημαντικότητας)	5 (Πολύ μεγάλος βαθμός σημαντικότητας)
18	Μείωση λειτουργικού κόστους επιχείρησης					
19	Αύξηση ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος επιχείρησης					
20	Βελτίωση της απόδοσης της επιχείρησης					
21	Αύξηση κερδών επιχείρησης					
22	Βελτίωση ποιότητας παρεχόμενης υπηρεσίας					
23	Βελτίωση του επιπέδου εξυπηρέτησης των πελατών της επιχείρησης					
24	Απλοποίηση των διαδικασιών εργασίας					
25	Βελτίωση της επικοινωνίας μεταξύ των τμημάτων της επιχείρησης					
26	Καλύτερη αξιοποίηση των εταιρικών πόρων					
27	Βελτίωση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων					
28	Βελτίωση της ομαδικής εργασίας					
ΕΝΟΤΗΤΑ Ε': ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟ ΚΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΦΙΛ ΕΡΩΤΩΜΕΝΩΝ						
29	Ποιο είναι το φύλο σας; ☐ Γυναίκα ☐ Άνδρας					

	☐ Δεν επιθυμώ να απαντήσω
30	Ποια είναι η ηλικία σας; ☐ < 25 ετών ☐ 26 – 35 ετών ☐ 36 – 45 ετών ☐ 46 – 55 ετών ☐ > 55 ετών
31	Ποιο είναι το εκπαιδευτικό σας υπόβαθρο; ☐ Βασική εκπαίδευση ☐ Απόφοιτος Πανεπιστημίου/ΤΕΙ ☐ Κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών ☐ Κάτοχος διδακτορικού τίτλου σπουδών ☐ Δεν επιθυμώ να απαντήσω
32	Πόσα έτη συνολικής εργασιακής εμπειρίας διαθέτετε; ☐ < 5 έτη ☐ 6 – 10 έτη ☐ 11 – 20 έτη ☐ > 20 έτη
33	Σε ποιο τμήμα της εταιρίας εργάζεστε; ☐ Χρηματοοικονομικό / Λογιστικό ☐ Πωλήσεις / Μάρκετινγκ ☐ Διοίκηση Ανθρώπινων Πόρων ☐ Διοίκηση ☐ Άλλο
34	Τι θέση έχετε στο τμήμα, στο οποίο εργάζεστε; ☐ Υπάλληλος ☐ Προϊστάμενος ☐ Διευθυντής ☐ Άλλο
35	Τι ποσοστό της καθημερινής εργασίας σας περιλαμβάνει χρήση του λογιστικού πληροφοριακού συστήματος; ☐ < 10%

☐ 11% - 30%☐ 31% - 50%☐ 51% - 70%☐ > 70%